

ORTODOKSI

08/16 *viesti*

*Kristus syntyy
– kiittäkää!*

*Tarja Filatov ja
muuttuva työ*

“Pappeus on
kutsumus, ja
Jumala antaa
voimaa.”

21

Tarja Filatov odottaa joulun pyhäpäiviä.

Ystävätoiminnan arkisetkin puuhat ovat ikäihmiselle tärkeitä.

25

Käspaikkojen kukkilinnut tuovat onnea.

10

17

Sisällys

- 3 PÄÄTOIMITTAJALTA
- 4 KIRKKOHERRALTA
- 5 JOULUTERVEHDYKSET **Kannessä**
- 6 AJANKOHTAISTA
- 9 ARKENA Joulupukki – kyllä vai ei? **ARKENA**
- 10 TYÖELÄMÄN MUUTOKSEN KAHDET KASVOT **Kannessä**
- 13 ESSEE: Anna, Marian äiti
- 15 РУССКОЯЗЫЧНЫЕ СТРАНИЦЫ
- 17 REPORTAASI Sä oot kuin sisar mulle
- 21 KIRKONKELLOT KUTSUVA
- 24 MEIKÄLÄISIÄ Martti Issakainen
- 25 PYHÄNÄ Käspaikka, käyttödesignia Karjalasta **PYHÄNÄ**
- 26 SIPERIA ATEISMIN JÄLKEEN
- 29 PYHÄT MYSTEERIT Hautauspalvelus
- 31 SVENSKA SIDOR
- 33 PYHÄT ESIRUKOILIJAMME
- 34 KULTTUURI
- 37 HUOMENNA Ekumenian hengessä vaeltaen **HUOMENNA**
- 38 LAPSET JA NUORET
- 40 JUMALANPALVELUKSET JA MENOT
- 52 DIAKONIA TIEDOTTAA
- 53 PERHEUUTISIA
- 54 LAINATUT JA LUKIJALTA
- 55 RISTISANATEHTÄVÄ

ORTODOKSI

08/16 viesti

Helsingin, Haminan, Kotkan, Lahden, Lappeenrannan ja Tampereen ortodoksisten seurakuntien lehti

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti.

Lehti ilmestyy 8 kertaa vuodessa.

JULKAISIJA: Helsingin ortodoksinen seurakunta

TOIMITUS: Liisankatu 29 A 2, 00170 Helsinki

SÄHKÖPOSTI: ortodoksiviesti@ort.fi

PÄÄTOIMITTAJA: Mirva Brola, p. (09) 8564 6115

MA. TOIMITUSSIHTEERI: Teemu Perhiö, p. (09) 8564 6116

LEHDEN ULKOASU: Leena Toivola

LEHDEN TAITTO: Jessica Aronen, Aste Helsinki Oy

TOIMITUSNEUVOSTO:

Markku Salminen, Risto Nordell, Urpo Uotila, Jukka Jauhiainen, Anna Syrjänen-Filppu, Alexander Hautamäki, Birgit Salmenhaara, Timo Tynkkynen, Liisa Tynkkynen, Jonas Bergenstad, Mikko Kuri, Aleksej Sjöberg, Eeva Manni

TILAUSHINTA: 40 € / vuosi. Lehti on seurakuntien jäsenille ilmainen.

TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET: (seurakuntalaisten ei tarvitse ilmoittaa osoitteenmuutoksia): p. (09) 8564 6100

PAINOPAIKKA:

punamusta

ISSN 0788-9194

KANNEN KUVA: TEEMU PERHIÖ

Pitäisikö arkkipiispan istuin siirtää Helsinkiin?

VALAMON LUOSTARISSA marraskuun lopulla kokoontunut kirkolliskokous tyrkkäsi eteenpäin asiaa, josta Suomen ortodoksisen kirkon piirissä on puhuttu jo vuosia: arkkipiispan istuimen siirrostä Kuopiosta Helsinkiin. Kirkolliskokous päätti ensi tilassa käynnistää selvityksen siirron vaikutuksista ja nimesi sille ohjausryhmän.

Kuopiossa sijaitsee nykyisin kirkkomme keskushallinto. Siellä toimii Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa, kirkollishallitus sekä kirkon palvelukeskus, joka vastaa muun muassa kirkon työntekijöiden palkanmaksusta ja seurakuntalaisten rekisteritiedoista. Samoissa toimitiloissa sijaitsee myös ortodoksinen kirkkomuseo Riisa.

Nyt käynnistettävä selvitys kartoittaa vaihtoehdot toiminnan säilyttämiselle nykymallilla sekä mahdollisen siirron vaikutukset etuineen ja haittoineen: mitä vaikutuksia sillä olisi muihin piispoihin, heidän työnjakoonsa ja hiippakuntiin, kirkollishallituksen työskentelyyn sekä palvelukeskuksen rooliin ja sijaintiin.

Arkkipiispan istuimen siirrosta Kuopiosta Helsinkiin on keskusteltu jo vuosia. Siirron tarpeellisuutta on perusteltu lähinnä ortodoksien keskittymisellä Etelä-Suomeen sekä kirkkomme keskeisten sidosryhmien sijainnilla pääkaupunkiseudulla. Suomen ortodoksisen kirkon reilusta 60 000 jäsenestä yli puolet, noin 34 000, asuu Helsingin hiippakunnan alueella. Yksistään Helsingin seurakuntaan kuuluu joka kolmas Suomen ortodoksi.

Siirron puoltajien mielestä arkkipiispan olisi luontevinta toimia siellä, missä on eniten paimennettavia lampaita ja

parhaat edellytykset osallistua kirkkoamme koskevaan yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Valtakunnallisen päätöksenteon kannalta Kuopio on auttamatta syrjässä, vaikka arkkipiispa ja muut kirkkomme päättävät elimet vierailisivatkin säännöllisesti pääkaupungissa.

Arkkipiispan istuimen säilyttämistä Kuopiossa puoltaa niin ikään useita seikkoja. Ennen sotia Suomen ortodoksisen kirkon painopiste oli Karjalassa, jossa toimi pääosa seurakunnista. Arkkipiispan istuin sijaitsi Sortavalassa, mistä se sotien melskeistä siirrettiin Kuopioon. Samoihin aikoihin Itä-Suomeen muodostui merkittävä siirtokarjalaisten keskittymä. Toiminta Kuopiossa on vakiintunutta, ja sijaintia voidaan perustella myös valtion suosimalla toimintojen alueellisella hajauttamisella. Myös keskuhallinnon kiinteistöön on tehty merkittäviä investointeja.

Selvityksen on määrä valmistua ensi vuoden syyskuussa, jotta sitä päästäisiin käsittelemään vuoden 2017 kirkolliskokouksessa. Vuoden kuluttua onkin luvassa erityisen mielenkiintoinen kokoustapahtuma.

Mirva Brola

Kirkolliskokous Valamossa

ORTODOKSISEN kirkon tämän vuoden kirkolliskokous pidettiin Valamon luostarissa 28.–30. marraskuuta. Kokouksessa käsiteltiin muiden muassa edellisen vuoden tilinpäätöstä ja tulevan vuoden talousarviota sekä valittiin kirkollishallituksen asiantuntijajäsenet.

Helsingin hiippakunta oli, kuten aina, kokouksessa hyvin edustettu. Tampereen seurakunnasta oli tällä kertaa kaksi kirkolliskokousedustajaa. Sen lisäksi kirkkomme tamperelainen vastaava tiedottaja oli työnsä puolesta mukana kokouksessa.

Tämän vuoden kirkolliskokouksen yksi huolenaihe oli seurakuntien kiinteistöjen ylläpitäminen. Monilla seurakunnilla on kirkkoja ja rukoushuoneita paikkakunnilla, joissa ei enää asu paljon ortodokseja. Nämä pyhäköt käyvät kalliiksi.

Kirkon palvelukeskuksen kiinteistöpäällikkö tukee seurakuntien työtä pyhäkköjensä ja muiden kiinteistöjensä hoidossa. Tampereen seurakunnalla on kolme kirkkoa, Tampereella, Kolhossa ja Porissa, sekä rukoushuone Valkeakoskella. Näistä pyhä-

köistä uusimman, Porin kirkon, rakentamista varten otettu laina maksettiin kuluneena vuonna.

Toinen asia, johon kirkolliskokous kiinnitti huomiota, on kirkon venäjänkielinen työ. Seurakunnissamme on tätä nykyä tuhansia venäjänkielisiä jäseniä. Heidän lisäksi Suomessa asuu kymmeniä tuhansia venäjänkielisiä ortodokseja, jotka eivät kuulu kirkkoon. Pastoraalinen työ venäjänkielisten seurakuntalaisten keskuudessa on kielikynnyksen takia haasteellista. Seurakunnilla on myös vaikeaa tavoittaa venäjänkielisiä ortodokseja.

Venäjänkielisten, niin Suomessa kuin muuallakin, on hankalaa saada oikeaa ja ajankohtaista tietoa Suomen ortodoksisesta kirkosta. Tämän takia kirkolliskokous päätti varata rahaa venäjänkielisen papin palkkaamiseksi Karjalan hiippakuntaan ja osa-aikaisen venäjänkielisen tiedottajan palkkaamiseksi kirkossamme. Tampereen seurakunnalla on, kielitaitoisista työntekijöistään huolimatta, paljon parannettavaa venäjänkielisessä tiedottamisessa.

Aleksej Sjöberg
kirkkoherra

Tampereen ortodoksinen seurakunta

ОТ НАСТОЯТЕЛЯ

Поместный собор на Валааме

В этом году, с 28 по 30 ноября, в Валаамском монастыре прошло собрание Поместного собора.

Собор рассмотрел финансовый отчет за прошлый год, принял план бюджета на следующий год и сформировал соборные комиссии.

Делегация от Хельсинской епархии была представлена на соборе в полном составе. Два участника являются членами прихода Тампере. Руководитель информационного отдела нашей церкви так же уроженка Тампере.

Одной из главных тем, рассматриваемых на соборе, был вопрос о содержании приходской недвижимости. Во многих приходах есть храмы и часовни расположенные в населенных пунктах, где проживает сравнительно небольшое количество православных. Содержание этих зданий обходится церкви очень дорого.

Отдел недвижимости Церковного управления оказывает финансовую поддержку приходам на поддержание храмов и другой приходской недвижимости. На территории Тамперевского православного прихода действует три храма в Тампере, Колхо и Пори, и часовня в Валкеакоски. В этом году приход выплатил последнюю часть кредита взятого на строительство храма в Пори.

Второй вопрос, который рассматривался на соборе, касался

русскоязычной работы церкви. На сегодняшний день в членстве приходов состоят тысячи русскоязычных прихожан. Кроме того, в Финляндии проживает десятки тысячи русскоязычных православных, которые еще не являются членами церкви. Пасторский труд среди русскоязычных, по причине языкового барьера, осуществляется с большими сложностями. Приходам не удается достичь русскоязычных православных, которые проживают на их территории.

Русскоязычным, живущим в Финляндии и за ее пределами, очень сложно получить достоверную и актуальную информацию о Финляндской православной церкви. Для улучшения ситуации в области русскоязычной работы Поместный собор принял решение об открытии должности русскоязычного священника в Карельской епархии и выделил средства на оплату половины ставки для русскоязычного работника отдела информации церкви. В православном приходе города Тампере, не смотря на языковые возможности работников прихода, еще предстоит многое сделать для улучшения ситуации с русскоязычным информированием.

Алексей Щёберг
Настоятель
Православного прихода Тампере

Перевод Алекси Савельев

Kristus syntyy – kiittäkää!

Joulu on Jeesuksen syntymän juhla. Kuitenkaan kirkko ei puhu Jeesuksen syntymästä menneessä aikamuodossa vaan preesensissä, nykyisessä

Näin teemme siksi, että emme muistele vain historiallista Jeesusta. Jouluna kohtaamme maailman Vapahtajan, jossa Jumalan todellisuus ainutkertaisella tavalla murtautuu ihmisten maailmaan, meidän keskellemme.

Kirkossa ja erityisesti pyhien toimitusten kautta Kristus on myös tänään meidän keskellämme. Se antaa elämälle syvyyden ulottuvuuden ja toivon.

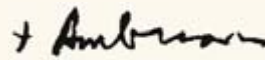
Joulu muistuttaa myös tulevasta, iankaikkisesta. Siihen sisältyy odotus siitä, että kerran Kristus on kaikki kaikessa.

Siksi joulu tihentyneellä tavalla on ilon ja kiitoksen juhla. Se

kertoo meille myös joulusta, jonka valo ei koskaan himmene, ei tässä eikä tulevassa ajassa.

Niinpä jo lapsuuden joululaulussa tuomme julki harvinaisen viisaasti tämän suuren juhlan ytimekkäimmän rukouksen: Oi jospa ihmisellä ois joulu ainainen.

Joulurauhaa,

Helsingin Metropoliitta Ambrosius

Luola taivaana

”Minä näen oudon ja ihmeellisen salaisuuden, näen luolan taivaana, Neitseen kerubi-istuimena, seimen selaisena paikkana, jossa makaa sijoittumaton Kristus, Jumala, jota me veisaten ylistämme.”

Syyrialaisen piispa Kosmas Melodoksen 700-luvulla kirjoittama joulukanoni kuvaa kauniisti sitä, miten ortodoksinen kirkko kokee Jumalan syntymisen ihmiseksi.

Luola, neitsyt ja seimi ovat kaikki ihmisjärjelle selittämättömiä!

”Sillä minun ajatukseni eivät ole teidän ajatuksianne, eivätkä teidän tienne ole minun teitäni, sanoo Herra. Vaan niin paljon korkeampi kuin taivas on maata, ovat minun tieni korkeammat teidän teitänne ja minun ajatukseni teidän ajatuksianne” (Jes. 55: 8–9).

Jumalan ihmiseksi syntymisen suuruus avautuu – kuten aina ennenkin historiassa – niille, jotka toivovat ja näin myös hartaasti uskovat.

Henki ja aine ovat molemmat Jumalasta. Jälkimmäinen voi viedä kohti hengen korkeutta, mutta se voi myös pudottaa sieltä alas: *”Minä näin, kuinka Saatana sinkoutui taivaasta kuin sala-ma”* (Luuk. 10:18).

Materiaan yritettiin saada lankeamaan myös itse Vapahtaja: *”Kaiken tämän, koko maailman ja sen loiston minä annan sinun valtaasi, sillä se on annettu minun haltuuni ja minä voin antaa sen*

kenelle tahdon. Jos kumarrat minua, tämä kaikki on sinun” (Luuk. 4: 6–7).

Tiedemiehet idästä olivat lähteneet tähteä seuraten kohti Betlehemiä. Myös he saivat kokea, miten Pyhän Kolminaisuuden toisen persoonan syntyminen ihmiseksi ylitti ymmärryksen.

Syntymä jouluna ei ollut vain taivaan ja maan kohtaaminen. Se oli myös henkisen ja materiaalisen eksistenssin sekoittuminen. Tässä on joulun suuruus myös tänään: Jumalan salaisuudessa riittää ihmettelemistä aikojen loppuun asti!

”Tänä päivänä Neitsyt Yliolennollisen synnyttää ja maa tarjoaa luolan lähestymättömälle. Enkelit paimenten kanssa ylistystä veisaavat. Tietäjät tähden mukana vaeltavat, sillä meidän tähtemme on syntynyt Lapsukainen, iankaikkinen Jumala.”

Kristus syntyy, kiittäkää!

Leo
Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa

Valtuustot tekivät päätöksiä ensi vuodelle

Seurakuntavaltuustot ovat loppuvuodesta pitäneet sääntömääräisiä kokouksiaan ja päättäneet seurakuntien tulevan vuoden toiminnasta, muun muassa tuloveroprosentista. Koko maassa ortodoksisten seurakuntien tuloveroprosentti vaihtelee 1,75:stä 2,2:een, kertoo Verohallinnon tilasto. Muun muassa pienestä väestömäärästä johtuen ortodoksit maksavat luterilaisia enemmän veroa. Evankelisluterilaisten seurakuntien veroprosentti vaihtelee suurten kaupunkien 1,0:sta pienempien seurakuntien 2,0:aan.

HAMINASSA TEKEE TIUKKAA

Kotkan ortodoksisen seurakunnan valtuuston kokous ei tuonut muutoksia aiempaan. Seurakunnan tuloveroprosentti säilyy 1,85:ssä eikä muihinkaan maksuihin päätetty tehdä korotuksia. Puheenjohtajana jatkaa **Pertti Westman**, 1. varapuheenjohtajana **Birgit Salmenhaara** ja 2. varapuheenjohtajana **Marju Haltola**.

Haminassa taloustilanne pysyy kireänä, mutta veroprosentti päätettiin silti pitää 1,95:ssä. Seurakunnan ensi vuoden toiminnan merkkitapahtuma on Haminan kirkon 180-vuotisjuhla 29. kesäkuuta. Valtuuston puheenjohtajisto valitaan vuoden 2017 ensimmäisessä kokouksessa.

Myös Tampereella tuloveroprosentti pysyy ennallaan 2,0:ssa. Seurakunta on nyt kokonaan saanut maksettua Porin kirkon rakentamista varten otetun lainan.

LAHDESSA PANOSTETAAN VANHUKSIIN

Lahdessa veroprosentti säilyy 1,90:ssä. Ensi vuonna puheenjohtajana jatkaa **Anatoli Lappalainen**, mutta uudeksi varapuheenjohtajaksi valittiin **Anna Goltz**.

Seurakunnan vuosien 2017–19 toiminta- ja taloussuunnitelma uudistettiin ottaen huomioon koko kirkon vastaava suunnitelma.

Kasvatustyössä laajennetaan lastenkerhojen toimintaa Lahdessa ja Hyvinkäällä. Lapsiperheille on suunnitteilla kaksi tapahtumaa ensi vuodelle, ensimmäinen suuren paaston aikana sekä toinen syyskuussa.

Diakoniatyössä panostetaan vanhuksiin ja pyritään muodostamaan yhteys niihin, jotka eivät enää pääse kirkkoon. Kotikäyntejä aiotaan lisätä ja järjestää vanhusten kirkkopyhiä, jolloin tarjotaan kuljetusta kirkkoon.

Jumalanpalveluselämää monipuolistetaan lisäämällä aamu- ja maallikkopalveluksia. Samoin kuorojen toimintaa aktivoidaan.

Haminan seurakunnan ensi vuoden merkkitapahtuma on Haminan kirkon 180-vuotisjuhla.

LAPPEENRANNAN KIRKKOA KORJATAAN

Lappeenrannassa tuloveroprosentti pysyy niin ikään samana, 1,85:ssä.

Valtuuston kokous vahvisti seurakunnan ensi vuoden investointisuunnitelman. Sen keskeisiä kohtia ovat Lappeenrannan kirkon julkisivukorjaus sekä Imatran seurakuntatalon keittiön peruskorjaus.

Kirkon julkisivu on ollut ongelmallinen 1980-luvun peruskorjauksesta alkaen. Siihen pyritäänkin löytämään kestävä ratkaisu. Imatran seurakuntatalon keittiö on puolestaan tullut jo käyttökaarensa päähän.

Puheenjohtajat valitaan joulukuun kokouksessa.

Arvo Kokkonen valtuuston johtoon Helsingissä

HELSINGIN SEURAKUNNANVALTUUSTO koontui toiseen sääntömääräiseen kokoukseensa 10. marraskuuta. Kokouksessa hyväksyttiin seurakunnan vuoden 2017 toimintasuunnitelma ja talousarvioesitys.

Seurakunnan ensi vuoden toimintakuluiksi on budjetoitu 6,9 miljoonaa euroa. Verotuloja odotetaan kertyvän 5,7 miljoonaa ja muita tuottoja, kuten kiinteistöjen vuokratuloja, 3,5 miljoonaa euroa. Kirkkomme keskusrahastomaksuihin varataan 1,4 miljoonaa euroa.

Valtuusto säilytti tuloveroprosentin vuoden 2016 tasolla, joka on 1,8 prosenttia. Hautojen hinnat, hoitomaksut ja hautauskustannukset säilyivät niin ikään samoina.

Seurakunnanvaltuuston puheenjohtaja vaihtuu vuoden alusta. Helsinkiläisen **Maria Lampisen** tilalle uudeksi puheenjohtajaksi nousee vihtiläinen **Arvo Kokkonen**. 1. varapuheenjohtajana jatkaa **Sergei Podschivalow** Vantaalta ja 2. varapuheenjohtajana **Urpo Uotila** Lohjalta.

Kokous valitsi Järvenpään kirkon isännöitsijäksi **Jyrki Vaaran** ja Tikkurilan kirkon isännöitsijäksi **Tauno Riepposen**. Lisäksi valtuusto hyväksyi seurakunnan viestintästrategian vuosille 2017–2019.

Arvo Kokkonen

Arkkipiispan istuimen siirto selvitetään

Arkkipiispan, kirkollishallituksen ja palvelukeskuksen toimitilat sijaitsevat nykyisin Kuopiossa.

Mirva Brola

SUOMEN ORTODOKSINEN KIRKKO selvittää, mitä vaikutuksia olisi arkkipiispan istuimen siirrolla Kuopiosta Helsinkiin. Asiasta päätti 28.–30. marraskuuta Valamossa kokoontunut kirkon ylin päättävä elin, kirkolliskokous.

Kokous päätti käynnistää asiasta selvityksen ensi tilassa. Selvitys kartoittaa muun muassa taloudellisia ja toiminnallisia etuja ja haittoja. Mietintään tulevat esimerkiksi, mikä vaikutus siirrolla olisi muihin piispoihin, heidän työnjakoonsa ja hiippakuntiin.

Samoin tarkastellaan vaikutuksia kirkollishallituksen työskentelyyn sekä Kuopiossa sijaitsevan kirkon palvelukeskuksen rooliin ja sijaintiin.

Selvityksen on tarkoitus valmistua ensi vuoden syyskuussa, jotta se voidaan käsitellä vuoden 2017 kirkolliskokouksessa.

Kirkolliskokous päätti selvittää myös seurakunnanvaltuuston vaalittavan muutosta postin tai internetin välityksellä suoritettavaksi vaaliksi. Asia selvittämään päätettiin nimetä työryhmä, joka kartoittaa samalla mahdollisuudet kirkolliskokousedustajien vaalin uudistamiseksi ja yksinkertaistamiseksi.

Uusia kasvoja Ortodoksiviestiin

Helsingin seurakunnan neuvosto päätti 17. marraskuuta kokouksessaan Ortodoksiviestin uusista työntekijöistä.

Päätöimittäjä **Mirva Brolan** perhevapaan sijaiseksi on valittu tamperelainen FM **Anne Kärkkäinen**. Hänellä on pitkä ja monipuolinen työura erilaisista toimitusalan tehtävistä, muun muassa Viherpiha- ja Lapsen maailma -lehdistä. Sijaisuus kestää vuoden 2018 alkuun.

Lehden vakituiseksi osa-aikaiseksi toimitussihteeriksi on valittu turkulainen FM **Saara Kallio**. Hän on työskennellyt aiemmin muun muassa Vakka-Suomen Sanomissa ja Turkulaisessa.

Kärkkäinen ja Kallio ovat aloittaneet jo tehtävissään.

Edessä useita juhlavuosia ja -tapahtumia

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö vieraili Uspenskin katedraalissa itsenäisyyspäivänä 2014.

ITSENÄINEN SUOMI TÄYTTÄÄ ensi vuonna 100 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi valtioneuvosto on asettanut erityisen hankkeen, jonka organisaatioon kuuluvassa valtuuskunnassa ortodoksista kirkkoa edustaa metropoliitta **Ambrosius**.

Suomen ortodoksinen kirkko juhlistaa Suomen itsenäisyyden juhluvuotta ekumeenisella kanttorikuorojen yhteiskonsertilla. Vuoden 2017 juhlallisuuksiin kuuluu myös ortodoksisten piispojen yhdessä toimittama itsenäisyyspäivän liturgia Uspenskin katedraalissa Helsingissä.

Seuraavana vuonna, 2018, tulee kuluneeksi 100 vuotta Suomen ortodoksisesta kirkosta annetusta asetuksesta, joka irrotti kirkkomme Moskovan patriarkaatista. Kirkollishallitus on pyytänyt piispainkokousta valmistelemaan juhlavuoden tapahtumia.

Tätä merkittävämpi tasavuosi on kuitenkin vuonna 2023, jolloin on kulunut sata vuotta Ekumeenisen patriarkaatin kirkollemme myöntämästä autonomiasta (niin sanotusta Tomos-asia-kirjasta). Juhlavuoden päätapahtumana järjestetään tuolloin ortodoksiset kirkkopäivät Oulun hiippakunnassa.

Helsingin ortodoksinen seurakunta viettää myös tasavuosia. Seurakunnan vanhin pyhäkkö, Pyhän Kolminaisuuden kirkko, täyttää 190 vuotta elokuun lopussa. Tästä lasketaan myös seurakunnan saaneen alkunsa.

Elokuussa 2018 juhlitaan puolestaan Uspenskin katedraalin 150-vuotisjuhla.

Merkkipäiviä vietetään myös Haminan seurakunnassa, jonka pääkirkko, pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko, täyttää 180 vuotta kesäkuun lopulla.

Näiden lisäksi evankelisluterilainen kirkko viettää ensi vuonna reformaation 500-vuotismuistovuotta.

TEKSTI MIRVA BROLA
KUVA LAURA KARLIN

Lyhyesti

METROPOLIITTA AMBROSIUS AIKOO ELÄKKEELLE

Helsingin metropoliitta **Ambrosius** on kertonut jäävänsä eläkkeelle vuoden 2017 loppuun mennessä. Piispa kertoi aikeistaan kirkolliskokouksen puheenvuorossaan Valamossa 28. marraskuuta. Samalla hän toivoi, että ensi vuoden kirkolliskokous valitsisi hänelle seuraajan. Ambrosius (**Risto Jääskeläinen**) vihittiin Joensuun piispaksi 1988 ja Helsingin metropoliitaksi hän tuli vuonna 2002.

PIISPANTARKASTUS TAMPEREELLA

Helsingin metropoliitta **Ambrosius** tekee seurakunnantarkastuksen Tampereen ortodoksiseen seurakuntaan helmi-kuun ensimmäisenä viikonloppuna. Tarkastus alkaa Porista perjantaina 3.2.2017 ja jatkuu sen jälkeen Tampereella lauantaina ja sunnuntaina 4.–5. helmikuuta. Piispa toimittaa jumalanpalveluksia kummallakin paikkakunnalla.

Nuorisotyössä ansioituneita palkittiin

Ortodoksisten nuorten liitto ONL ry on palkinnut kirkon lapsi- ja nuorisotyössä ansioituneita.

Vuoden ohjaajana palkittiin leiriohjaaja **Miika Bordi** Tampereen seurakunnasta. Häntä kuvaillaan luotettavaksi ohjaajaksi, joka tulee toimeen kaikenlaisten leiriläisten kanssa.

Hopeinen ansiomerkki myönnettiin muiden muassa Haminan seurakunnassa erilaisia kerhoja vetäneelle **Iana Langille** sekä Helsingin seurakunnassa ja eri puolilla Suomea leirityötä tehneelle **Iida Lonkilalle**.

Imatralla muistettiin surmanuhreja

Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta on omalta osaltaan muistanut Imatran 3. joulukuuta tapahtuneen amputatapauksen uhreja. Seurakunta osallistui yhteiseen muistohetkeen Imatrankosken kirkossa sekä kaupungin suruliputukseen. Myös seurakunnan työntekijät ovat olleet ihmisten tavattavissa.

Koko Suomen ortodoksisen kirkon puolesta osanottonsa menehtyneiden omaisille ja läheisille esitti arkkipiispa **Leo**.

Rakastuneet ovat aina yhdessä ja lähellä toisiaan. Sillä rakkaus ei jakaannu heissä, ja siksi he eivät erkaannu, vaikka olisivat kaukana toisistaan. – Johannes Apamealainen

Ortodoksisvestin arkisto

"Hyvin on mennyt Herran johdatuksessa"

Martti Issakainen
sivu 24

Joulupukki saattaa vierailla myös seurakuntien joulujuhlista, kuten tässä Helsingissä.

JOULUPUKKI – KYLLÄ VAI EI?

■ Ortodoksien joulupaasto kestää vielä jouluaaton, ja juhlaa vietetään vasta joulupäivänä, Kristuksen syntymäpäivänä. Miten kirkon opetus sopii yhteen muiden, kaupallisempien joulutapojen kanssa? Voiko esimerkiksi joulupukki vierailla ortodoksikodeissa?

Lapsiperheissä asia on ratkaistu eri tavoin, eikä yhtä totuutta ole olemassa. Pastori **Lars Ahlbäckin** perheessä yritetään olla uskollisia ihanteille mutta hyväksyä samalla ympäröivä todellisuus.

– Joulunaika on kokonaisuus, odotusta ja tietenkäin juhlan viettoa. Myös lapset huomioivat sen, että meillä on joulunodotus ja kerromme paastosta. Syömme enemmän kalaa ja mietimme, mitä leluja voimme antaa pois. Opimme ei vain saamaan vaan myös antamaan. Paastoamme siis ennen joulua, emme sen jälkeen, Ahlbäck kertoo.

Lapset saavat joulukalenterit, joissa voi olla suklaatakin, mutta paaston aikana ei pidetä erillisiä karkkipäiviä. Lapset ovat tämän hyväksyneet.

Perheessä ei myöskään vieraile joulupukki, mutta lahjoista osa jaetaan jo aattona. Isoimmat lahjat saatetaan säästää joulupäiväksi. Itsenäisyyspäivänä huomioidaan myös pyhä Nikolaos ja annetaan pienet lahjat.

– Toki jos olemme sukulaisissa, siellä joudumme hyväksymään joulupukin tulon. Itse emme kannusta uskomaan joulupukkiin. En pidä karkeasta joulupukkiperinteen tyrkyttämisestä, sillä siinä vanhemmat valehtelevat lapsilleen, Ahlbäck sanoo.

Hän ei pidä hankalana yhteen sovittava erilaisia tapoja, mutta

aivan virranvietäväksi ei pitäisi heittäytyä.

– Mainostulvaa vastaan täytyy vähän pitää puoliaan. Joka perheessä on omia perinteitään ja vaikutteitaan, ja niin saa ollakin.

Pastori **Teemu Toivosen** kotona joulupukki vierailee tuttuun tapaan jo aattoiltana lahjoja tuoden.

– Meillä oli kyllä pohdintaa, että pitäisikö lahjat jakaa vasta joulupäivänä, mutta se vaan meni näin. Toisaalta, kun lasten jännitys lahjojen saannista on laantunut, voi joulupäivänä keskittyä itse juhlan sanomaan, Toivonen kertoo.

Hän pitää tärkeänä pohtia, kuinka paljon lapsia ja nuoria voi asettaa ristiriitaan kirkon opin ja valtakulttuurin välille ilman, että omasta kirkosta muodostuu ainoastaan kaikenlaisia asioita kieltävä kuva.

– Onhan joulupukki pakanallista alkuperää, mutta siihen on yhdistynyt suurten kristillisten pyhien esimerkki, Nikolaos Ihmeiden tekijä varsinkin. Omien lasten osalta olen ajatellut, että joulupukki on satua, joka lapsille on suotava. Kristus sen sijaan ei ole, Toivonen sanoo.

– Meidän aikuisten tehtävä on tehdä ero sadun ja evankeliumin välille. Satujen maailma auttaa lasta hahmottamaan, mikä on satua ja mikä totta, mikä oikein ja väärin.

MIRVA BROLA

Joulupukki vierailee ainakin Lahden seurakunnan joulujuhlassa ma 26.12. liturgian jälkeen.

Työelämän muutoksen KAHDET KASVOT

Työelämän muutoksella on sekä rumat että kauniit kasvot, arvioi Tarja Filatov. Esimerkiksi työturvallisuus on parantunut, mutta uusista työpaikoista yhä useampi tarjoaa vain matalan tulotason.

– Toivon, että osaisimme ammentaa uskonnoista sitä hyvää, mitä niissä on. Mielestäni kaikissa uskonnoissa on jotakin hyvää ja kunnioitusta samantyyppisiä asioita kohtaan, pohtii Tarja Filatov.

Työelämässä käynnissä oleva muutos on selvä, mutta sen vaikutukset ovat erilaiset toimialasta ja työsuhteen laadusta riippuen, arvioi eduskunnan työ- ja tasa-arvovaliokunnan puheenjohtaja **Tarja Filatov** (sd), yksi kolmesta ortodoksikansanedustajastamme.

– Monet työtehtävät ovat menneet parempaan suuntaan: fyysinen raskaus on vähentynyt ja työturvallisuus parantunut, Filatov sanoo.

Toisaalta 90-luvun laman jälkeen syntyneistä työpaikoista entistä pienempi osa sijoittuu keskituloisiin ammatteihin ja aiempaa isompi osa korkeaa asiantuntemusta vaativiin tehtäviin tai pirstoutuneisiin palvelualojen ammatteihin.

– Keskituloiset ammatit ovat vähentyneet, ja tämän kehityksen ennustetaan jatkuvan. Se on minusta iso rakenteellinen kysymys. Ihmisten pitäisi saada ehjä elanto hyvin palkatuista tehtävistä, jotta työhön ei uuvuttaisi eikä se ryöstäisi koko elämää.

Syksyn aikana julkisuudessa on esitetty lukuisia puheenvuoroja, joissa puolustetaan matalapalkka-alojen kasvua myös Suomessa. Filatov vastustaa ajatusta, sillä se voisi merkitä myös yhteiskunnan tukien kasvavaa tarvetta.

– Tulemme aina tarvitsemaan joitain tulonsiirtoja työssä käyville. Esimerkiksi asumistuki pääkaupunkiseudulla on sellainen. Mutta että ehdoin tahdoin luotaisiin työmarkkinat, joilla on niin pieni palkka, ettei sillä tulla toimeen – se syö työn eetosta, hän sanoo.

– Miksi sosiaaliturvalla pitäisi tukea työnantajia?

Yksityisten alojen palkkojen tilkitsemistä parempana vaihtoehtona hän näkisi yhteiskunnan tukemat yleishyödylliset työpaikat.

– Voitaaisiinko luoda avustavia tehtäviä esimerkiksi vanhusten hoitoon niin, että yhteiskunta tukisi palkkausta? Esimerkiksi kouluavustajan ja kerhonpitäjän tehtävät ovat syntyneet tätä kautta. Meillä on jo nyt väliaikainen palkkatuki,

joka joidenkin ihmisten kohdalla voisi olla pysyvä, hän pohtii.

– Tulemme aina tarvitsemaan sellaista työtä, jota yhteiskunta on mukana tuke-massa. Kaikilla ei ole riittävää osaamis-ta tavanomaiseen työelämään mutta pitää olla mahdollisuus tehdä jotain sellaista, mistä yhteiskunta hyötyy. Ihmisen arvo ei ole työn tuottavuudessa vaan ihan muualla.

KATOAAKO TYÖ TULEVAISUUDESSA?

Keskustelua on käyty paljon myös siitä, katoaako työ tyystin tulevaisuuden maailmassa. Esimerkiksi robotisaatio ei ole huonoa kehitystä, jos se tuo tehokkuutta ja enemmän vapaa-aikaa, Filatov ajattelee.

Hänen mukaansa aina säilyy sellaisia tehtäviä, joita halutaan tehdä paikallises-ti ja ihmistyönä, esimerkiksi vanhusten hoiva ja terveydenhuolto. Näissäkin tosin otetaan käyttöön uuden teknologian suomia mahdollisuuksia.

– Uskon, että työtä kyl-lä riittää, mutta iso on-gelma on, onko meillä palkanmaksajia.

Muuttuvat työ-markkinat asettavat haasteita muun muassa työaikalainsäädännölle ja -vakuu-tusjärjestelmälle. Uu-den teknologian mahdol-listamat über-taksit ja kodin-vuokraus verkossa voivat olla var-teenotettavia tapoja tehdä työtä, mutta niistäkin pitäisi kertyä eläkettä ja maksaa veroja. Myös valvontaa tarvitaan, ja siinä meillä ollaan jälkijunassa, Filatov arvioi.

– Über-takseissa suurilla kansainvä-lisillä omistajilla on varaa ostaa perinteisiä markkinoita ja tehdä pitkään tappio-ta. Euroopan isoissa metropoleissa taas hotellibisnekset kärsivät kodinvuokraa-jista, joilla ei ole samoja vastuita kuin yrityksillä, hän antaa esimerkkejä.

POIKIA TULISI TUKEA ENEMMÄN

Suomessa työmarkkinat ovat edelleen

vahvasti jakautuneet mies- ja naisvaltai-siin aloihin. Nyt käynnissä oleva muutos on lisännyt tyypillisiä naistyöpaikkoja esimerkiksi palvelualoille ja vähentänyt tyypillisiä miestyöpaikkoja esimerkiksi teollisuudesta.

Tämä merkitsee, että naisten on hel-pompi päästä töihin käsiksi ilman kou-lutusta. Nuorille miehille tilanne on vai-keampi. Filatovin mukaan koulutusjär-jestelmässämme on jotain sellaista, mi-kä jättää pojat helpommin yhteiskunnan ulkopuolelle.

– Olemme tottuneet puhumaan sii-tä, miten autetaan tyttöjä ja naisia, mut-ta meidän pitäisi löytää myös pojille ja miehille erityisiä välineitä, joilla heitä voitaisiin auttaa ja tukea.

Esimerkiksi oppilaitosten sijainnilla on vaikutusta: tytöt lähtevät helpommin koulutuksen perään pois kotipaikkakun-naltaan, kun taas pojilla on taipumusta jäädä synnyinseuduilleen.

– Ei voi olla niin, että maa-kunnista viedään kaikki koulutuspaikat esimer-kiksi ammattikorkea-kouluista. Täytyy miet-tä, miten palveluja osattaisiin järjestää oi-kealla tavalla. Suomes-sa on eri puolilla maata kasvukeskuksia, joissa tu-lisi tarjota koulutuspalveluja kohtuullisen matkan päässä.

*”Ihmisen arvo
ei ole työn
tuottavuudessa”*

SUKUJUURET KARJALAN KANNAKSELLA

Sekä Filatovin vanhemmat että isovan-hemmat ovat ortodokseja. Isän vanhem-mat ovat kotoisin Karjalan kannakselta Kyyrölästä, jossa myös Filatov on päässyt vierailemaan.

– Diedushka oli kotoisin Parkkilasta ja baabushka Kyyrölästä. Kun tulini kan-sanedustajaksi kaksikymmentä vuotta sitten, Kyyrölä-kerhon jäsenet kysyivät, lähtisinkö mukaan Kyyrölän ja Muolaan matkalle, Filatov muistelee.

– Sinne oli pystytetty muistomerkki

ja minua pyydettiin puhumaan. Vastasin, että totta kai. En tajunnut lainkaan, miten valtava juhla se oli. Luulin, että meitä olisi se yksi bussillinen, mutta linja-autoja tulikin kymmeniä eri puolilta maata.

Karjalais-ortodoksiset tavat ja perinteet olivat tiiviisti läsnä Filatovin lapsuudessa. Hän muistaa hyvin koulun eriävät uskontotunnit ja useat pyhäkoulut.

– Muistan, kun olin pyhäkouluikässä, niin kävin varmaan kolmea eri pyhäkoulua, kun kaverini kävivät omaansa ja lähimpiini omassaan. On vaikea erottaa, mikä oli karjalaisuutta ja mikä ortodoksisuutta. Pääsiäisen merkitys korostui, joulukirkossa emme niinkään käyneet. Isovanhempani olivat tiiviisti kirkon toiminnassa mukana.

– Tavat olivat sellaiset, jotka erottui-

vat. Kun olin lapsi, pashaa tai kulitsaa ei neuvottu tekemään naistenlehdissä eikä niitä näkynyt missään. Osa kavereistani halusikin aina tulla käymään meillä pääsiäisenä juuri herkkujen takia.

Myös kyyröläläisten oma Tihvinskaja-juhla oli merkkitapahtuma, jolloin kävi runsaasti vieraita. Juhlaa vietetään Jumalansynnyttäjän Tihvinän ikonin kunniaksi. Perinne elää vieläkin Hämeenlinnassa, jossa Tihvinskajaa juhlietaan vuosittain heinäkuussa.

Kirkon ja suvun yhteisö Hämeenlinnassa oli Filatovin nuoruudessa tiivis. Monella oli venäjänkielinen tausta, mikä näkyi suomen kielen taidoissa.

– Kun olin koululainen, kävin koulu-kaverini isovanhempien luona. Ihmettelin, kun he puhuivatkin normaalisti suo-

mea. Olin ajatellut, että suomen puhuminen huonosti liittyi vanhuuteen, mutta se liittyikin venäjään äidinkielenä.

Helsingissä vierailujen yhteydessä Filatov perheineen kävi usein Hietaniemessä venäläisortodoksisessa Nikolskin kirkossa, kun ”Uspenskiin ei mahtunut”.

– Arvostan ortodoksisuutta. Se on osa perinnettä ja historiaa, vanhempien sukupolvien työn kunnioittamista. Aikuisella iällä en ole ollut ahkera kirkossa kävijä, mutta arvostan kaikkea sitä mikä liittyy kulttuurin mukana pitämiseen.

KUUSENKORISTEET SELVISIVÄT SODASTA

Tarja Filatovin joulut ovat olleet hyvin vaihtelevia. Isoja perhejouluja vietettiin hänen äitinsä vielä eläessä vuorotellen joko Filatovin luona tai hänen vanhemmillaan.

– Nyt joulut ovat muuttuneet niin, että mieheni vanhemmat tulevat meille. Meillä ei sillä tavalla ole perinnettä. Toki äitini toivon, että tyttäreni tulisi meille jouluksi.

Filatovin jouluun kuuluvat ehdottomasti piparkakut ja joulukuusi. Ruoat voivat vaihdella, mutta joulun henki syntyy kynttilöistä, kuusen ja piparien tuoksusta sekä rauhallisesta yhdessäolosta. Tärkeitä ovat myös suvussa perintönä kulkevat joulukoristeet.

– Minulla on tallessa babushkan ihanat evakkoreissulta säilyneet joulukoristeet, jotka ovat vanhoja venäläisiä, aitoja puhallettuja lasipalloja ja -putkia nauhassa. Niiden arvo on muistoissa ja niihin liittyy historiaa. Lisäksi kuuseen täytyy piilottaa sota-ajan hirvittävän näköiset omenat, Filatov naurahtaa.

Hän arvostaa jouluna vallitsevaa rauhaa ja pyhäpäiviä, jolloin ei ole hulinaa käynnissä vaan vallitsee hiljentymisen tunne.

– Mieluusti käyn myös joulun alla konserteissa hakemassa tunnelmia joulun odotukseen.

**TEKSTI MIRVA BROLA
KUVAT TEEMU PERHIÖ**

Tarja Filatoville ortodoksisuudessa kauneinta on armo. – Ei pidä unohtaa sitä, mikä on kaunista ja hyvää, vaikka kaikkea ei hyväksyisikään.

Tarja Filatov

- s. 1963, asuu Hämeenlinnassa
- perheeseen kuuluu toimittajapuoliso Pekka Oksanen ja aikuinen tytär
- SDP:n kansanedustaja vuodesta 1995
- puhemiesneuvoston jäsen sekä työ- ja tasa-arvovaliokunnan puheenjohtaja
- pisimpään toiminut työministeri vuosina 2000–2007

Anna, Marian äiti taivaallinen vanttukutoja

Isoäidit kutovat. Se ei ole vanhakan-
tainen klisee vaan täyttä totta tänä-
kin päivänä. Mummi joulupake-
teista löytyy edelleen villasukkia, kaula-
huiveja, myssyjä ja vanttuita. Se on isoäi-
tien tapa välittää ja jakaa rakkautta.

Tutkijat ovat havainneet, että isoäi-
deillä on suuri merkitys kasvuikäisten
pilttien hyvinvointiin ja kehitykseen.
Lämpimien neuleiden ohella lapsen-
lapset saavat mummeilta myös henki-
siä eväitä. Elämäkokemus ja -taito ovat
sukupolvelta sukupolvelle siirtyvää pää-
omaa.

Mummeilla on usein rooli myös pik-
kuväen hengellisinä ohjaajina. Kuinka
moni meistä onkaan oppinut iltaruko-
uksen omalta isoäidiltään!

Jeesuksen isoäiti Anna, Marian äi-
ti, olisi hänkin varmasti ollut mielellään
tyttärensä tukena.

Jo heti kuultuaan Marian raskaudesta
hän olisi ryhtynyt touhulla karstaamaan
ja kehräämään parhainta lampaanvilla
sydäntalvella syntyväksi lasketun pieno-
kaisen peitettä varten. Jos Anna olisi elä-
nyt, pikku Jeesus olisi jouluyönä kiedot-
tu mummin tekemään pehmeään vällyyn.

Mutta toisin kävi. Anna ei saanut huo-
lehtia lapsenlapsestaan. Perimätiedon
mukaan hän siirtyi tuonpuoleiseen jo
kauan ennen Vapahtajan syntymää.

ARVOSTETTUA SUKUJUURTA

Raamattu ei mainitse sanallakaan Jee-
suksen isovanhempia. Mutta sen sijaan
Uuden testamentin apokryfisen kirjal-
lisuuden ja legendojen mukaan Herran
mummi ja vaari olivat nöyriä uskovaisia,
vanhurskaita sanan kauneimmassa mer-
kityksessä.

He olivat kumpikin myös arvostettua
sukujuurta. Joakim polveutui suoraan
alenevassa polvessa kuningas Daavidis-
ta ja Anna Juudan papillisista leeviläi-
sistä, joiden joukossa oli muun muassa
sellainen esi-isä kuin israelilaisten en-
simmäinen ylipappi Aaron, Mooseksen
isovelji.

Juutalaisen perinnetiedon mukaan
hän oli rauhaa rakastava, hyväluontei-
nen mies, joka auttoi sisarensa Mirja-
min kanssa Moosesta johdattamaan is-

raelilaiset pois Egyptin orjuudesta.

Anna ja Joakim asuivat Nasaretin
kaupungissa Galileassa. He olivat vaka-
varaisia ja anteliaita, elivät hiljaiseen
ja vaatimattomasti käyttäen, näin ker-
rotaan, vain kolmanneksen tuloistaan
omiin tarpeisiinsa antaen kaiken muun
temppeleihin ja köyhille.

Vaikka olivatkin muuten kaikin puo-
lin tyytyväisiä elämäänsä, heitä suret-
ti se, ettei Jumala ollut siunannut heitä
jälkikasvulla. He olivat olleet naimisissa
jo viisikymmentä vuotta, mutta Anna ei
ollut tullut raskaaksi ja asia painoi kum-
mankin mieltä.

Lapsettomuus oli sen ajan maailmas-
sa häpeä, merkki epäonnistumisesta ja
aiheutti ympäristössä pitkiä katseita ja
kuiskuttelua. Jopa Jerusalemin temp-
pelin ylipappi Isaskar katsoi asiakseen
moittia uhraamaan tullutta Joakimia sii-
tä, ettei tämä ollut kyennyt antamaan
vaimolleen lasta. Moinen turhake ei kuu-
lemma ollut arvollinen tuomaan Jumalan
alttarille kyyhkysään ja lampaitaan.

Jaakobin alkuevankeliumin mukaan
Joakim vetäytyi papin kovat sanat kuul-
tuaan autiomaahan, pystytti teltan ja
paastosi kokonaista 40 päivää ja 40 yö-
tä rukoillen Herraa tekemään hänelle ja
Annalle samanlaisen ihmeen kuin aikoi-
naan Aabrahamille ja Saaralle, jotka sai-
vat vauvan vielä vanhoilla päivillään.

Siitä ei kulunut kauaakaan, kun en-
keli ilmestyi Joakimille ja lupasi kuin
lupasikin pariskunnalle pienokaisen.
Samalla Jumalan sanansaattaja muistut-
ti, että monet hengelliset merkkihen-
kilöt kuten patriarkka Iisak, tuomarit
Simson ja Samuel sekä Raakelin kauan
odottama Joosef, oikeudenmukaisuuden

esikuva, olivat syntyneet iäkkäille vanhemmille, joten heidänkin tuli varautua siihen, että heidän lastaan odotti suuri tulevaisuus.

Annalle enkeli ilmoitti, että tyttö, joka syntyisi ”olisi kaikkein siunatuin ja jota kaikki kansat ylistäisivät ja jonka kautta tulisi pelastus maailmaan” ja lisäsi, että tytölle tulisi antaa nimeksi Maria, rakastettu.

Kiitollisena saamastaan suuresta lahjasta Anna lupasi antaa tyttärensä kasvatettavaksi tempeliin heti, kun hän olisi sen ikäinen, että voisi erota äidistään ja isästään liikaa ikävöimättä.

Kun Maria oli täyttänyt kolme vuotta, Anna ja Joakim taluttivat hänet Jerusalemin temppeliin, jonne hän asteli, edelleen perimätiedon mukaan, reippaasti, iloisenä ja kertaakaan taakseen katsomatta.

KESKIAJAN PYHÄ SUPERMUMMA

Joakimin ja Annan tarina alkoi elää Jerusalemissa 100-luvulla apokryfikirjoitusta löydettyjen mainintojen siivittämänä. Idän kirkoissa heitä ryhdyttiin kunnioittamaan Herran esivanhempina 300-luvulla.

Nelisen sataa vuotta myöhemmin myytti kulki Rooman kautta Eurooppaan, jossa Joakim putosi matkasta ja Anna kohosi yksin arvostetuksi pyhäksi, jonka kultti kohosi arvoon arvaamattomaan keskiajalla.

Annasta, jonka nimen hepreankielinen muoto Hannah tarkoittaa armoa, on piirtynyt kristikunnan yhteiseen muistilehtiöön lempeä ja kärsivällinen kuva.

Kuten sanottu, Anna oli keskiajalla yksi läntisen maailman suosituimmista pyhimyksistä. Varsinkin naiset saivat hänestä voimaa ja rohkaisua.

Annan puoleen kääntyivät ikäneidot, lesket ja synnyttäjät mutta myös kauppiat ja kaivosmiehet. Aivan erityisesti An-

nan apuun ja esirukouksiin luottivat isoäidit, olihan Anna itsekin sellainen vaikka taivaasta käsin.

Suomessa Annan palvonta saavutti merkittävän aseman 1400-luvulla, ja pian hän ohitti kansansuosiossa kaikki toiset pyhimykset.

Annalle vihittiin kirkkoja, kuten Hattulan Pyhän Ristin kirkko Hämeen härkätien kupeessa, Kumlingen kirkko Ahvenanmaalla, Uskelan kirkko Salon seudulla ja Hartolan kirkko Itä-Hämeessä.

Hän oli niin ikään yksi Turun hiippakunnan kolmesta suojelijasta, ja Naantaliin vuonna 1440 perustettu birgittalaisluostari oli sekin Annan oma.

Keskiajalla suurin osa ihmisistä asui maaseudulla, joten ei ihme, että suomalaisessa kansanperinteessä Annan katsottiin pitävän huolta myös metsästä. Annin aitassa laidunsivat lehmät, lampaat ja vuohet ja hänen myötävaikutuksellaan metsästä saatiin puuta, riistaa ja kaskimaita.

Kalevalan Annikki lienee hänkin saanut vaikutteita Anna-myytistä, joka, niin kuin monet tarinat, oli kulkeutunut ortodoksipappien ja kauppioiden mukana Vienan salojen laulumaille. Suomen kansalliseepoksessa Annikki, seppä Ilmarisen sisar, on oikea ahkeran ja toimeliaan naisen malli, joka nousee aamalla ensimmäisenä, sytyttää tulen lie-

teen ryhtyen puuhaamaan talon askareita kun toiset vielä nukkuvat.

MAANLÄHEINEN PYHÄ

Entisaikojen suomalaisille Jeesuksen äidinäiti edusti maanläheistä ja mutkaton pyhää, jota oli helppo lähestyä ja joka ymmärsi tavallisen ihmisen arkisiakin tarpeita. *Annana oluet pannaan, juhlanajona joukolla juodaan*, muistuttivat isännät, emännät, piijat ja rengit toisiaan Annan päivänä yhdeksäs joulukuuta ja ryhtyivät innolla odottamaan Kristuksen syntymäjuhlaa, joka toisi ilon talven pimeyteen.

Tänä päivänä Pyhää Annaa ei meillä juuri tunneta. Reformaatio poisti Kristuksen äidinäidin kirkosta siinä missä muutkin pyhimykset. Hän katosi luterilaisesta valtakulttuurista, vaikka Martti Luther itse, joutuessaan vuonna 1505 myrskyn kouriin matkallaan Erfurtiin, kutsui hätiin juuri Pyhää Annaa, oman kotikaupunkinsa Mansfeldin suojelijaa.

Onneksi ortodoksikirkko sentään muistaa Herran esivanhempia jumalanpalveluksissaan ja pyhäinkuvissaan, joista koskettavin on ainakin minusta Joakimin ja Annan rakkaus -ikoni, jossa onnellinen pariskunta syleilee toisiaan Jerusalemin Kultaisella portilla enkelin ilmoitettua heille Marian tulevasta syntymästä.

Elämässä tarvitaan pehmeitä arvoja. On ihana ajatella, että taivaassa on isoäiti, joka neuloo lämpöä maailmaan, joka joskus on niin hyytävän kylmä.

TEKSTI JA KUVITUS RIIKKA JUVONEN

”Varsinkin naiset saivat Annasta voimaa ja rohkaisua”

Isoäidin iltarukous

Tule Jeesus lapsen luo,
siunaa isää, äitiä, mummua,
vaaria, siskoja, tätejä, setiä,
ja kaikkia maailman lapsia.
Aamen

Христос Рождается - славьте!

Рождество - это праздник рождения Иисуса. Церковь не говорит о рождении Христа как о прошедшем событии, а использует форму настоящего времени.

Так происходит, потому что мы вспоминаем Иисуса не только как историческую личность. В празднике Рождества мы встречаем Спасителя мира, в котором Божественная реальность уникальным образом вошла в человеческий мир, пребывая посреди нас.

И сегодня Христос пребывает среди нас в Церкви и особо в Святых таинствах. Это придает жизни глубинный смысл и надежду.

Рождество напоминает нам и о будущем. Оно наполнено ожиданием того, что однажды Христос будет все во всем.

Вот почему Рождество, без всякого преувеличения, праздник радости и благодарения. Он говорит нам о Рождестве, свет которого не померкнет ни в настоящем веке, ни в будущем.

Так мы словами знакомой с детства рождественской песни с особой мудростью приносим публике короткую молитву этого великого праздника: « О если бы Рождество было каждый день»

✝ Амвросий

митрополит Амвросий
С пожеланием Рождественского мира

Небо - Вертеп

" Таинство странное вижу и преславное: Небо – вертеп, Престол Херувимский – Дева, ясли – вместилище, в нихже возлеже Невместимый – Христос Бог, Егоже, воспевающе, величаем."

Канон праздника, составленный сирийским святителем Косьмой в VIII веке, великолепно образно передает восприятие Православной Церковью вочеловечения Бога.

Вертеп, Дева и ясли непостижимы человеческому уму!

" Мои мысли - не ваши мысли, ни ваши пути - пути Мои, говорит Господь. Но как небо выше земли, так пути Мои выше путей ваших, и мысли Мои выше мыслей ваших." (Ис. 55: 8–9).

Величие боговочеловечения, как и ранее в истории, открывается лишь тем, кто имеет надежду и благочестивую веру.

И дух, и материя имеют своим началом Бога. Материя может воспарять до вершин духа, но может и пасть с этих высот: *"Я видел сатану, спадшего с неба, как молнию"* (Лк. 10:18).

Попытка соблазнить материю была предпринята и в отношении Самого Спасителя: *" Тебе дам власть над всеми*

сими царствами и славу их, ибо она предана мне, и я, кому хочу, даю ее" (Лк. 4: 6–7).

Волхвы с Востока отправились в Вифлеем, во след путеводной звезде. Им тоже был открыт опыт непостижимого вочеловечения второго Лица Пресвятой Троицы.

Рождество было не только встречей неба и земли. Оно стало взаимопроникновением духовного и материального. В этом величии Рождества и сегодня: тайны Божии останутся предметом удивления до скончания времён!

"Дева днесь Пресущественнаго раждает, и земля вертеп Неприступному приносит: ангели с пастырьми славословят, волсви же со звездою путешествуют: нас бо ради родися Отроча младо, Превечный Бог."

Христос рождается, славите!

Лев
Архиепископ Карельский и всей Финляндии

Год юбилеев

В следующем году независимой Финляндии исполняется сто лет. В честь юбилея Государственный совет утвердил проект, в состав комитета по организации которого от Финляндской православной церкви был включен Хельсинкский митрополит **Амвросий**.

Регенты Финляндской православной церкви примут участие в экуменическом концерте регентских хоров, который пройдет в рамках празднования столетия Независимости Финляндии. В юбилейный для страны год, в декабре 2017, в Успенском кафедральном соборе г. Хельсинки епископы Финляндской православной церкви соборно совершат Архиерейскую литургию.

В 2018 году Финляндская православная церковь будет отмечать столетие получение статуса, в соответствии с которым православные приходы Финляндии вышли из-под юрисдикции Московского патриархата. Поместный собор поручил подготовку программы празднования Архиерейскому собору.

Юбилей автономии Финляндской православной церкви будет отмечать-

ся в 2023 году, в 1923 г. Финляндская церковь получила автономию под омофором Вселенского патриарха, как Финляндская Православная Архиепископия при Константинопольском Патриархате. Мероприятия, посвященные юбилею, пройдут в рамках «Дней церкви» в епархии Оулу.

Хельсинкский православной приход так же отмечает свой юбилей. Старейший храм прихода, Свято-Троицкая церковь, отмечает свое 190-летие. Дата освящения храма, считается датой основания Хельсинского прихода.

В августе 2018, свое 150-летие отметит Успенский кафедральный собор города Хельсинки.

В конце июня следующего года храм в Честь Петра и Павла в Хамина, также отмечает круглую дату – 180 лет.

В череде праздников, отмечаемых в 2017 году, стоит отметить и празднование Евангелической-лютеранской церкви 500-летия начала Реформации.

МИРВА БРОЛА

Лаура Карлин

Посещение Президентом республики Саули Ниинистё Успенского кафедрального собора в День независимости. (2014 год)

Митрополит Амвросий выходит на пенсию

Хельсинкский митрополит **Амвросий** сообщил о своем решении выйти на пенсию до конца 2017 года. Об этом владыка заявил во время своего выступления на Поместном соборе

28.11.2016, который проходил в Валаамском монастыре. Митрополит обратился к поместному собору с просьбой о проведении выборов нового митрополита уже в следующем году. Влады-

ка Амвросий (в миру **Ристо Яскеляйнен**) был рукоположен в сан епископа Йоенсуу в 1988 году, а в 2002 был возведен на кафедру митрополита Хельсинского.

Aino Kemppinen (vas.) ja Raija Tiittanen tapaavat säännöllisesti kahvittelun ja muun arkisen tekemisen merkeissä.

Sä oot kuin sisar mulle

Sosiaaliset suhteet ovat vanhuksille elintärkeitä. Lappeenrannassa iäkkäiden yksinäisyyttä ehkäistään lähimmäispalvelun ystävätoiminnalla.

Itseleivotut ässä-keksit ja marjapiirakka joutuvat kilpailemaan huomion, kun **Aino Kemppinen** kantaa kahvipöytään valokuva-albumin. Sormet viuhuvat edes takaisin mustavalkoisten kuvien päällä.

– Tuossa on vanha opettajani! kuuluu huudahdus, kun ystävä **Raija Tiittanen** tunnistaa yhteisen tutun.

– Ja katso, tässä kilpaillaan kauneimmista sääristä farmaseuttipäivillä. Kisan voitti mieheni **Veikko**, Aino esittelee kuvaa ylpeänä.

Veikkokin kiinnostuu kuvasta ja tulee lähemmäs albumia.

– Veikko sai ohjeita säarien asentoon ystävältäni. Hän oli ainoa mies kisassa, Aino kertoo.

– Kaikkea ei sitten tarvitse julkaista lehdessä, Veikko nauraa veikeästi hymyillen.

87-vuotias Aino toimii Veikon kotihoitajana Imatralla. Raijan säännöllinen tapaaminen tuo virkistävää vaihtelua rutiiniin täyttämään arkeen.

Raija on yksi Lappeenrannan seurakunnan kahdeksasta lähimmäisestä, joiden tehtävänä on vierailta ikäihmisten luona ja pitää heihin yhteyttä. Käytännössä he ovat vanhuksien ystäviä.

Vaikka arkinen jutustelu lähimmäisen kanssa on tärkeä osa tapaamisia, Raija tekee Ainin kanssa paljon muutakin.

– Autan Ainoa hiustenlaitossa, käymme yhdessä kirkossa ja pidämme silloin tällöin jumppahetkiä. Kesällä kävimme myös poimimassa marjoja.

KÄYTÄNNÖN DIAKONIAA

Raija osallistui Lappeenrannan seurakunnan ystäväkurssille kolme vuotta sitten, kun toimintaa käynnistettiin. Tehokkaan koulutusjakson jälkeen kymmenkunta lähimmäistä oli valmiina käytännön diakoniatyöhön.

Omasta seurakunnasta ei kuitenkaan tullut yhtään yhteydenottopyyntöjä.

– Aluksi emme saaneet ketään hakeutumaan palvelun piiriin. Kukaan ei vain

ottanut yhteyttä, palvelua vapaaehtoisena ohjaava **Pirjo Kemppainen** kertoo.

Ortodoksis seurakunta alkoi tehdä yhteistyötä Imatran ja Lappeenrannan Isoapu-palveluohjauskeskuksen kanssa tavoittaakseen juuri sellaiset vanhuksset, joilla ei ole läheisiä ihmisiä ja jotka asuvat yksin. Ystävä järjestetään riippumatta siitä, mihin seurakuntaan vanhus kuuluu.

– Kun saamme tietää ystävää kaipaavasta vanhuksesta, otamme yhteyttä ja varmistamme, että hän oikeasti haluaa osallistua ystävätoimintaan, Kemppainen sanoo.

Aino hakeutui palveluun tutun kirkkoherran kautta. Hän oli kertonut Ainnolle lähimmäistoiminnasta tiistaisu-

rassa ja ehdottanut, että Raijahan sopisi hyvin tehtävään.

Aino on Raijan äidin serkku, ja ystävykset tunsivat toisensa vuosikymmenten ajalta. Lähimmäis palvelutoiminnan myötä ystävyys ikään kuin virallistettiin: paperille kirjattiin pelisäännöt ja tapausajajat.

– Pidän toimintaa luonnollisena jatkeena ystävydellemme, Aino toteaa.

Tapaamisissa tehtävät asiat ovat kiinni vanhuksen toiveista ja terveydentilasta, mutta toisaalta myös lähimmäisen resursseista ja siitä, mitä yhteistä hän löytää vanhuksen kanssa.

– Sehän voi olla ihan mitä vaan! Tapaamiset ovat ainutlaatuisia eivätkä mene mihinkään muottiin, Kemppainen sanoo.

YSTÄVÄ ON HENKIVAKUUTUS

Yksinäisyys korostuu aikoina, jolloin ys-

”Antoisinta tässä on ku kemiat käypi yksin!”

Aino Kemppinen ja Raija Tiittanen bongaa yhteisiä tuttuja vanhasta kuva-albumista.

tävää tarvitaan eniten: nuoruudessa ja vanhuudessa.

Ihmisen ylittäessä 70 ikävuoden rajan yksinäisyyden kokeminen alkaa yleistyä. Miehet kokevat selvästi enemmän yksinäisyyttä kuin naiset.

Vanhuksille yksinäisyys voi olla vaarallista.

Yksinäisyydestä seuraa hyvinvointi- ja terveysteroja. Siitä kärsivät ihmiset joutuvat toimintakyvyltään ja elämänmahdollisuuksiltaan eriarvoiseen asemaan.

Sosiaalisten suhteiden puute ei ole leikin asia. Suhteet ylläpitävät aivojen kognitiivisia kykyjä, helpottavat arjessa selviytymistä ja estävät masennusoireita. Elämänlaatu paranee, kun tietää, että apu löytyy tarvittaessa läheltä.

Kun luottamus, onnellisuus ja turvallisuus kasautuvat, koettu yksinäisyys vähenee.

– Lähimmäispalvelun luottamuksellisissa tapaamisissa vanhus voi tulla kuuluksi ja nähdäksi. Vaikka tapaamiset voivat näyttää meille arkisilta ja vähämerkityksellisiltä, ne voivat merkittävästi parantaa vanhuksen elämänlaatua, Kempainen painottaa.

Vanhuksille hyvät ihmissuhteet ovat kuin henkivakuutuksia.

”KU KEMIAAT KÄYPI YKSI”

Aini Tuomainen, 92, on hyvin omatoiminen ja touhukas karjalaismummo.

Hän käy usein kävellen kaupassa ja hoitaa itse pankkiasiansa. Lähes kaikki ruoat hän tekee kotinsa keittiössä, se pitää mielen virkeänä. Jääkaapissa ja pakastelokerossa voi olla viikoksi kaalikeittoa.

Aini on asunut Lappeenrannassa yksin miehensä kuoleman jälkeen. Siitä on jo yli 20 vuotta.

Viime vuonna hänen poikansa menehtyi. Surun käsittelyä on auttanut lähimmäistoiminta, joka käynnistyi noin vuosi sitten. Kerran kuukaudessa **Kristiina Kivimäki** tulee kylään ja tekee Ainin kanssa arkisia asioita.

– Jutteleminen paljon ajankohtaisista asioista. Olen vähän liiaksikin asti kar-

Aini Tuomaisen ja Kristiina Kivimäen tapaamisiin kuuluu olennaisena osana nuoruuden muistelot.

Kotitonttu valmistuu joulun Aino ja Veikko Kempin sohvakalustolla.

Aini Tuomaisen esittelee menehtyneen poikansa lapsuuskuva.

jalaisen puhelias, eli juttua kyllä riittää, Aini sanoo.

Tapaamisissa Kristiinan kanssa hän kertoo usein sodanaikaisia muistoja Lotta Svärdistä.

– Valokuvista niitä jutun aiheita tulee mieleen – nuoruuden ilot ja surut, Aini sanoo.

Kirjahyllyssä tietosanakirjojen ja maailmankirjallisuuden välissä on monta riviä rintakuvia kehyksissään. Aini ottaa niistä yhden kerrallaan esiteltäväksi. Lapset ja lapsenlapset katsovat suoraan silmiin.

Ainilla on iso suku, ja hänen tyttärensä on häneen yhteydessä säännöllisesti

Myös Kristiina on tulossa joulun alla kylään. Vierailun lähestyessä loppua hän sopii seuraavasta tapaamisesta ja halaa Ainia hellästi.

– Aini on kuin sisar minulle, Kristiina kertoo.

– Antoisinta tässä on ku kemiat käypi yksin! Aini toteaa ykskantaan leveästi hymyillen.

VUOROPUHELUA MENNEISYYDEN KANSSA

lääkkämpiä elämään kuuluu usein se, että nuoruuden asiat tulevat mieleen. Jos läheiset ovatkin kuulleet samat lapsuuden tarinat kyllästymiseen asti, on

tärkeää, että on ystävä, joka jaksaa niitä kuunnella.

Yhdeksänkymmentä vuotta elämää nähneen päähän mahtuu huima määrä muistoja ja tarinoita. Valokuva on hyvä keino kirvoittaa ne esiin.

– Mitä vanhemmaksi tulee, sitä enemmän muistelee nuoruuttaan, Aino tietää.

Ainon muistot Karjalasta ja Salmin ortodoksisesta seurakunnasta sekä niistä keskustelu on Raijalle tärkeää vuoropuhelua suvun menneisyyden kanssa.

– On tärkeää, että joku vanhemman polven ihminen voi vieläkin välittää perimätietoa. Olen saanut Ainolta paljon tietoa suvun historiasta ennen sotia, Raija kertoo.

Keskustelu muistoista on yksi esimerkki vastavuoroisesta toiminnasta, joka kasvattaa yhteenkuuluvuuden tunnetta. Ottamisen sijaan korostuu antaminen.

Moni lähimmäinen on kokenut saaneensa tapaamisista enemmän kuin on itse pystynyt antamaan, ja on siksi potent jopa huonoa omaatuntoa. Kemppaisen mukaan huoli on turha.

– Vanhukset ovat olleet tyytyväisiä, kun joku käy kylässä ja pääsee tekemään arkisia asioita ja juttelemaan arkisista asioista. Ei siinä ihmeitä tarvita.

Lähimmäinen voi puolestaan olla kiittollinen siitä, että hänen elämänsä ja näkemyksensä ovat laajentuneet.

– Ystävä voi elää aivan erilaista elämää kuin mitä lähimmäinen on itse koskaan elänyt.

STIGMA MURRETTAVANA

Yksinäisyys ei ole yksilöä määrittävä ominaisuus vaan tila, joka kumpuaa yhteiskunnan rakenteista ja kulttuurisista eroista. Siihen puuttamalla voidaan huomattavasti parantaa yksilön hyvinvointia ja terveyttä.

Asennekyselyiden mukaan suomalaiset pitävät yksinäisyyttä yksityiselämän asiana. Tällöin asia ei näy yhteiskuntapoliittisena kysymyksenä, ja se jätetään muiden hyvinvointi- ja terveyseroja aiheuttavien tekijöiden varjoon. Yk-

Kahvihetki ja rupattelu ystävän kanssa voi olla vanhukselle korvaamatonta.

sinäisen auttaminen jää liian usein vapaaehtoisuus- ja lähipiirin vastuulle.

– Yksinäisyys on yhteiskunnallinen ongelma, jonka ratkaisemiseen jokainen voi osallistua, Kemppainen tietää.

Yksinäisyyttä ei pidä hävetä eikä siihen pidä suhtautua häpeällisenä asiana. Se vain vaikeuttaa avun hakemista ja vastaanottamista.

Järjestötyöllä on oma tärkeä tehtävänsä stigman murtamisessa. Vapaaehtoisista on vain huutava pula.

Ortodoksisista seurakunnista vain Helsingissä ja Joensuussa on palkattuja diakoniatyöntekijöitä. Kemppainenkin toimii tehtävässään vapaaehtoisesti.

Uusia vapaaehtoisia avustajia Lap-

peenrannan ortodoksinen seurakunta ei ole saanut ensimmäisen koulutuksensa jälkeen.

– Ilmapiiristä voi aistia, että ihmiset lähtevät helpommin mukaan kertaluontoisiin juttuihin. Tänä aikana on vaikea sitoutua pitkäkestoisesti, Kemppainen toteaa murheellisenä.

– Kun suuret ikäluokat jäävät eläkkeelle ja ympäröivän yhteiskunnan elämäntahti muuttuu yhä hektisemmäksi, yksinäisiä vanhuksia tulee yhä enemmän ja enemmän.

TEKSTI JA KUVAT TEEMU PERHIÖ

Lähteenä käytetty Juho Saaren (toim.) teosta Yksinäisten Suomi, 2016.

Kuinka lähimmäispalvelu toimii

ENSIMMÄISEKSI tehdään välityskäynti, jossa on mukana lähimmäinen ja vanhuksen lähiomainen tai asioiden hoitaja. Lähimmäinen käy vanhuksen kanssa läpi toiminnan käytäntöjä ja sopii seuraavan tapaamisajan. Silloin toiminta varsinaisesti lähtee käyntiin.

Lähimmäiset tapaavat vanhuksia noin kerran kuukaudessa. Tapaamisissa tehdään arkisia asioita, kuten käydään keskusteluja, laitetaan ruokaa tai käydään kävelyllä. Toiminta on kiinni lähimmäisen resursseista ja vanhuksen toiveista.

Seurakunta tapaa lähimmäisiä kerran lukukaudessa: kerran vuodessa on sekä koulutustilaisuus että kuulemiskierros, jossa voidaan vaihtaa ajatuksia ja ratkaista ongelmia.

Kirkonkellot kutsuvat

Pienessä kirkkokunnassamme papeilla ja kanttoreilla on usein pitkiä sukuperinteitä. Kuinka pappissuvun nuorin päätyä kirkolle töihin?

Pastori **Teo Merraksesta** ei alun perin pitänyt tulla pappia.

– En vastustanut ajatusta isäni ammatista, mutta halusin silti lähteä opiskelemaan jotain ihan muuta. Myös vanhempani kannustivat siihen, sillä heidän mielestään olisi hyvä nähdä maailmaa.

Hänen isänsä, rovasti **Olavi Merras** aloitti papin virassa Lohjalla 1972. Paikallinen pappila sijaitsi vanhassa lääkäritalossa, jossa oli kirkkosali sekä Merraksen perheen ja kanttorin asunnot.

– Sain asua koko lapsuuteni kirkon yhteydessä. Arki oli pienestä pitäen kirkon elämässä kiinni.

Teo Merras muutti Helsinkiin opiskelemaan tilasto- ja tietojenkäsittelytieteitä. 1990-luvun puolivälissä hän

aloitti arkisen päivätyön. Kahdeksasta neljään -työrytmi ei kuitenkaan tuntunut omalta.

– En koskaan oppinut lapsuudessa sellaiseen työkuulttuuriin, koska kumpikaan vanhemmistani ei ollut tavanomaisessa päivätyössä.

Kirkko oli yhä läsnä Merraksen elämässä, ja häntä alkoi harmittaa, kun töiden takia jumalanpalveluksia jäi välistä.

Mielessä alkoi siintää ajatus papin ammatista. Hän päätti repäistä yhdessä ystävänsä kanssa ja haki opiskelemaan teologiseen tiedekuntaan. Sieltä tie vei pappisseminaariin.

TYTYTYVÄISYYS TUO JATKUVUUTTA

Monessa suvussa pappisuus on kulkenut eteenpäin kuin verenperintönä, mutta

tilastojen valossa ammattia ei voi kutsua erityisen periytyväksi. Kärkipaikkoja pitävät maanviljelijä ja karjankasvattaja.

Ammattia selkeämmin periytyy koulutus: mitä korkeammin koulutetusta perheestä lapsi on lähtöisin, sitä korkeampi on hänen koulutustasonsa. Kodin arvostukset näkyvät koulutuksessa ja sitä kautta mahdollisesti samankaltaisessa ammatissa.

Joillakin aloilla lapset hakeutuvatkin samaan ammattiin kuin vanhempansa. Monen lääkärin tai juristin lapsi päätyy samalla alalle, maatila koneineen puolestaan siirtyy luontevasti sukupolvelta toiselle.

Yleensä niissä perheissä, joissa vanhemmat ovat työhönsä tyytyväisiä, lapsikin voi nähdä saman alan houkuttelevana.

– Jos lapsi kokee vanhempiensa ammatin mielekkäänä, on sillä vahva vaikutus ammatinvalintaan, Merras tietää.

Pitää olla kuitenkin varovainen, kutsuuko ammatin siirtymistä suvussa periytymiseksi.

– Jokainen sukupolvi tekee omat valintansa. Pappissuvut koostuvat yksilöistä, jotka ovat nähneet työnsä mielekkyyden sukupolvi toisensa perään.

Ortodoksisen seminaarin johtaja, pastori **Mikko Sidoroff** täsmentää, että kirkossa on myös paljon sellaisia pappeja, joiden perhe ei ole ollut erityisen uskonnollinen.

– Mistä kipinä kirkon työhön itse kullakin on syttynyt, on varmaan hankala selvittää, Sidoroff sanoo.

– Uskon, että yhteistä kaikille meillä kirkon työssä oleville on vilpittön halu palvella kirkkoa ja seurakuntia. Olipa tausta mikä tahansa, rakkauden kirkkoa kohtaan tulisi olla tärkein motiivi ammatinvalinnassa.

VETTÄ SAKEAMPAA?

– Kyllä se veri jotenkin vetää. Isäni sekä veljeni ja minä halusimme kaikki pappeiksi, rovasti **Antero Petsalo** sanoo.

Hän jäi eläkkeelle Kiuruveden seurakunnan kirkkoherran tehtävästä viime

vuodenvaihteessa.

– Ihannoin isääni ja kuljin hänen mukanaan kaikissa toimituksissa pienestä pitäen, jopa hautajaisissa. Kuusivuotiaana sitten sanoin vanhemmilleni, että minusta tulee pappi.

Isä suhtautui innostukseen kuitenkin varautuneesti, sillä papin työ oli raskasta. Hän sanoi lapselleen, että 'älä lapsikulta lähde papiksi, helpommallakin oman elantonsa hankkii'.

Antero Petsalon poika **Sergei** vihittiin papiksi tämän vuoden elokuussa. Omankin pojan kohdalla hän on ajatellut, kuinka vaikeaa papin työ on.

– Toisaalta pappeus on kutsumus, ja Jumala antaa voimaa. Kun Sergei vihittiin papiksi, se tuntui todella upealta. Olin siitä erittäin kiitollinen.

Papiksi ryhtyminen ei kuitenkaan ol-

lut Sergeille missään vaiheessa itsestään selvää. Ajatus kypsyi opiskeluvuosien mittaan.

Lapsuudessa hän oli paljon isänsä mukana kirkossa ponomarina ja teini-ikäisenä lähti hänen mukaansa seurakunnan alueen muihin pyhäkköihin palvelemaan.

– On hienoa kun on tällaista jatkumoa. Ajattelen että se on Jumalan siunaamaa, Sergei Petsalo sanoo.

– Tietysti kun muistan sukulaisia proskomidissa, muistelen myös suvun edesmenneitä isiä. On hyvä, että minulla on lähelläni paljon ihmisiä, joilta voin aina kysyä apua ja neuvoja.

Isältään hän on saanut papin käsikirjoja ja pappisvihkimyksensä yhteydessä sedältään tämän vanhan kaularistin.

Juuret yltävät kauas, sillä suvun ensimmäinen pappi eli Karjalassa 1600-luvulla. Sergein myötä pappeja, kanttoreja ja diakoneja on 12 sukupolvessa.

Seurakunnan jäsenille pappissuvulla on ollut henkilökohtainen merkitys. Antero Petsalo on saanut hoitaa sekä ukkinsa **Aleksanterin** että isänsä **Olavin** kastamia tai heidän hengellisessä ohjauksessaan olleita.

– Ne karjalaiset, joita ukkini hoiti Suistamolla, tulivat myöhemmin Kiuruvedelle, jossa minä toimin pappina. Eräskin vanhus kertoi ukkini kastaneen hänet ja isäni olleen heidän pappinsa kristinoppileirillä.

Myös Merraksilla on pitkät perinteet kirkollisissa viroissa sekä isän että äidin puolelta sukua. Teo Merraksen isänisä syntyi Pietarissa ja päätyi pappisseminariin Sortavalaan.

– Isäni syntyi sodan aikana ja kasvoi Lappeenrannan kirkossa. Kirkkoarki ja välitön läheisyys kirkkoon muodostivat luonnollisen elinympäristön, josta kasvu kirkon työhön alkoi, Teo Merras sanoo.

Hän itse kohtaa pappissukunsa tilai-

*”Saa nähdä,
jatkuuko
pappissukumme”*

Teo ja Olavi Merras Joensuun kirkkopäivillä muutama vuosi sitten.

suuksissa, joihin vanhempi seurakuntaväki saapuu paikalle. Tuttu nimi tuo esille muistoja – joista suurin osa on myönteisiä.

– Haluan itsekin toimia siten, että voisin jättää myönteisen vaikutuksen ihmisiin.

JOKO TAI VAI MOLEMMAT

Varvara Merras-Häyrynen toimii kanttorina Uspenskin katedraalissa, jossa myös hänen veljensä Teo palvelee. Varvara ryhtyi kanttoriksi jo 15-vuotiaana, kun Lahden seurakunnassa Heinolan kirkon liturgiasta puuttui kanttori.

– Minulle sanottiin, että sinähän osaat, ja minä sanoin, että niin osankin!

Merras-Häyrynen oli roikkunut jo viisivuotiaasta asti äitinsä helmoissa kirkkokuoron mukana. Koko perhe oli musiikallinen, joten kolme sisarusta valittiin usein erilaisiin kirkollisiin tilaisuuksiin esiintyjiksi.

Perheen äiti teki tuolloin erilaisia kirkon elämää lähellä olevia töitä. Hän toimi uskonnonopettajana kouluissa ja Valamon kansanopistossa sekä yliopisto-opettajana Joensuussa, teki tutkimustyötä ja hoiti myös vuosien ajan sijaiskanttorin tehtäviä.

Keskimmäinen sisarus, **Laura Merras-Salmio**, valitsi lääkärin ammatin, mutta hänkin on aktiivinen Järvenpään kirkkokuorossa.

– Kirkollisista perheistä lähdetään joko vasemmalle tai oikealle. Osa lapsista on ehdottomasti sitä mieltä, että ei lähde kirkkotyöhön. Toiset ennemmin tai myöhemmin ajautuvat sinne, Merras-Häyrynen sanoo.

Teon tapaan Varvarallekaan ura kirkossa ei ollut itsestään selvä.

– Minä nimenomaan päätin, että lähdän muualle. Lukiossa kiinnosti historia, joten hain opiskelemaan sitä.

Musiikki oli toinen vaihtoehto. Samana vuonna oli haku ortodoksiseen kirkkomusiikkiin, jonne hän päätti myös hakea varmistaakseen sisään pääsyn yliopistoon. Historia jäi haaveeksi, mutta ovet kirkkomusiikkiin aukesivat.

– Kun tutustuin muihin opiskelijoihin ja opettajiin, ihastuin koko yhteisöön. Yhtäkkiä huomasin, että touhu oli vienyt mukanaan.

Merras-Häyrysellä on vielä suunnitelmia musiikkialan suhteen, eikä hän välttämättä jää kanttoriksi eläkeikään asti.

ASKEL PIDEMMÄLLE

Sekä Merraksen että Petsalon suvussa kirkollisen viran periytymiseen on liittynyt vahva perhetausta. Tulevat papit ovat kiertäneet isiensä mukana toimituksissa, kanttori äitinsä mukana kuorossa. Ammattiin on ikään kuin kasvettu.

Perheestä on myös ollut ammattisessa apua, sillä pelkällä kirjaviisaudella ei selviä.

– Suurin osa, mitä olen oppinut käytännön asioista, tulee kotoa. Jotkin asiat pitää kuitenkin oppia itse, sillä edes oma isä ei voi opettaa, miten seurakuntalaiset tulisi kohdata, Teo Merras sanoo.

Varvara Merras-Häyrysen mukaan ammatin valintaa helpottaa tuttuus ja

haltuun ottamisen helppous.

– Kun lapsena näkee sen työn, sitä osaa jo aika paljon. Se on sellainen ympäristö, jossa on helppo toimia ja jonka hallitsee, hän sanoo.

Vaikka tuttuus helpottaa valintaa, työhön voi silti jättää oman leiman ja siitä voi tehdä omannäköisensä. Jokaisella papilla ja kanttorilla on omanlaisensa työote.

Teo Merras ei katso saaneensa mitään erityistä toimintatapaa isältään, mutta perinteet ovat antaneet valmiuksia omien tapojen kehittämiseen.

– Jokainen sukupolvi näkee asiat omalla tavallaan. Olen monesta asiasta eri mieltä kuin isäni. Jokaisen pitää itsestään löytää se pappi ja astua askel pidemmälle.

Merraksen omat lapset eivät ole kiertäneet mukana toimituksissa.

– Saa nähdä, jatkuuko pappissukumme. On lapsieni oma valinta, mille uralle he haluavat.

TEEMU PERHIÖ

Varvara Merras-Häyrynen johtamassa kuoroa.

Nimi: Martti Issakainen

Ikä: 71 v

Asuu: Århusin lähellä Tanskassa ja Munkkivuoressa Helsingissä

Perhe: Vaimo, 3 lasta ja 3 lastenlasta

Harrastukset: kirjoittaminen, liikunta, matkustelu

Mistä tunnetaan: myy joulukuusia Filantropian hyväksi

TEKSTI JA KUVA LAURA KARLIN

Joulukuusilla iloa lähimmäisille

”**M**uutimme vaimoni, kolmen lapsemme ja kissan kanssa Tanskaan 31.7.1992. Perässä tuli kaksi kuorma-autollista tavaraa, joiden joukossa oli 1,5 tonnin vuolukiviurni ja suomalainen sähkö- sekä puukiuas. Muutin Tanskaan töihin, ja koska minulla oli tanskalainen vaimo, osasin jo kieltä, vaikken ole sitä koskaan varsinaisesti opiskellut.

Olen asunut Tanskassa nyt 24 vuotta, mutta minulla on firma myös Suomessa. Olen tällainen etätyöläinen, lähes puolet vuodesta vietän Suomessa. Minulla on varakoti Munkkivuoressa, jossa asuin opiskeluaikoinani, joten olen palannut juurilleni.

Olen metsäalan monitoimimies ja ollut alalla vuodesta 1971. Viimeiset kahdeksan vuotta olen ollut työeläkkeellä, mutta teen yhä konsultin hommia. Perustin konsulttifirman Tanskaan vuonna 1996 ja Suomeen vuonna 2005. Olin aikaani edellä, kun jäin pois stressaavasta päivätyöstä. Riskit olivat suuret ja kynnyks korkeaa, mutta hyvin on mennyt Herran johdatuksessa.

En ole löytänyt Raamatusta kohtaa, jossa puhuttaisiin eläkkeelle jäämisestä, joten jatkan työssä niin kauan kuin pysyn

*”Käytännön elämässä
kristillisyyden on
mukana kaikessa”*

terveenä ja ukossa riittää virtaa. Työssä ollessa pysyy kontaktiverkosto ajan tasalla. Usein kun ihmiset jäävät eläkkeelle, he vain kuolla kupsahtavat, koska kukaan ei enää tarvitse heitä.

Minulla on ortodoksiset vanhemmat, äiti Suojärveltä ja isä Korpiselältä. Äidinkieleni on livvi, vaikken ole sitä koskaan puhunutkaan. 60-vuotiaana menin livvin kielen kursseille ja tajusin, että minähän osaan tätä kieltä!

Perheessämme oli aina läsnä ortodoksisuus. Viimeinen naula oli varmastikin unissasaarnaaja **Iisakki Turunen**, joka vieraili usein luonamme. Spontaaneissa kokouksissa hän usein vaipui horrokseen ja puhui hepreankieltä. Olin vasta polvihousuikäinen, mutta se teki suuren vaikutuksen. Turunen myös sanoi, että älkää koskaan vaihtako uskontoa, enkä ole vaihtanut.

Kun muutin Tanskaan, se oli kuin hengelliset kainalosauvat olisi viety pois.

Uskoni harjoittaminen oli radioaamuhartausten ja itseopiskelun varassa, sillä ortodoksikirkkoja ei ollut lähimainkaan. Kun kävin Helsingissä, tupsahtelin Uspenskin katedraaliin, se oli henkireikäni.

Käytännön elämässä kristillisyyden on mukana kaikessa. Työprojektini ovat siis samalla hengellisiä projekteja, sillä sanahan kehottaa: 'kaiken minkä teette, tehkää kuin Herralle'.

Olen tehnyt useita vuosia myös joulukuusibisnestä. Se lähti aikoinaan siitä, että minua pyydettiin Helsingin lähetyspiirin johtokuntaan ja taloudenhoitajaksi vuonna 2003. Kokouksessa ehdotin, että mitä jos myisimme seurakuntalaisille joulukuusia lähetystyön hyväksi. Ehdotus hyväksyttiin, ja myin ensimmäisenä vuonna 37 kuusta.

Parhaimmillaan olemme keränneet kuusimyyntillä 500–1 000 euroa lähetystyöhön hyväksi. Viime vuosina rahat ovat menneet Filantropian kautta Keniaan Loberen koulun oppilaille.

Toimitan kuuset kotiin ja tarvittaessa laitan jalkaan asti. Tämä on minun diakoniaprojektini ja samalla näen erilaisia seurakuntalaisten koteja. Se on vähän kuin joulupukin hommaa!”

Ylistämme, ylistämme Sinua, elämänantaja Kristus, joka meidän tähtemme olet syntynyt aviota tuntemattomasta ja puhtaimmasta Neitseestä Mariasta.

Teemu Perhiö

"Kirkko ei ole pelkästään temppelin seinien sisällä"

*Isä Vladimir
sivu 26*

Lahja Martikainen kirjoittaa käspaikkaa, jonka aiheita ovat elämänpuu ja kukkilinnut.

KÄSPAIKKA, käyttödesignia Karjalasta

- Karjalainen perhe istuu tuvan pöydän ääreen ruokailua varten. Aterimia ei käytetä vaan pöydän antimet syödään käsin. Syleihin levitetään pitkä liina, johon sormet voi pyyhkiä eli käspaikka. Käytännölliseen tarpeeseen luotu liina saa pian taitavien naisten käsissä kauniita, valkoisin ja punaisin väreihin toteutettuja koristeluja. Mitä upeampia liinoja tehdään, sitä monipuolisempia ja pyhempää käyttötarkoituksia niille keksitään. Käspaikka saatetaan kietäistä haudalle ristiin muistiliinaksi 60 päivän ajaksi. Ikkunaan nostettuna se kertoo taloa kohdanneesta kuolemasta. Vainajaa kuljettanut hevonen saa päälleen loimet käspaikoista. Evakkomatalla lapset kääritään niihin. Seitsemänkymmentä vuotta myöhemmin kymmenisen naista on kirjomassa moderneja käspaikkoja Hyvinkään ortodoksisella kirkolla. Perjantaiamuna alkanut **Lahja Martikaisen** vetämä käspaikka-kurssi on koko viikonlopun kestävä koitos. Muuten taitoa ei ehdi oppia: jo yhden kapean liinan kirjomisessa menee noin viikko. Käspaikkaan kirjailtu, molemmin puolin näkyvä kuvio on pystysuuntaan katsottuna symmetrinen, joten liinaa voi pitää esillä kuinka päin vain. Yleisimpiä kuvioita ovat onnea tuovat kukkilinnut ja elämänpuu, jonka ylöspäin osoittavat oksat kuvaavat iloa, alaspäin osoittavat puolestaan surua.
 - Yksi käspaikka voi pitää sisällään monta tarinaa, kaksikym-

- mentä vuotta kursseja pitänyt Martikainen tietää. Kuvioaiheita kehiteltiin alun perin Bysantin suunnalta tulleiden silkkikankaiden pohjalta. Moderneissa käspaikoissa aiheita voi soveltaa perinteitä kunnioittaen. Etupistokirjonta on meditatiivista puuhaa. Jos yksikin lanka menee väärin tai päällekkäin, se pitää purkaa. Karjalaiset käyttivät tavasta nimitystä luotoksittain ompelu, mutta 1900-luvun alun termi neliöompelu on myös kuvaava.
 - Kirjonta vaatii itsekuria. Siinä on kyse hengellisestä kilvoittelusta, kirkkoherra **Jonas Bergenstad** kertoo. Nykyisin papit kuivaavat kätensä käspaikkoihin ennen ehtoopalvelusta, ja niitä käytetään myös ikonin yllä kaunistuksena tai juhlistajana. Käspaikan tekeminen on kuin ristikon ratkomista. Kaikki touhuun ryhtyneet ovat jääneet koukkuun.
 - Tätä ei malta jättää käsistä, näen vain punaisia lankoja nukku- maan mennessä, **Raija Elo** hihkaa. Hengellisen kilvoittelun lisäksi kurssilaisille on tärkeää karjalaisen kulttuuriperimän vaaliminen. Liinan monipuolisuus kirjoittaa myös uusia ideoita:
 - Tässä olisi hyvä design-vientituote vaikka Japaniin!

TEEMU PERHIÖ

Siperia ateismin jälkeen II osa: Henkien taistelu

Ateismia ei voi ymmärtää eikä torjua ilman sen luonteen ymmärtämistä. Siperialaisten kokemus kristinuskon puolustamisesta on arvokasta tämän ajan suomalaisillekin.

Sajanskin kirkon rakennustöissä ansioitunut isä **Igor Bartenov** on saanut uuden, vaikean tehtävän alueen pääkaupungissa Irkutskissa. Suuri ja kaunis Apostolinvertaisen Vladimir Kiovalaisen kirkko valmistui 1895 ja sen ympärille kasvoi luostari. Sekä kirkko että luostari tuhoutuivat ja ne hylättiin vallankumouksen jälkeen. Kellot varastettiin ja sulatettiin.

Leninin henkilökulttiin perustuva valtio tarvitsi lakkaamatta pronssia tämän pyhimyksensä patsaisiin. Nyt kirkko on kelloja lukuun ottamatta kunnossa, mutta sitä ympäröivistä luostarin raunioista on tarkoitus tehdä hengellinen keskus.

Miksi ateismi sai valtaansa Venäjän kaukaista Siperiaa myöten? Vielä parikymmentä vuotta sitten selitykseksi olisi tarjottu sekularisaatio eli maallistuminen.

Sekularisaatioteorian mukaan uskonto oli älyllistä erehdystä, joka häipyisi ihmisten koulutus- ja sivistystason kasvassa. Uskonto loppuisi ennen pitkää. Tämä opin mukaan Neuvostoliitto oli tieteen saavutuksineen muuta maailma edellä. Tätä käsitystä neuvostokommunistit levittivät mielellään.

Moderni uskontotiede on hylännyt sekularisaatioteorian pelkkänä utopiana. Nykynäkemyksen mukaan uskonnollisuus ei ole häviämässä minnekään, vaikka vuosista sitten kuviteltiin niin. Siperian kirkon ylösnousemus on tästä elävä todiste.

KOPEUDEN KIROUS

Kun sekularisaatioteoria kerran on hylätty, miten ateismin voi selittää? Isä Igor vastaa epäröimättä yhdellä sanalla: ylpeys. Ateismi onkin hengellinen ilmiö, ei filosofinen tai tieteellinen johtopäätös.

Isä Igor kuvaa, kuinka omahyväisyys ja kopeus vääristävät ihmisen suhteen Jumalaan. Alhaisempi haluaa asettaa itsensä Korkeimman asemaan. Tästä seu-

raa sokeus, joka johtaa Jumalan hylkäämiseen.

Tämä totuus on ikaikainen. Ateismin synty kuvattiin jo ensimmäisessä Moosesen kirjassa, jossa saatanan viettelemä ihminen kapinoi Jumalaa vastaan. Ihminen halusi tulla tietämään hyvän ja pahan Jumalan lailla. Tästä seurasi lankeemus ja karkotus Eedenin puutarhasta.

Ylpeyden kiusaukselta kukaan ei ole turvassa. Kimiltein kirkkoherra, isä **Vladimir Antonov** varoittaa, kuinka helposti jopa hengentieteilijä voi langeta siihen. Hänen työnsä vanhan, navettana pidetyn kirkon kunnostamiseksi on saanut paljon kiitosta, mutta isä Vladimir näkee tässä vaaran.

– Saatana haluaa saada meidät uskomaan, että olemme saaneet aikaan jotakin. Vain Jumalalle kuuluu kunnia.

ÄLÄ HYLKÄÄ HORJUVAA

Miten ateisti on kohdattava? Isä Igorilla on tästä selvä näkemys.

– Jos ihminen on täysi ateisti, ei kannata tuhlaata aikaa keskusteluun. Minä tapaan sanoa, että jatkamme keskustelua

asiasta tuonnempana, haudan ja ylösnousemuksen jälkeen.

Ateistiin, joka halveksii kristinuskoa, eivät vaikuta perustelut. Hän torjuu kaiken ennakoita. Hänen käsityksensä kristinuskosta perustuu harhoihin. Niiden oikominen ei onnistu, koska vastapuoli ei haluakaan ymmärtää.

Asia on kokonaan toinen, jos kristityn usko alkaa horjua.

– Horjuvaa pitää tukea kaikin voimin, isä Igor sanoo.

Tässä kohtaamisessa avainasemassa on oma nöyryys ja myötätunto. Nuoret, jotka rakentavat elämäänsä, ovat erityisen herkkiä. Niin Siperiassa kuin Suomessakin monet vanhemmat huomaavat surukseen, että heidän lapsensa kulkevat kohti uskosta luopumista. Mitä silloin on tehtävä?

– Tärkeintä on, että vanhemmat miettivät omaa suhdettaan kirkkoon. Millaisen esimerkin he itse ovat antaneet? Usein lapsen luopumus johtuu hänen havaitsemastaan ristiriidasta vanhempien sanojen ja tekojen kanssa, isä Igor vastaa.

Kimiltein kirkkoherra, isä Vladimir kirkossaan.

Siperia luottaa Jumalaan. Pyhän Vladimirin kirkko Irkutskissa täynnä ihmisiä.

Isä Igorin mukaan lapset eivät ole tyhmiä. He huomaavat, jos vanhempien puheet ja teot eivät vastaakaan toisiaan. Usein riittää, että vanhemmat parantavat tapansa.

– Pitää silti muistaa, että murrosiässä lapsi alkaa etäännyä vanhemmistaan ja heidän arvoistaan. Minulla on tytär, jonka kiinnostus kirkkoa kohtaan on vähentynyt kovasti, vaikka hän oli nuorempana innokas kirkossa kävijä, hän sanoo.

– Lapset voivat vieraantua ilman, että vanhemmat olisivat tehneet mitään varsinaisesti väärää. Etäännyminen kestää aikansa, mutta jos lapsi on nuorena saanut hyvän kristillisen kasvatuksen, hän palaa aikuisena. Maailma kyllä viettelee aikuisuutta, mutta jos uskon perusta on kunnossa, hän ei hylkää kirkkoa.

KIRKKO VAHVISTUU TEKOJEN KAUTTA

Myös Kimiltein kylän kirkkoherra, isä

Vladimir painottaa tekojen ja esimerkin tärkeyttä.

– Kirkko ei ole pelkästään temppelin seinien sisällä.

Isä Vladimirille pappeus merkitsee kohtaamisia ja juttutuokioita kyläläisten kanssa. Kohtaamisen ei tarvitse olla juhlallisen tai erityisen hengellisenkään. Se voi silti olla vaikea. Siperian todellisuus ei tee kenenkään elämää helpoksi.

Tuberkuloosi, hiv ja huumeet luovat kylmän maan arkeen tragedioita, joissa kirkko on usein ainoa turva. Isä Vladimirin luokse tullaan matkojenkin päästä, sillä hänen maineensa auttajana on levinnyt paljon Kimiltein pienen seurakunnan ulkopuolelle.

*”Horjuvaa pitää
tukea kaikin voimin”*

Siperialainen hengellisyys on vastaavuuksista. Kirkolla ei ole pulaa vapaaehtoisista. Kansan käsi on myös karttuista, vaikka kuukausipalkka on monilla niukka. Kärsivällisesti säästämällä pienituloisetkin ovat tehneet kirkkoille tärkeitä lahjoituksia.

Jotkut heistä sanovat olevansa elämänsä velkaa kirkolle. Kauniin lahjajonon taustalla voi olla surullinen tarina, joka on päätynyt hyvin vain Jumalan armosta. Siperialainen osaa kiittää.

Isä Vladimir kuvaa Kimiltein maalaiselämää sanoen, että hän ei juuri koskaan kohtaa ateisteja.

– Jos haluatte nähdä, mitä on ortodoksinen elämä, tervetuloa tänne! hän toivottaa iloisena. Siperian kaupungeissa elämä ei ole yhtä harmonista kuin Kimiltein kylässä.

Palaamme vielä kerran Irkutskiin tapaamaan isä Igoria liturgiassa, joka pidettiin Apostolinvertaisen Vladimir Kiovalaisen kirkossa nimikkopyhän kuolon uneen nukkumisen 1000-vuotisjuhlassa. Vladimir toi ortodoksisuuden Venäjälle.

Hänen nimikkokirkkonsa on palautettu entiseen loistoonsa. Se on täyttynyt niin nuorista kuin vanhoistakin, joista suuri osa on kastettu vasta aikuisena.

Kaikki ovat suojanneet kenkensä muovilla, jotta kirkon uusi, kiiltävä kivilattia ei naarmuuntuisi. Matoille astumista varotaan.

Pienet, arkipäiväiset teot kertovat seurakunnan sitoutumisesta. Ihmiset ovat kovalla työllä korjanneet sen, mikä turmeltiin edistyksen nimissä. Siksi sitä on suojeltava.

Siperia opettaa suomalaiselle ortodoksille sen, että Kristuksen kirkko ei ole itsestäänselvyys, ja että sitä pitää rakentaa ja varjella. Siihen tarvitaan kaikkien tekoja ja sitoutumista.

TEKSTI JA KUVAT
MATTI P. PULKKINEN

HAUTAUSPALVELUS – yhteistä rukousta

Ortodoksivainaja lepää arkussa kasvot alttariin päin.

Ortodoksiviestin arkisto

Ortodoksisten hautajaisten väri ei ole epätoivon musta vaan ylösnousemuksen valkoinen. Kristus on noussut kuolleista. Tuonelan valta on voitettu. Kristitty saa nukahtaa kuoloneen levollisin mielin, ylösnousemukseen ja ikuisen elämän toivossa.

Hautauspalveluksen perustana on kirkon normaali aamupalvelus. Aamupalve-

luksen keskeisenä teemanä on ylösnousemus. Hautausoitimuksen rukouksissa tuodaankin vahvasti esiin kirkon ylösnousemususko.

Ortodoksisen perinteen mukaisesti vainaja on puettuna omiin juhlaatteisiinsa. Hänen rinnalleen on asetettu ikoni ja otsalle erityinen nauha. Vainaja lepää arkussa ”kasvot alttariin päin”, toi-

sin sanoen jalat osoittavat kohti alttaria. Arkun jalkopää onkin tapana peittää erityisellä kateliinalla. Kasvoja peittää kasvoliina, joka hautauspalveluksen ajaksi siirretään syrjään.

Hautauspalvelus on yhteistä esirukousta vainajan puolesta. Saattoväellä on palveluksen alkaessa palavat tuohukset kädessä, pappi suitsuttaa vaina-

jaa neljältä suunnalta ja lausuu alkusiu- nauksen. Alun psalmijakeitten (Ps. 119) jälkeen lauletaan troparit, joiden aikana toimitetaan suuri suitsutus. Suitsutuksen runsas käyttö kuuluu oleellisena osana hautauspalvelukseen.

Liitelauselma toistaa hartaan an- omuksen: *”Kiitetty olet Sinä, Herra, opeta minulle käskysi”* ja troparit todis- tavat valoisan ja optimisti- sen ihmiskuvan todelli- suutta: *”Minä olen sa- nomattoman kunnia- si kuva, vaikka kan- nankin synnintekoje- ni haavoja”* ja: *”Sinä, joka muinoin olet mi- nut olemattomuudes- ta luonut ja jumalallisen kuvasi kunniaan saattanut ja käskyn rikkomisesta palaut- tanut maahan, josta minä otettu olin, jälleenkorota minut muotosi mukaan enti- seen kauneuteen.”*

Tropareita seuraa ektenia eli rukous- sarja vainajan puolesta sekä katisma- veisut. Kanonista lauletaan yleensä vain kuudes ja yhdeksäs veisu. Pappi tai luki- ja lukee kanonin troparit. Kontakkaa lau- lettaessa pappi jälleen suitsuttaa vaina- jaa neljältä suunnalta: *”Saata, oi Kristus, Sinun palvelijasi sielu lepoon pyhien jouk- koon, missä ei ole kipua, ei surua eikä huo- kauksia, vaan on loppumaton elämä”*.

Kanonin jälkeen voidaan laulaa yk- si tai useampi Pyhän Johannes Damas- kolaisen hautausveisu. Yleensä kanonia seuraa kuitenkin välittömästi prokime- ni, epistola ja evankeliumi (Joh. 5:24 - 30). Evankeliumin lukemisen jälkeen tuohukset sammutetaan ja vahtimestari kerää ne pois.

VAINAJAN HYVÄSTELY

Seuraa hyvästijättö. Pappi hyvästelee vai- najan lukemalla rukouksen arkun äärel- lä. Tämän jälkeen lähiomaiset ja muu saattoväki käyvät vuorollaan hyvästele-

mässä kuoron laulaessa hyvästijättövei- suja.

Tapana on siunata edesmennyt lähe- nen ristinmerkillä ja suudella tämän rin- nalla olevaa ikonia. Ikonin voi myös ot- taä käteensä suudeltavaksi. Hyvästellä voi myös vainajaa koskettamalla, silittämällä poskea tai suutelemalla otsanauhaa.

Kaikkien hyvästelyä vainajan toi- mitetaan vielä litanian. Litanian aluksi luetaan Kolmipyhä- veisu ja Isä meidän -ru- kous. Troparien ja ekte- nian jälkeen pappi lu- kee vainajalle synnin- päästörukouksen, vai- najan kasvot peitetään liinalla ja pappi ripotte- lee vainajan rinnalle hiek- kaa ristin muotoisesti lausu- en samalla kolmesti: *”Herran on maa ja kaikki mitä siinä on, maan piiri ja ne, jotka siinä asuvat.”*

Loppusiunauksen jälkeen arkku sul- jetaan ja haudalle siirrytään saattona kuoron laulaessa Pyhä Jumala -veisua.

PYHÄ TOIMITUS, EI SAKRAMENTTI

Ortodoksiviestissä on kuluvana vuonna avattu lukijoille kirkon hengellistä ydin- tä, kun Pyhät mysteerit -sarjassa on esitelty vuorollaan kaikki kirkon seitse- män sakramenttia.

Kirkon perinne ja käytäntö tuntee näiden seitsemän sakramentin lisäksi monia muita pyhiä toimituksia. Hautaus- palveluksen ohessa tällaisia ovat esimer- kiksi vedenpyhitys ja munkiksi tai nun- naksi vihkiminen. Näitä toimituksia kut- sutaan joskus sakramentaaleiksi.

Miksi toiset toimitukset ovat sakra- mentteja, toiset eivät? Oppia seitsemästä sakramentista on pidetty läntisenä tuon- titavarana, katolisen teologian heijastuk- sena. On sanottu, että ortodoksisen kir- kon oma ymmärrys mysteereistä ei ole niin tarkkarajainen.

Eri aikoina mysteereinä pidettyjen

toimitusten määrä on vaihdellut kahdes- ta yhdeksään. Ne ovat sanan mukaisesti salaisuuksia. Jumalan henki vaikuttaa sa- latulla tavalla siellä, missä hyväksi näkee. Ihminen ei voi määritelmillään rajata Ju- malan armovoimaa tiettyjen toimitusten ominaisuudeksi.

Seitsemää sakramenttia voidaan kui- tenkin pitää myös aitona jakamattoman kirkon opetuksena. Juuri nämä seitse- män sakramenttia on Herramme Jeesus Kristus itse asettanut.

Sakramenttien erityisluonne tulee kirikkaammin näkyväksi, kun kohdis- tamme katseemme kirkon pelastussano- man ytimeen. Kaiken keskipisteenä on Kristus. Yhteisö, joka rakentuu kirkok- si, on Kristuksen ruumis. Pyhässä euka- ristiassa, ehtoollisessa, tulemme yhdeksi Kristuksessa.

Sakramenttien joukossa eukaris- tialla on siis aivan erityinen asema. Kai- ki muut sakramentit ovat sakramentteja juuri siinä määrin, kuin ne johtavat mei- tä kohti Kristuksen yhteyttä, kohti euka- ristiaa.

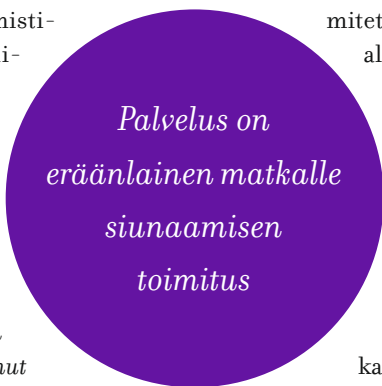
Eukaristian toimittamiseen tarvitaan pappia, siksi pappuus on sakramen- ti. Luostarivihkimyksillä ei ole tällaista ulottuvuutta.

Kaste ja mirhavoitelu ovat portti kir- kon yhteyteen, ne ovat eukaristiaan osal- listumisen edellytys. Siksi ne ovat sakra- mentteja. Hautauspalveluksella ei ole tä- tä ulottuvuutta.

Hautauspalvelus on eräänlainen mat- kalle siunaamisen toimitus. Se on alku rukoukselle, joka ei pääty. Tuonilmaisiiin siirtyneet läheisemme, meidän omat py- hämme, ovat läsnä kirkon jokaisessa pal- veluksessa.

Heitä muistetaan ja heidän puolestaan rukoillaan. Kirkon perinteessä on vahva ymmärrys siitä, että edesmenneet mei- dän rinnallamme myös rukoilevat mei- dän kanssamme ja meidän puolestamme.

PASTORI MIKKO LEISTOLA

Kristus föd – lovprisa!

Julen är Jesus födelses fest. Kyrkan talar ändå inte om Jesu födelse i förfluten tidsform, utan i presens, nutid.

Vi uttrycker oss så därför att vi inte bara minns den historiske Jesus. På julen möter vi världens Frälsare, genom vilken Guds verklighet på ett unikt sätt bryter in i människornas värld, mitt ibland oss.

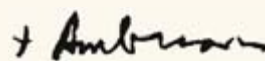
I kyrkan och i synnerhet genom de heliga förrättningarna är Kristus också idag mitt ibland oss. Det ger livet djup och hopp.

Julen påminner också om det kommande, det eviga. Där ingår ett hopp om att Kristus en gång skall vara allt i allt.

Julen är därför en glädjens och tacksamhetens högtid. Den berättar om en jul, vars ljus aldrig försvagas, inte nu och inte i framtiden.

Barndomens finska julsång ger ett kärnfullt uttryck för vår bön under denna stora högtid: "Oi jospa ihmisellä ois joulu ainainen" – "Ack, om människan hade en ständig jul".

Med önskan om en fridfull jul,

Ambrosius
Metropolit av Helsingfors

Grottan som himmel

"Jag ser en sällsam och ofattbar hemlighet: grottan som himlen, Jungfrun som kerubernas tron, krubban som den plats där Kristus, vår Gud, som inget kan begränsa, blivit lagd – honom prisar vi med sång."

Julkanon, som skrevs av den syriske biskopen Kosmas Melodos på 700-talet, är ett vackert uttryck för hur den ortodoxa kyrkan upplever Guds födelse som människa.

Grottan, jungfrun och krubban är alla oförklarliga för människans förstånd!

"Mina planer är inte era planer och era vägar inte mina vägar, säger Herren. Liksom himlen är högt över jorden, så är mina vägar högt över era vägar, mina planer högt över era planer." (Jes. 55:8-9)

Storheten i Guds födelse som människa öppnar sig – liksom alltid under historiens gång – för dem som hoppas och som också ivrigt tror som de hoppas.

Ande och materia är båda av Gud. Material kan föra till andens höghet, men den kan också stöta oss ner därifrån: "Jag har sett Satan slungas ner från himlen som en blixt." (Luk. 10:18)

Själveste Frälsaren försökte man bringa på fall genom material: "Jag skall ge dig all denna makt och härlighet, ty den har lagts i mina händer och jag kan ge den åt vem jag vill. Om du tillber mig skall allt detta bli ditt." (Luk. 4:6-7)

De visa männen från Österlandet hade gett sig iväg för att följa stjärnan till Betlehem. Också de fick uppleva hur den Heliga Treenighetens andra persons födelse som människa övergick människans förstånd.

Födelsen på julen var inte bara ett möte mellan himmel och jord. Den var också en sammanblandning av andlig och materiell existens. Detta är julens storhet även idag: Guds mysterier är förunderliga till tidens ände!

"I dag föder Jungfrun honom som är bortom varat, och jorden bjuder en grotta åt den som ingen kan nalkas. Änglar lovsjunger med herdarna, vise män färdas med en stjärna. Ty för oss har fötts ett litet barn, Gud före all tid."

Kristus föds, lovprisa!

Leo
Ärkebiskop av Karelen och hela Finland

Frestelsernas gäckande spel

Berättelsen om syndafallet är oss välbekant. Människan fick äta frukterna från alla andra träd i lustgården, men inte av frukterna från trädet som står mitt i lustgården. Gud hade nämligen sagt, att om människan äter av frukten från det trädet kommer hon att dö. För Adam och Eva var frukten från just det trädet en fröjd för ögat och särskilt lockande, för då skulle de få förstånd och deras ögon skulle öppnas. Vi vet hur det gick.

Att motstå frestelser är inte lätt. Oscar Wildes kanske mest kända aforism berör just detta tema: "Jag kan motstå allt utom frestelser". Även munkarna på Athos har över tusen år fört en andlig kamp för att tämja sin mänskliga benägenhet att falla för frestelser. I min bok *Kiusaukset – Keskusteluja isä Teofiloksen kanssa*, har jag berättat hur fader Teofilos lärt mig att identifiera frestelsernas gäckande spel.

Vi människor fäster spontant vår uppmärksamhet på sådant som är vackert. Det är helt naturligt så länge vi i det vackra beundrar vår skapare. Frestaren försöker emellertid rikta vår uppmärksamhet på det som lockar och leda oss in på syndafallets väg.

Det första skedet kallas för *provokation* likt den frukt som Adam och Eva såg som en fröjd för ögat. I början kommer frestelsen ännu utifrån lika lömskt som ormen i paradiset. Vi kan inte undvika dylika tilldragningar. Därför bör vi vara på alerten, mota Olle i grind, och omedelbart identifiera Frestarens lömska försök att få oss på fall.

Om vi inte genast lyckas med att identifiera lockelsens sanna väsen, drivs vi in i det andra skedet. Det kännetecknas av en tillfällig rubbning i vårt inre. Det blir svårare att motstå frestelsen. Dragningen till lock-

elsen blir starkare som en förälskelse på avstånd. Reklamerna utnyttjar vår svaghet med lockande bilder och ordval för att få oss att falla för impulsköp. Vem av oss har väl inte fallit för den frestelsen för att först senare inse hur dumt köpet var.

Nästa skede är ännu svårare att bemästra. Då har vi redan påbörjat en inre diskussion med provokationen. Fokus är på det njutningsfulla och inte på följderna av att falla för frestelsen. Vi börjar t.ex. fantisera om en kärleksaffär, utnyttjar sinnets visuella förmåga som skapar inre bilder om hur härligt det skulle vara. Det är samma frestande dynamik som på våren får oss att köpa en ny bil. I vår inre diskussion blir bilfebern så stark att vi endast ser fördelarna i att köpa en ny bil och inte alls nackdelarna. När det har gått så här långt är vi redan s.g.s. sålda för att falla för frestelsen.

Våra tidigare erfarenheter av att falla för frestelser stärker ytterligare vår sinnebild och fånglar oss i sina bojor. Dragningen blir så stark att vi i värsta fall hamnar in i en lidelsefull passion. Ett oemotståndligt beroendeskop uppstår. Vi känner hela tiden

ett inre behov att tillfredsställa vår böjelse trots att vi kanske inser att det kan leda till ruinens brant. Spelberoende, sexberoende, alkoholberoende, drogberoende osv. är alla manifestationer av den lidelsefulla passionen som människan hamnat i på grund av oförsiktighet och oförstånd i provokationens första skede.

Var på alerten för impulsköp inför julen. Fall inte för provokationer som hör till frestelsens gäckande spel. Allt vackert och fröjdfullt är Guds gåva till oss människor. Kristus är den största gåvan till oss människor. Ha därför fokus på det vackra Gud skapat och ge en gåva av kärlek till våra medmänniskor.

RENÉ GOTHÓNI
PROFESSOR EMERITUS

Freskomålning av den helige Johannes Klimakos' steg i Simonopetra-klostrets matsal på Athos.

HABAKUK

– profeetta (2.12.)

TUNTEMATON Bysantin mestari maalasi 1300-luvulla käsikirjoituksen koristeeksi nuoren miehen, joka on säikähdyksissään nostanut kätensä torjuvasti eteensä. Hänen kasvonsa ovat kuin pelästyneen lapsen. Profeetta Habakuk katsoo meitä vuosisatojen takaa.

Habakuk syntyi 600-luvulla eKr. Vielä kun kaikki tuntui olevan hyvin, hän näki ne kauhut, joita kaldealaisten – nykykielellä babylonialaisten – hyökkäys Juudeaan aiheuttaisi. Tuho huipentuikin vuonna 597 eKr., kun Nebukadnessar valloitti Jerusalemin.

Habakukin epäuskoiseen kauhuun liittyi toinen, ajaton syy. Hän ei voinut käsittää, miksi Jumala sallii kansansa joutua ahdinkoon. Mitä Jumala saattaa antaa hurskaat jumalattomien käsiin? Tätä hän tiiväa Jumalalta suorasukaisemmin kuin kukaan toinen pahan ongelmaa pohtinut profeetta: ”Miksi siis katselet petollisuutta, miksi vaikenet, kun jumalaton nielee hurskaan?” (Hab. 1:13). Habakuk kärtti Herralta vastausta kuin lapsi, joka ei ymmärrä, miksi pahaa tapahtuu. Hänet kuvataankin ikoneissa parrottomana nuorena miehenä.

Jumala vastasi kuin lapselle, suuttumatta. Hän käski Habakukin kirjoittamaan näkynsä tauluun, jotta kaikki ymmärtäisivät, miksi Juudean pitää sortua. Väärämielinen kansa kukistuisi, mutta vanhurskas olisi turvassa. Kaldean pakanoiden tehtävä oli rangaista tottelemattomia Jumalan tahdosta. Sitten olisi heidän tuhonsa vuoro. Sinä päivänä puiset ja kiviset jumalat eivät auttaisi heitä.

Habakuk ymmärsi ja tunnusti nöyrästi kuin lapsi pelkävään-

sä. Kaikesta huolimatta hän luotti Jumalaan. Lopuksi Habakuk lausui rukouksen, joka ennusti myös Jeesuskesta. Habakukin psalmin säkeitä käytetäänkin muun muassa joulun liturgiassa.

Raamatussa Habakuk esiintyy lisäksi Danielin kirjan lisäyksessä, joka on deuterokanoninen, eli luterilaisittain sanottuna kuuluu apokryfikirjoihin. Suomalaisesta Raamatusta ei siksi löydy kertomusta Habakukin vastentahtoisesta Babylonin-matkasta.

Profeetta Daniel virui siellä vankina leijonien luolassa. Habakuk eli kuin ennenkin Juudeassa tietämättä mitään tämän kurjasta ja vaarallisesta tilasta. Eräänä päivänä Habakuk lähti pellolle mukanaan kulholinen soppaa. Ruoka oli tarkoitettu viljaa korjaaville työmiehille.

Äkkiä Habakukin eteen ilmestyi enkeli, joka käski Habakukin viedä ruoka Babyloniin. Tuttuun tapansa nuori profeetta alkoi taas valittaa. Ei hän osannut Babyloniaan eikä tieninyt mistään luolastakaan! Enkeli ei ehtinyt kuunnella ja tempaisi hänet tukasta Danielin luo tyrmään. Näikäisen profeetan saatua ruokansa Habakuk lennätettiin takaisin Juudeaan pellon laitaan.

Traditio kertoo Habakukin eläneen vanhaksi ja kuolleen vain vähän ennen juutalaisten pakkosiirtolaisuuden päättymistä vuonna 538 eKr. Habakuk opettaa meille, että Jumalan ei tarvitse kysyä lupaa sil-

tä, jota hän käyttää tahtonsa toteuttajana. Jumala antoi Habakukille myös lupauksen Jumalan lähestymisestä ja siitä armosta, jonka Kristus toi tullessaan joulun ihmeessä.

Profeetta Habakuk. Bysanttilainen käsikirjoitus 1300-luvulta. Valtion historiallinen museo, Moskova.

Heikki Turunen

KUOKKA JA KANNEL

WSOY, 2016

Kaksiosaisen evakkoromaanin ensimmäisessä osassa Heikki Turunen kuvaa itsenäisen Suomen alkutaipaletta ja asukkaita Suojärven pitäjän Hyrsylän mutkassa. Tuttuja rajaseudun paikannimiä, kuten Salmi, Ignoila, Sortavala, vilahtelee tekstissä.

Turusen lause on aina Simpauttajasta kaiken ollut monipolvinen ja rönsyilevä. Nyt

teksti on paikoin raskaslukuista runsaiden lauserakenteiden ja määriteviidakon takia. Hyvä kustannustoimittaja olisi karsinut liikoja rönsyjä.

Teoksessa ulkopuolinen kertoja kuvailee tapahtumat aikajärjestyksessä. Välillä teksti on henkilöiden dialogia, jossa suomen kielen itäinen savolaismurre ja karjalan kielen Suojärven murre vuorottelevat. Puhekielinen teksti on aina haasteellista kirjoitettuna tekstinä, ja erityisesti romaanin karjalankieliset osuudet ovat vaativia kieltä osaamattomalle. Turunen on tehnyt suuren työn karjalan kieltä kirjoittaessaan.

Kielet, uskonnot ja kansallisuudet elävät rinnakkain romaanin paikoissa, mikä tekee teoksesta nykyhetken sopivan. Jokaisella on oma Karjalansa. Hyrsylän mutkassa asuville raja on sekä erottava että yhdistävä tekijä. Rajaselkkaukset neuvostoliittolaisten rajavartioiden kanssa ovat arkea, samoin pyyk-

kirannassa rajaveden yli kuulumisiaan pajattavat naiset. Raja erottaa ja yhdistää perheitä, kansoja, sukuja.

Teoksessaan Turunen kuvaa Karjalan ortodoksievakkoja, Karjalaa ja karjalaisuutta, mikä on toisille elettyä todellisuutta, toisille nostalgiaa. Teoksen koskettavin kohta on se, jossa Hyrsylän mutkan asukkaat seuraavat rajantakaisen naapurikylänsä tyhjentämisestä ja ihmisten siirtoa kotikylästä tuntemattomaan.

Turusen kuvaukset ortodoksisista tavoista, uskosta ja perinteestä tuntuvat tutkituilta ja harkituilta, vaikka muutamia epätarkkuuksia onkin ortodoksisuuteen liittyvissä termeissä. Toivoisin, että kirja ilmestyisi äänikirjana ja teoksen henkilöiden ääni kuuluisi aidosti puheena. Kirja lienee antoisin Suojärven murrelta osaaville ja niiltä seuduilta kotoisin oleville sekä rajaseutujen historiasta kiinnostuneille.

ANNE ROSENIUS

SEURAKUNNAN KIRJASTO

Liisankatu 29 A 2.krs.,
puhelin 09 85 646 180
Aukioloajat ma-ti klo 10-15,
ke-to 15-19

FÖRSAMLINGSBIBLIOTEKET

Elisabetsgatan 29 A, II vån.,
tel. 09 85 646 180
Öppet mån-ti 10-15, on-to 15-19

PARISH LIBRARY

Liisankatu 29 A, tel. 09 85 646 180
Open Mon-Tue 10-15, Wed-Thu 15-19

Библиотека прихода
открыта по понедельникам
и вторникам в 10-15 ч, по средам и
четвергам в 15-19 ч.
Liisankatu 29 a, 2-й этаж

Kirjallisuuspiiri kokoontuu lauantaina
21.1.2017 klo 11-13. Teemana on
"Omenan kuoressa on reikä", johon
johdattelee kirjailija Liisa Mäntymies.
Luetaan yhdessä mm. Risto Rasan, Eeva
Kilven ja Riitta Toivonojan luontoaiheisia
runoja. Lämpimästi tervetuloa!

Päivi Virtanen

**LÖYTÖRETKIÄ –
Tuusulanjärven toisenlaisia
taidearteita etsimässä**

Reuna, 2016

Päivi Virtasen (1927–2016) postuumi teos on pysäyttävä kirjoituskokoelma, joka pohjautuu kirjailijan omakohtaisiin kokemuksiin laitoshuoneiden, kaatopaikkojen ihmisten sekä muiden syrjäytyneiden kanssa jaetuista hetkistä.

Kyse on nimenomaan jakamisesta, kohtaamisesta. Siitä, mistä tässä hyvinvointiyhteiskunnassa, jossa teknologia lupaa alati lisää yhteisyyttä, on jatkuva puute.

Päivi Virtaselle mitä erilaisimpien ihmisten kohtaaminen oli itseisarvo. Tämä palvelustehtävä toteutui "löytöpalvelussa", johon hän vihkiyttyi 1970-luvulla työskennellessään potilaskirjastoissa sekä seurakunnan avusta-

jana sairaaloissa ja vanhainkodeissa.

Asuessaan pappismiehensä ja viiden lapsensa kanssa Järvenpään seurakuntaopistolla hän löysi myös läheisen alkoholistien kodin asukkaiden tarinat, laulut ja runot, joita hän nauhoitti ja joista monet ovat päätyneet tähän kirjaan.

Tuusulanjärven omanlaisessa taiteilijayhteisössä, Liekkikerhossa, sivulliset pääsivät näin pääosaan. Myös vanhainkodin sairastuvoteessa virisi lauluja, ja ellei sanoja ollut, kohdattiin "hiljaisuuden sillalla".

Löytöretkiä on vahva osoitus siitä, että sänkyynkin – tai oman elämänsä "kadottamiseen" – kahlehditun ihmisen voimavarat on mahdollista löytää. Teosta voikin suositella erityisesti hoitoalalla toimiville.

Samalla kirja avautuu Virtasen esikisromaanin Maria Perkeleen tavoin luotaamaan lyhyesti ihmisen irrallista tilaa. Luonto ja usko, metsän kirkossa ja liturgiassa koettu yhteys on se ehtymätön, mistä ammentaa.

Virtasen teosten olemassaolo sinänsä on poikkeuksellista: hän julkaisi ne liki 90 vuoden ikää tavoittaen näin uudelleen jo nuorena kokemansa kirjailijan kutsumuksen.

Elämänmittainen kutsumus oli kuitenkin "löytöpalvelu". Päivi Virtanen rohkaisi kohtaamaan ihmisiä sellaisinaan, löytämään heidät: "Siinä mielessä löytöpalvelu on julkinen, että se on jokaiselle avoin."

HANNIMARI HEINO

Elsi Takala (toim.)

SILTA ARJEN JA PYHYDEN VÄLILLÄ

Valamon luostari, 2016

Elsi Takalan toimittama Valamon opiston juhlakirja on kunnianosoitus opiston merkittävästä sivistystyöstä kolmenkymmenen vuoden taipaleelta. Teos kokoaa mittavaa ja monipuolista asiantietoa opiston monimuotoisesta toiminnasta.

Kirjoittajien kirjosta nousee esiin monenlaisista kokemuksta, niin isoista haasteista kuin arvokkaasta onnistumisesta. Ääneen pääsevät hengellisen johdon edustajat, rehtorit, opettajat, viranomaiset, luottamushenkilöt, muut vaikuttajat ja tietenkin itse oppilaat.

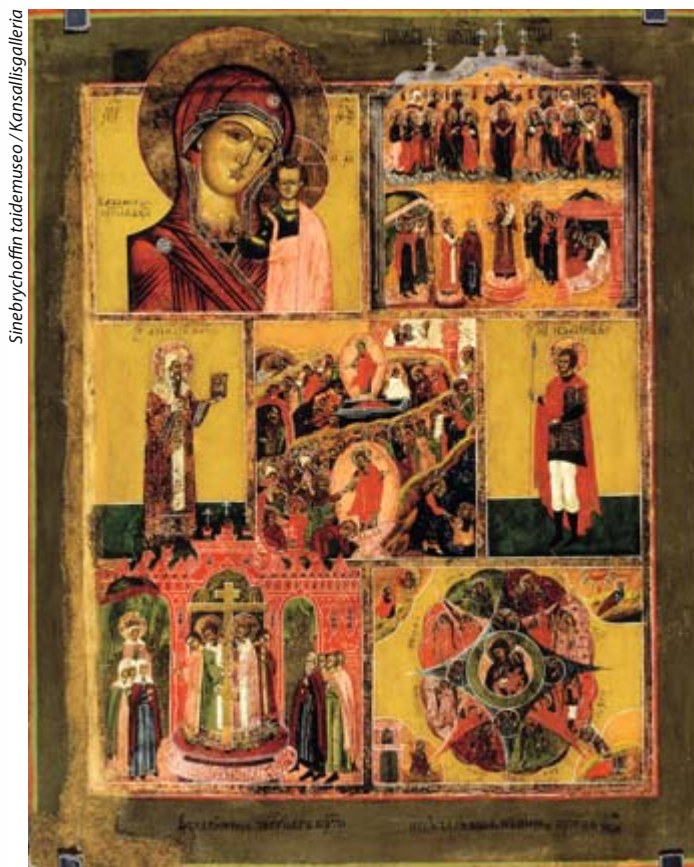
Kirjoitukset on jaettu neljään teemaan: opiston perustaminen, vakiintuminen, nykypäivä ja tulevaisuuden näkymät sekä opisto yhteistyökumppaneiden silmin. Erilaisesta näkökulmasta huolimatta kaikissa kirjoituksissa tavalla tai toisella toistuu ajatus ainutlaatuisesta opistosta, joka on alusta lähtien keskittynyt ortodoksisen uskon, kulttuurin ja elämäntavan eri osa-alueisiin luostarin hengellisessä kontekstissa.

Valamon opisto on pystynyt tarjoamaan oppilaille tietoa ja taitoa suurempaakin ulottuvuutta, niin kuin rovasti livo Suvanto asiaa kiteyttää: "Oppia kyllä otettiin vastaan, mutta syvempi motivaatio oli jokin muu. Elämän monin tavoin haavoittamat ihmiset etsivät itselleen uutta suuntaa ja tavallaan uutta alkua elämään."

Kirjan askeettisten kansien välistä löytyy varmaan jokaiselle Valamon luostarin ja sen opiston ystävälle paljon tuttua mutta silti kiehtovaa tietoa. Lopussa on myös kattava opiston johtokuntien ja koko henkilökunnan matrikkeli. Runsaassa kuvamateriaalissa on tuttuja kasvoja, joista moni löytää ehkä itsensä ennen, nyt tai tulevaisuudessa, sillä oppiminen on elämäntavallinen matka.

CHRISTINA KONTKANEN

Vielä ehtii Sinebrychoffin ikoninäyttelyyn

Sinebrychoffin taidemuseo / Kansallisgalleria

Venäläinen ikoni 1700- ja 1800-lukujen vaihteesta kuvaa pääsiäistä ja muita kirkkovuoden juhlia.

Sinebrychoffin taidemuseossa Helsingissä on esillä vanhoja ikoneja museon omista kokoelmista. *Pyhä, kaunis ja maallinen* -näyttely esittelee ikoneita taidehistoriallisessa ja uskonnollisessa kontekstissa.

Näyttelyn teemoja ovat Kristuksen, Jumalanäidin ja pyhien ihmisten kuvaaminen ikonitaiteessa sekä ikonin merkitys ortodoksisen rukouselämän osana.

Museon punaisessa kellarissa esillä olevassa näyttelyssä tutustutaan ikonien maalaustekniikkaan ja vanhojen ikonien ajoittamisen ongelmiin. Ikonit kuuluvat Sinebrychoffin taidemuseon kokoelmaan ja vanhimmat niistä ovat peräisin 1500-luvulta.

Ikonitaiteen juuret ulottuvat varhaiskristilliseen taiteeseen. Vaikka ikoni uskonnollisessa yhteydessä on rukouksen välikappale, sitä voi tarkastella myös taideteoksena. Ikonin tekijä on yleensä tuntematon.

Näyttelyn vanhimpien ikonien vaurioita on korjattu moneen kertaan, mutta ikonin aihe on maalikerroksista huolimatta pysynyt samana. Näyttelyn vanhimmat ikonit edustavat pääosin venäläistä ikonimaalausta.

Viime keväänä avautunut ikoninäyttely on esillä 30.4.2017 saakka. Ikoneihin voi tutustua myös museon opastetuilla kierroksilla, joita järjestetään lauantaisin.

Sinebrychoffin taidemuseo, Bulevardi 40, Helsinki, www.siff.fi.

Apurahoja ortodoksiseen kulttuurityöhön

HELSINGIN METROPOLIITTAKUNNAN SÄÄTIÖ julistaa haettavaksi apurahoja säätiön tarkoitusta toteuttaviin kulttuuri-hankkeisiin.

Säätiö on perustettu vuonna 1998 edistämään ortodoksista kulttuurityötä Helsingin hiippakunnan alueella. Sen varoista tuetaan ortodoksista taidetta ja tutkimusta osana suomalaisen kulttuurin rakennustyötä. Säätiön erityiskohteena on maahanmuuttajien ja nuorten henkisten ja sosiaalisten tarpeiden tukeminen.

Säätiö on aiempina vuosina tukenut muiden muassa ikonimaalausta, ortodoksisen musiikin säveltämistä ja esittämistä, ortodoksinuorten kansainvälisiä tapahtumia, ortodoksitaiteen näyttelyitä ja kirjahankkeita.

Vapamuotoiset hakemukset osoitetaan säätiön hallitukselle ja lähetetään viimeistään 31.1.2017 osoitteeseen: Lasse Mitronen, Fregattitie 5 C, 00850 Helsinki tai lasse.mitronen@gmail.com.

Tiedusteluihin vastaavat hallituksen puheenjohtaja Pasi Koivusaari, puh. 0400 605 006 ja asiamies Lasse Mitronen, puh. 050 65 707. Päätökset apurahoista tehdään helmimaa-liskuussa 2017.

Haluatko ohjaajaksi ensi kesän kriparille?

TAMPEREEN JA HÄMEENLINNAN seurakunnat järjestävät yhteisen kristinoppileirin Torpan kurssikeskuksessa Ylöjärven Siivikkalassa 13.–22.7.2017. Ohjaajien osalta leiri alnkaa jo keskiviikkona 12.7. ja päättyy Tampereella lauantaina 22.7. tai Hämeenlinnassa sunnuntaina 23.7.

Ohjaajat valitaan Tampereen ja Hämeenlinnan seurakuntien nuorista. Hakijoilta vaaditaan leiriohjaajien peruskurssin suorittaminen (seuraavan Ortodoksisten nuorten liiton leiriohjaajien peruskurssi järjestetään Tampereella 10.–12.2.). Leirille ohjaajaksi valitut sitoutuvat osallistumaan oman leirin ohjaajien koulutukseen toukokuussa, jossa suunnitellaan tulevaa leiriä, sekä jatkokripariin elokuussa.

Vapamuotoiset hakemukset lähetetään nuorisotoimenohjaaja Nemanja Balcinille osoitteeseen nemanja.balcin@ort.fi. Hakemusten tulee olla perillä helmikuun 12. päivään mennessä. Ohjaajavalinnoista tiedotetaan tarkemmin kevään alussa.

Joulupaastokeräys
Keräyksellä tuetaan Filantropian työtä lasten ja perheiden parissa Itä-Afrikassa ja kriisialueilla.

15.11.–31.12.2016
Filantropian keräystili:
IBAN FI53 5480 0520 0233 08, viite 12548

Keräyslupa POL-2015-11267. Koko Suomi Ahvenanmaata lukuun ottamatta. 4.1.2016–31.12.2017. Kerätyt varat käytetään Filantropian kansainvälisiin diakonia-, lähetys- ja kehitysyhteistyöhankkeisiin.

Seinäkalenteri 2017
Filantropian
"Hyviä uutisia" -kalenteri
15 euroa + toimituskulut
Tilaukset (nimi, osoite):
filantropia@ort.fi
Filantropia, PL 236, 00101 Hki
puh. 044 336 7064
Kalentereita postitetaan
1.12. alkaen.
www.filantropia.fi

Perinteinen koltankielinen liturgia toimitetaan Helsingissä Kotikirkossa la 28.1. klo 10. Tervetuloa!

Timo Barman

*Seurakuntien
joulujuhlat ja
-konsertit tulevat!
Katso oman
alueesi tiedot.*

Ekumeeninen rukous-
viikko kutsuu kristittyjä
sovintoon.

EKUMENIAN HENGESSÄ VAELTAEN

■ Ekumeenista rukousviikkoa vietetään jälleen 18.–25. tammikuuta. Tällä kertaa viikon teemana on ”Kristuksen rakkaus johtaa meidät sovintoon”. Rukousviikolla järjestetään monenlaisia tapahtumia, joissa myös ortodoksiset seurakunnat ovat mukana.

Länsi-Uudellamaalla Kirkkonummella järjestetään perinteinen kirkkovaellus sunnuntaina 22. tammikuuta. Vaellukselle lähdetään kello 13.30 kuntakeskuksesta luterilaisesta Mikaelin kirkosta, jossa pidetään ensimmäinen rukoushetki.

– Reitti kulkee vanhaa Kuninkaantietä pitkin, jonka varteen osuu sopivasti kirkollisia kohteita, kertoo tapahtumassa pitkään mukana ollut ortodoksisikanttori **Matti Jyrkinen**.

Mikaelin kirkosta matka jatkuu noin 1,5 kilometriä vapaitten suuntausten Karmel-kappeliin, kauniiseen vanhaan puutaloon, jossa on luvassa pienimuotoista ohjelmaa ja ensimmäinen mehutarjoilu. Seuraava etappi on 3–3,5 kilometriä ortodoksisen Pokrovan veljesyhteisön kirkolle.

– Siellä isäntänä on ollut joko minä tai isä **Kalevi Kasala**. Omalla vuorollani Pokrovassa on ollut trio tai kvartetti laulamassa, ja olen pitänyt rukousviikon aiheesta ortodoksista näkemystä esillä, Jyrkinen kertoo.

Pokrovasta jäljelle jää 4–5 kilometriä luterilaista nykyarkkitehtuuria edustavalle Masalan kirkolle, jossa vaeltajia odottaa keitto-

lounas ja yhteinen iltarukous. Lämmin keitto tuleeikin tarpeeseen, sillä useasti vaellukselle on sattunut kirpeä pakkaspäivä.

– Kun kävelee kymmenen kilometriä pakkasessa, se tuntuu jo aika mukavalta, Jyrkinen naurahtaa.

Lounaan jälkeen vaellus päättyy yhteiseen iltarukoukseen. Sen jälkeen vaeltajat poistuvat osa junalla, osa autolla – jotkut jopa kävellen takaisin.

Kirkkovaellukselle on yleensä osallistunut 30–40 henkeä, joista ortodokseja on ollut puolisenkymmentä. Kelitkin vaikuttavat osallistujamäärään, mutta yleensä vaeltajilla on sään puolesta ollut siunausta mukana.

Tapahtuma on kaikille avoin, ja mukaan voi tulla myös matkan varrelta tai kävellä vaikka vain pienenkin välin. Matkan aikana on pidetty hiljaisia hetkiä ja laulettu, kannettu ristejä ja joskus soihtu-jakin.

– Vaelluksesta on aina jäänyt mukava mieli ja hyvä maku. Kävelytahti on rauhallinen, ei mikään urheilusuoritus. Senioreillekin annetaan mahdollisuus. Tervetuloa mukaan!

MIRVA BROLA

*Lisätietoja ja ilmoittautumiset: kanttori
Matti Jyrkinen, puh. 040 525 0782.*

TAPAHTUU HELSINGISSÄ

Lasten talvileiri Lällyssä

Helsingin ortodoksisen seurakunnan lasten talvileiri pidetään Lällyssä 20.–24.2.2017! Leiri järjestetään seurakunnan leirikeskuksesta Kaunisniemessä Läyliäisillä. Leirin hinta on 100 euroa ja yhteiskuljetus 10 euroa (meno-paluu). Lisätietoja Liisa Saarinen liisa.saarinen@ort.fi. Tervetuloa!

Kasvatustoimi kiittää

Kasvatustoimi haluaa kiittää kaikkia kerholaisia, leiriläisiä, ohjaajia ja tapahtumiin osallistujia kuluneesta vuodesta 2016 ja toivottaa kaikkea hyvää alkavalle vuodelle 2017.

Kerhojen joulutauko

Kerhot ovat joulutauolla 11.12.2016–8.1.2017 välisenä aikana! Kerhot alkavat viikolla 2. Kristus syntyy – kiittääkää!

TAPAHTUU HAMINASSA

Musikaalinen lastenkerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa sunnuntaisin klo 17.00 alkaen 15.1.2017. Lisätietoja Lana Lang p. 044 377 8457

Nuorisokerho

Nuorisokerho kokoontuu Ortodoksiakeskus Sypressissä perjantaisin 27.1. ja 24.2. klo 17.30– 19.30 lisätietoja Mari Walden, mari.walden@elisanet.fi.

TAPAHTUU KOTKASSA

Lasten ja nuorten musiikkikerho

Kokoontuu Nikolaos-salilla tiistaina klo 17.00–17.45. Kuluva vuoden viimeinen kerho 13.12.2016 ja ensi vuoden aloituskerta 31.1.2017. Lisätietoja kanttori Katilta.

Äiti-lapsikerho

Kokoontuu Nikolaos-salilla maanantaisin Nikolaos-salilla klo 14-16 (ei koulujen loma-aikoina). Lisätietoja kanttori Katilta.

TAPAHTUU LAHDESSA

Perinteinen joulujuhla

Lahden lastenkerho toivottaa kaikki tervetulleiksi seurakunnan perinteiseen joulujuhlaan ma 26.12. liturgian jälkeen seurakuntasalille. Ohjelmassa:

- * kirkkokahvit
- * lasten Joulunäytelmä (esityskieli venäjä, tekstitys suomeksi)
- * laulesitykset
- * joulupukin tervehdys ja lahjat lapsille

Lisätietoja: Anastasia Lappalainen, 040 867 5887, anastasia.lappalainen@gmail.com

Воскресный кружок прихода Лахти приглашает всех на традиционный рождественский праздник организуемый в понедельник 26.12. после Литургии в приходском зале. В программе:

- * Праздничное чаепитие
- * Детский Рождественский спектакль (на русском языке)
- * Песни
- * Дед Мороз с подарками для детей

Дополнительная информация: Анастасия Лаппалайнен, 040 867 5887, anastasia.lappalainen@gmail.com

HELSINGIN SEURAKUNNAN KASVATUSTOIMI

Juha Lampinen, kasvatustoimen esimies, 040 527 9580

Sergei Petsalo, kasvatuksen pappi, 040 620 5944

Kaarina Lyhykäinen, kasvatustyöntekijä, uskonnonopetus ja aikuiskasvatus (9.1. alkaen), 040 512 5825

Joakim Pietarinen, kasvatuksen kanttori, 044 331 1995

Niina-Maarit Rautamäki, kasvatustyöntekijä, nuorisotyö ja nuoret aikuiset, 040 484 2427

Iida Lonkila, kasvatustyöntekijä, nuorisotyö ja varhaiskasvatus, 044 540 5297

Kristina Klubb, kasvatustyöntekijä, perhetyö, 040 725 5713

Liisa Saarinen, kasvatustyöntekijä, lapsityö, 0400 531 896

Sähköpostit: etunimi.sukunimi@ort.fi

KAUNISNIEMEN LEIRIKESKUS

Kokki

Tarja Friman (09) 85 646 156

Suurतालousisäntä

Ari Kanerva (09) 85 646 157

Talonnies/vahtimestari

Petri Jeskanen (09) 85 646 158

kaunisniemi.helsinki@ort.fi

TAPAHTUU LAPPEENRANNASSA

Русскоязычная воскресная школа в Лаhti

Кажде первое воскресенье месяца в 10:00:
Хоровое пение для детей старше 7 лет
Уроки закона Божьего для малышей (3-6 лет)
Кажде третье воскресенье месяца:
9:40 Уроки закона Божьего (две группы: 5-7 лет и 7-13 лет)
10:00 Общеразвивающие занятия для малышей (1-4 года)
По завершении занятия руководитель приводит детей в храм ко Причастию. Дополнительная информация: Анастасия Лаппалайнен, тел. 040 867 5887, anastasia.lappalainen@gmail.com

Joulun valmistautumisen tapahtuma

Hyvinkään kirkossa su 18.12. Ohjelma: klo 9.30 lastenkerho ja 10.00 liturgia, jonka jälkeen kirkkokahvit ja ohjelmaa koko perheelle!
Tervetuloa!

Lappeenrannassa on alkanut lasten ikonikerho. Kevätkaudella myös Imatralla lapset pääsevät tutustumaan ikonimaalaukseen.

Ortodoksinen perhekerho Imatralla

Kokoontuu Imatran seurakuntasalilla keskiviikkoisin klo 17–18. Ensimmäinen kokoontuminen tammikuussa juhlien jälkeen ke 18.1.2017.

TAPAHTUU TAMPEREELLA

Talvileiri Torpalla 27.–29.1.2017

Talvileiri on tarkoitettu 8–14-vuotiaille. Leiri pidetään Torpan kurssikeskuksessa Ylöjärven Siivikkalassa 27.–29.1. Ilmoittautuminen nuorisotoimienohjaaja Nemanjalle pe 13.1. mennessä nemanja.balcin@ort.fi. Leirihinta on 20 euroa (kerätään leirillä). Leirille ilmoittautuneille lähetetään kirje, jossa on lisätieto leiristä. Vanhat ja uudet leiriläiset, tervetuloa!

Muskari on jäänyt tauolle kävijöiden vähäisyyden vuoksi.

Tyttöjen kuoro (7–12-vuotiaat) harjoittelee Nikolainsalissa tiistaisin klo 16.30–17.15. Uudet kävijät, ottakaa yhteyttä kanttori Jenniin. Harjoitteluajoissa on poikkeuksia johtuen muun muassa laulajien vähäisyydestä.

LASTENKERHOT

Lappeenrannassa maanantaisin klo 17 lastenkuoro ja papin hetki, klo 18 askartelukerho. Toiminta jatkuu juhlien jälkeen ma 16.1.2017.

Imatran seurakuntatalolla tiistaisin klo 17.30 kuvataidekeho ja papin hetki, klo 18.30 kanttorin pitämä musiikkikerho. Huom! muuttuneet kellonajat ja järjestys! Toiminta jatkuu juhlien jälkeen ti 17.1.2017.

Детские кружки «Мои маленькие шаги в церковь». Кружок в Лappeенранта по понедельникам в 17. Первое занятие после праздников в пн 16.1.2017.

В Иматра по вторникам в 17.30 кружок рисования и в 18.30 музыкальный кружок. Внимание! Новое время начала занятий и новый порядок кружков. Первое занятие после праздников во вт 17.1.2017.

Seurakunnan perinteinen kuusijuhla

Keskiviikkona 28.12. kello 18 Lappeenrannan seurakuntasalissa. Tervetuloa koko perheen kera kokemaan Kristuksen syntymäjuhlan aikaa!

Oona Ortodoksi

Kalenteri | Jumalanpalvelukset | Minnemennä

Kalenteriin on koottu seurakuntien yhteystiedot, jumalanpalvelustiedot ja menovinkit.

Muutokset ovat mahdollisia. Tarkista tiedot seurakuntien internet-sivuilta.

Kaikkien seurakuntien työntekijöiden sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ort.fi, ellei nimen yhteydessä ole ilmoitettu muuta.

Palveluskieli merkitty lyhentein: su=suomi, ru=ruotsi, sl=slaavi, en=englanti, sr= serbia, ve=venäjä, kr=kreikka, rom=romania, vi=viro.

Kirkolliset juhlat 16.12.–5.2.

24.12. Kristuksen syntymän aatto

***25.12. Herramme Jeesuksen Kristuksen syntymä**

26.12. Joulupäivä, Jumalansynnyttäjän juhla

27.12. Marttyyridiakoni Stefanoksen juhla

1.1. Pyhä Basileios Suuri, Herran ympärileikkaus, uusi vuosi

***6.1. Teofania, Herramme Jeesuksen Kristuksen kaste**

***2.2. Herran tempelliintuominen**

5.2. Publikaanin ja fariseuksen sunnuntai

METROPOLIITTA AMBROSIUKSEN TOIMITTAMIA PALVELUKSIA 16.12.2016–5.2.2017

La 24.12. klo 10.30 aamupalvelus, Sofian kappeli

La 24.12. klo 15 vigilia, Uspenskin katedraali

*Su 25.12. klo 10.30 jumalallinen liturgia, Sofian kappeli

Ma 26.12. klo 10 jumalallinen liturgia, Helsingin Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Su 22.1. klo 10 jumalallinen liturgia, Haminan kirkko

Pe 3.2. klo 18, ehtoopalvelus, Porin kirkko

La 4.2. klo 18, vigilia, Tampereen kirkko

Su 5.2. klo 10 jumalallinen liturgia, Tampereen kirkko

RADIO & TV

JUMALANPALVELUKSET

Su 18.12. kello 11–12 Yle Radio 1

Pyhien isien sunnuntain liturgia Jumalansynnyttäjän Suojeluksen kirkosta Lappeenrannassa. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Timo Tynkkynen.

La 24.12. kello 18 Yle Radio 1

Kristuksen syntymäjuhlan aaton ehtoopalvelus Pyhän apostoli Andreuksen kirkosta Rovaniemeltä. Palveluksen toimittaa pastori Jaakko Vainio ja kuoroa johtaa kanttori Tuuli Lukkala.

Su 25.12. kello 8 Yle Radio 1

Kristuksen syntymäjuhlan liturgia Pyhän apostoli Andreuksen kirkosta Rovaniemeltä. Palveluksen toimittaa pastori Jaakko Vainio ja kuoroa johtaa kanttori Tuuli Lukkala.

Ma 26.12. kello 11 Yle TV 1

Toisen joulupäivän liturgia Pyhän Nikolaoksen ja Aleksanteri Nevskin kirkosta Tampereelta. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Aleksej Sjöberg ja kanttorina toimii Jenni Hakkarainen.

Pe 6.1. klo 13 Yle Radio 1

Teofaniapäivän liturgia Helsingin Kotikirkosta. Ruotsinkielisen palveluksen toimittaa pastori Teemu Toivonen.

Su 8.1. klo 11–12 Yle Radio 1

Teofanianjälkeisen sunnuntain liturgia Pyhän Nikolaoksen kirkosta Joensuusta. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Tuomas Järvelin. Kuoroa johtaa kanttori Aleksi Suikkanen.

Su 22.1. klo 11–12 Yle Radio 1

Ekumeeninen palvelus Oulusta. Suomen ekumeeninen neuvosto. Palvelus liittyy 18.–25.1. vietettävään Ekumeeniseen rukousviikkoon.

Su 5.2. klo 11–12 Yle Radio 1

Publikaanin ja fariseuksen sunnuntain liturgia Pyhän Jumalanäidin Tihvinän ikonin kirkosta Viinijärveltä. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Paavo Ratilainen ja kuoroa johtaa kanttori Kaisa Potkonen.

AAMUHARTAUDET

Joka kolmas lauantai Yle Radio 1 klo 6.15. ja 7.50:

31.12. rovasti Rauno Pietarinen

21.1. kanttori Jooa Sotejeff-Wilson

11.2. pastori Mikko Sidoroff

ILTAHARTAUDET

Joka kuukauden kolmas tiistai Yle Radio 1 klo 18.50:

20.12. pastori Marko Mäkinen

17.1. toiminnanjohtaja Riina Nguyen

HELSINGIN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRA

Markku Salminen,
p. (09) 8564 6103, 040 501 6190

ASIAKASPALVELU

Liisankatu 29, 00170 Helsinki

Avoimma ma-pe 9–14, p. (09) 8564 6100,
asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI

asiakaspalvelussa
arkisin klo 9–14, p. (09) 8564 6105

ISÄNNÖITSIJÄ

Eero Röynä,
p. (09) 8564 6186, 0400 414 387

AUTTAVA PUHELIN

Puhelinpäivystys ti, pe, la klo 18–22,
p. (09) 8564 6299

SEURAKUNTAKIRJASTO

Liisankatu 29 A, 2 krs, p. (09) 8564 6180
Avoimma ma–ti 10–15, ke–to 15–19

SEURAKUNTASALI

Unioninkatu 39 (sisäpiha), p. (09) 8564 6196

HELSINKI

PAPISTO

Rovasti Markku Salminen, p. (09) 85 646 103

Pastori Mikko Leistola,
p. (09) 8564 6121, 0400 413 196

Pastori Teo Merras,
p. (09) 8564 6120, 040 540 3200

Pastori Jyrki Penttonen,
p. (09) 8564 6124, 040 481 4466

Pastori Sergei Petsalo,
p. (09) 8564 6191, 040 620 5944

Yli diakoni Juha Lampinen,
p. (09) 8564 6130, 040 527 9580

KANTTORIT

Varvara Merras-Häyrynen,
p. (09) 8564 6140, 040 587 0739

Kirsi-Maria Hartikainen,
p. 050 401 4798

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Leo Huurinainen, p. 040 095 0631

Rovasti Juhani Härkin (eläkkeellä)

Rovasti Johannes Karhusaari,
(eläkk.) p. 040 544 7557

Rovasti Timo Lehmuskoski,
(eläkk.), p. (koti) (09) 135 2902

Rovasti Veikko Purmonen, (eläkk.) p. 040
5920 684, veikko.purmonen@gmail.com

Pastori Raimo Pores, (eläkk.) p. 050 533 8790

Rovasti Timo Soisalo, p. (09) 349 6599

Rovasti Viktor Porokara, p. 0400 744 757

Pastori Lars Ahlbäck

Pastori Alexandre Björklund,
p. 040 550 0103

Pastori Pekka Helakallio, p. 040 519 3695

Pastori Juha Hirvonen,
juha.hirvonen@edu.hel.fi

Pastori Aleksi Saveljeff, p. 040 683 8050

Yli diakoni Gennadij Stolbow, (eläkk.),
p. 040 587 8580

Diakoni Heikki Kaski, p. 050 592 0643

Uspenskin katedraali

Kanavakatu 1/Pormestarinrinne 1,
Katajanokka, p. (09) 85 646 200,
sähköposti: uspenski@ort.fi
isännöitsijä Juha Roisko, p. 040 580 6371

Papit Markku Salminen, Teo Merras ja Mikko Leistola, yli diakoni Juha Lampinen, kanttori Varvara Merras-Häyrynen, diakoni Heikki Kaski

Uspenskin myyntipiste palvelee seurakuntalaisia katedraalin aukioloaikoina (ei jumalanpalvelusten aikana).

JUMALANPALVELUKSET

La 17.12. klo 18 vigilia
Su 18.12. klo 10 liturgia
Pe 23.12. klo 18 hetkipalvelus
La 24.12. klo 10 liturgia
La 24.12. klo 15 vigilia
*Su 25.12. klo 10 liturgia
Ma 26.12. klo 9.30 aamupalvelus ja liturgia
La 31.12. klo 18 ehtoopalvelus (ja uudenvuoden rukoushetki)
Su 1.1. klo 10 liturgia
To 5.1. klo 9 hetkipalvelus (kuninkaalliset hetket)
To 5.1. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia (ja suuri vedenpyhitys)
To 5.1. klo 18 vigilia
*Pe 6.1. klo 10 liturgia (ja suuri vedenpyhitys)
La 7.1. klo 18 vigilia
Su 8.1. klo 10 liturgia
La 14.1. klo 18 vigilia
Su 15.1. klo 10 liturgia
Ke 18.1. klo 18 yleinen rukouspalvelus (Jumalansynnyttäjän Kozelshshanin ikonin kunniaksi)
La 21.1. klo 18 vigilia
Su 22.1. klo 10 liturgia
La 28.1. klo 18 vigilia
Su 29.1. klo 10 liturgia
*Ke 1.2. klo 18 vigilia
*To 2.2. klo 9 liturgia
La 4.2. klo 18 vigilia
Su 5.2. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille ja ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille klo 10 alkaen.

Kotikirkko

Liisankatu 29 A, 4. krs, Kruununhaka
Vahtimestari p. (09) 8564 6215,
Pappi Teemu Toivonen

JUMALANPALVELUKSET

Su 18.12. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kr
Su 18.12. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 19.12. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 20.12. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 21.12. klo 8 liturgia
Ke 21.12. klo 17 ehtoopalvelus
To 22.12. klo 17 ehtoopalvelus
*Su 25.12. klo 0 liturgia, sv/en
Ma 26.12. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kr
Ma 26.12. klo 16 ehtoopalvelus, ro
Su 1.1. klo 18 Jeesuksen rukous
*Pe 6.1. klo 10 liturgia (radiointi sv)
Su 8.1. klo 18 Jeesuksen rukous

Ma 9.1. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 10.1. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 11.1. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 11.1. klo 8 liturgia
To 12.1. klo 17 ehtoopalvelus
Su 15.1. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 16.1. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 17.1. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 18.1. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 18.1. klo 8 liturgia
To 19.1. klo 17 ehtoopalvelus
Su 22.1. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kr
Su 22.1. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 23.1. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 24.1. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 25.1. klo 8 liturgia
Ke 25.1. klo 17 ehtoopalvelus
To 26.1. klo 17 ehtoopalvelus
La 28.1. klo 10 liturgia (koltankielinen liturgia, kanttorina Anna Lumikivi)
La 28.1. klo 17 ehtoopalvelus, en
Su 29.1. klo 10 liturgia, en
Su 29.1. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 30.1. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 31.1. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 1.2. klo 8 liturgia
*To 2.2. klo 17 ehtoopalvelus
La 4.2. klo 17 vigilia, sv
Su 5.2. klo 10 liturgia, sv
Su 5.2. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 6.2. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 7.2. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 8.2. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 8.2. klo 8 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho yli 3-vuotiaille su klo 10–12.30

Hautausmaan Profeetta Elian kirkko

Lapinlahdentie 2, Ruoholahti,
p. (09) 8564 6187
Pappi Juha Hirvonen

JUMALANPALVELUKSET

Pe 16.12. klo 17 yleinen panihida
La 17.12. klo 10 liturgia
Pe 23.12. klo 17 yleinen panihida
La 24.12. klo 13 ehtoopalvelus
Pe 13.1. klo 17 yleinen panihida
La 14.1. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia
Pe 20.1. klo 17 yleinen panihida
La 21.1. klo 10 liturgia
Pe 27.1. klo 17 yleinen panihida
La 28.1. klo 10 liturgia
Pe 3.2. klo 17 yleinen panihida
La 4.2. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia

Myllypuro

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli
Myllypurontie 1
Pappi Jyrki Penttonen
Kanttori Kirsi-Maria Hartikainen

JUMALANPALVELUKSET

La 24.12. klo 13 ehtoopalvelus (suuri ehtoopalvelus)
*Su 25.12. klo 9.30 aamupalvelus ja liturgia
Ma 26.12. klo 10 liturgia
La 31.12. klo 17 vigilia
Su 1.1. klo 10 liturgia
To 5.1. klo 17 vigilia

*Pe 6.1. klo 10 vedenpyhitys ja liturgia

La 7.1. klo 17 vigilia
Su 8.1. klo 10 liturgia
Ke 11.1. klo 17 yleinen sairaanvoitelu
La 14.1. klo 17 vigilia
Su 15.1. klo 10 liturgia
Ke 18.1. klo 17 ehtoopalvelus
La 21.1. klo 17 vigilia
Su 22.1. klo 10 liturgia
Ke 25.1. klo 17 akatistos (Ksenia Pietarilaiselle)
La 28.1. klo 17 vigilia
Su 29.1. klo 10 liturgia
Ke 1.2. klo 17 ehtoopalvelus ja liturgia
La 4.2. klo 17 vigilia
Su 5.2. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille klo 10 alkaen.

Stefanoskoti

Hallatie 2, Tapaninvainio
p. 040 5922 066, pappi Juhani Härkin

JUMALANPALVELUKSET

Ti 27.12. klo 10 vedenpyhitys ja liturgia
To 2.2. klo 10 liturgia

Helenakoti

M:t Pistis, Elpis, Agapi ja heidän äitinsä Sofian kirkko, Hämeentie 55, Helsinki
Pappi Viktor Porokara, diakoni Joosef Vola
Palvelukset kaksikielisiä su/sl

JUMALANPALVELUKSET

La 17.12. klo 17 vigilia (katumuksen sakr.)
Su 18.12. klo 10 liturgia
La 24.12. klo 14 vigilia
*Su 25.12. klo 10 liturgia
To 5.1. klo 17.30 vigilia
*Pe 6.1. klo 10 liturgia (ja suuri vedenpyhitys)
La 21.1. klo 17.30 vigilia
Su 22.1. klo 10 liturgia
Ke 1.2. klo 17.30 vigilia
*To 2.2. klo 10 liturgia
La 11.2. klo 17.30 vigilia
Su 12.2. klo 10 liturgia

Kulttuurikeskus Sofia

Pyhän viisauden kappeli,
Kallvikinniementie 35, Vuosaari

JUMALANPALVELUKSET

Arkisin aamupalvelus klo 8.30 ja ehtoopalvelus klo 16.30.
Lauantaisin liturgia klo 10.30.

Myös muita palveluksia tapahtumien yhteydessä, ks. www.sofia.fi/kappeli

LÄNTINEN ALUE

PAPISTO

Pastori Kalevi Kasala
p. (09) 8564 6128, 040 525 2868
Pastori Petri Korhonen
p. (09) 8564 6127, 050 409 6267

KANTTORIT

Petri Hakonen p. (09) 8564 6146,
040 767 4335

Matti Jyrkinen p. (09) 8564 6147,
040 525 0782

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Heikki Huttunen, p. 040 741 8792

Pastori Markus Kinkki, p. 050 5637 579

Diakoni Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

Tapiola

Pyhittäjä Herman

Alaskalaisen kirkko,

Kaupinkalliontie 2, p. (09) 85 646 221

Pappi Petri Korhonen, kanttori Petri Hakonen

JUMALANPALVELUKSET

La 17.12. klo 18 vigilia

Su 18.12. klo 10 liturgia

Pe 23.12. klo 9 hetkipalvelus (kuninkaalliset hetket)

La 24.12. klo 10 liturgia

La 24.12. klo 14 ehtoopalvelus (suuri ehtoopalvelus)

***Su 25.12. klo 9 aamupalvelus ja liturgia**

Ma 26.12. klo 10 liturgia

Su 1.1. klo 10 liturgia

To 5.1. klo 18 vigilia

Su 8.1. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille ja ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille.

Espoon keskus

Trapesa: Kotikyläntie 5, Kirkkojärvi

Pappi Heikki Huttunen, kanttori Maija Nuortevea

JUMALANPALVELUKSET

To 22.12. klo 18 yleinen sairaanvoitelu

La 24.12. klo 10 liturgia

La 7.1. klo 10 liturgia

Hanko

Pyhien apostolienvertaisten Magdalan Maria ja Vladimir Kiovalaisen kirkko, Täktömintie

Isännöitsijä Alan Jeffery, 040 554 2764

Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen

JUMALANPALVELUKSET

La 24.12. klo 14 ehtoopalvelus

La 7.1. klo 18 vigilia

Su 8.1. klo 10 liturgia

La 11.2. klo 18 vigilia

Su 12.2. klo 10 liturgia, Tuhlaajapojan

sunnuntai

Lohja

Karjalan valistajien kirkko, Nahkurinkatu 4

Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen

Isännöitsijä Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

JUMALANPALVELUKSET

La 17.12. klo 18 vigilia

Su 18.12. klo 10 liturgia

***Su 25.12. klo 9 aamupalvelus ja liturgia**

La 31.12. klo 19 rukouspalvelus

Su 1.1. klo 10 liturgia

***Pe 6.1. klo 10 vedenpyhitys ja liturgia (ristisaatto liturgian jälkeen Aurlahden rantaan, jossa suuri vedenpyhitys)**

Ke 11.1. klo 18 ehtoopalvelus

La 14.1. klo 18 vigilia

Su 15.1. klo 10 liturgia

Ke 25.1. klo 18 ehtoopalvelus

La 4.2. klo 18 vigilia

Su 5.2. klo 10 liturgia

Ke 8.2. klo 18 ehtoopalvelus

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho

Kuukauden 1. ja 3. sunnuntai
yli 3-vuotiaille.

Metsolan hautausmaan tsasouna

Kaikkien pyhien tsasouna, Myyrantie, Lohja

JUMALANPALVELUKSET

La 24.12. klo 17 ehtoopalvelus

Tammisaari

Tammisaari ev.lut. kirkko, Iso Kirkkokatu 1a

JUMALANPALVELUKSET

La 17.12. klo 10 liturgia

La 21.1. klo 10 liturgia

Inkoo

Ev.lut. kirkko, ola Westamanin puistotie 12

JUMALANPALVELUKSET

Ma 26.12. klo 10 liturgia

Nummela

Ortodoksinen rukoushuone,

Naaranpajuntie 7, p. 046 632 1210

JUMALANPALVELUKSET

Ke 21.12. klo 18 ehtoopalvelus

La 24.12. klo 9 liturgia

To 5.1. klo 18 vigilia

Ke 11.1. klo 18 maallikkopalvelus

Ke 18.1. klo 18 ehtoopalvelus

La 21.1. klo 18 vigilia

Su 22.1. klo 10 liturgia

Ke 25.1. klo 18 maallikkopalvelus

***Ke 1.2. klo 18 vigilia**

***To 2.2. klo 10 liturgia**

Ke 8.2. klo 18 maallikkopalvelus

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille joka kuukauden 4. sunnuntai.

Kirkkonummi

Pokrovan kirkko, Elfvinginkuja, Jorvas

p. (09) 221 1400

JUMALANPALVELUKSET

La 24.12. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia

La 21.1. klo 17 vigilia

Su 22.1. klo 10 liturgia

Pohja

Ev.lut.seurakuntakoti, Orkdalintie 6, Pohja

JUMALANPALVELUKSET

Su 29.1. klo 10liturgia

ITÄINEN ALUE

PAPISTO

Pastori Mikael Sundkvist,
p. (09) 8564 6126, 050 548 7666

Arkkimandriitta Andreas Larikka,
sijainen 1.10.–28.2.

KANTTORIT

kanttorin sij. Joosef Vola

p. (09) 8564 6145, 040 545 2250

Olga Soldatova p. (09) 8564 6144,
040 1930733

Elena Nemlander,
p. 0440 430 249, Porvoo

MUU PAPISTO

Pastori Jukka Alava,
p. 0400 737 466, jukka.alava@iki.fi

Rovasti Viktor Porokara
(eläkk.) p. 0400 744 757

Pastori Tapio Rautamäki p. 045 692 9081

Diakoni Sergei Podschivalow p. 040 749
1560, Tikkurila

Diakoni Andreas Stenberg, Tikkurila

Diakoni Yrjö Saranpää, Porvoo

Diakoni Heikki Korhonen, Porvoo

Diakoni Johannes Lahtela, Järvenpää

Tikkurila

**Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko
Läntinen Valkoisenlähdeentie 48**

Pappi Mikael Sundkvist, kanttori Olga Soldatova

JUMALANPALVELUKSET

La 17.12. klo 18 vigilia

Su 18.12. klo 10 liturgia

Ti 20.12. klo 18 ehtoopalvelus, sl

Ke 21.12. klo 17.30 ehtoopalvelus

Pe 23.12. klo 9 hetkipalvelus (suuri)

La 24.12. klo 14.30 ehtoopalvelus

La 24.12. klo 22 ehtoonjälkeinen palvelus

La 24.12. klo 23 aamupalvelus ja liturgia

***Su 25.12. klo 16 ehtoopalvelus**

Ma 26.12. klo 10 liturgia

La 31.12. klo 18 vigilia

Su 1.1. klo 10 liturgia

Ke 4.1. klo 17.30 ehtoopalvelus

To 5.1. klo 9 hetkipalvelus (suuri)

To 5.1. klo 10.15 ehtoopalvelus ja liturgia

To 5.1. klo 18 vigilia

***Pe 6.1. klo 10 liturgia**

***Pe 6.1. klo 11.30 vedenpyhitys (suuri)**

La 7.1. klo 18 ehtoopalvelus (suuri)

Su 8.1. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

Ke 11.1. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 14.1. klo 18 vigilia

Su 15.1. klo 10 liturgia

Ti 17.1. klo 18 ehtoopalvelus, sl

Ke 18.1. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 21.1. klo 18 vigilia

Su 22.1. klo 10 liturgia

Ke 25.1. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 28.1. klo 18 vigilia
Su 29.1. klo 10 liturgia
Ke 1.2. klo 17.30 ehtoopalvelus (suuri)
***To 2.2. klo 9 aamupalvelus ja liturgia**
La 4.2. klo 18 ehtoopalvelus (suuri)
Su 5.2. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
Ke 8.2. klo 17.30 ehtoopalvelus

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille.
Ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille.

Myyrmäki

Pyhän Martinin ev.-lut. kap-
peli, Uomatie 1, Vantaa

JUMALANPALVELUKSET

La 7.1. klo 10 liturgia
La 4.2. klo 10 liturgia

Järvenpää

Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen
ikonin kirkko, Kartanontie 45
Isännöitsijä Jyrki Vaara, p. 040 090 7550
Pappi Andreas Larikka, kanttori Joosef Vola

JUMALANPALVELUKSET

La 17.12. klo 18 vigilia
Su 18.12. klo 10 liturgia
Ti 20.12. klo 18 akatistos (P. Johannes
Kronstadttilaiselle)
La 24.12. klo 15 ehtoopalvelus
***Su 25.12. klo 10 aamupalvelus ja liturgia**
To 5.1. klo 18 vigilia
***Pe 6.1. klo 10 vedenpyhitys ja liturgia**
La 7.1. klo 18 vigilia
Su 8.1. klo 10 liturgia
La 14.1. liturgia klo 10
La 21.1. vigilia klo 18
Su 22.1. liturgia klo 10
La 28.1. liturgia klo 10
La 4.2. vigilia klo 18
Su 5.2. liturgia klo 10

Porvoo

Kristuksen kirkastumisen kirkko
Vanha Helsingintie 1, Tattarinmalmi
Vahtimestari Niko Laakso, p. (09) 85 646 232,
Pappi Andreas Larikka, kanttori Elena
Nemlander

JUMALANPALVELUKSET

Ma 19.12. klo 18 ehtoopalvelus, sl
La 24.12. klo 15 ehtoopalvelus
Ma 26.12. klo 10 aamupalvelus ja liturgia
***To 5.1. klo 18 vigilia**
***Pe 6.1. klo 10 vedenpyhitys ja liturgia**
La 14.1. klo 18 vigilia
Su 15.1. klo 10 liturgia
La 28.1. klo 18 vigilia
Su 29.1. klo 10 liturgia
***Ke 1.2. klo 18 vigilia**
***To 2.2. klo 10 liturgia**

MUUTA TOIMINTAA

Sunnuntaisin liturgian aikana lastenkerho
yli 3-vuotiaille.

Klaukkala

Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko
Kuonomaentie 80, 01800 Klaukkala
Isännöitsijä Aune Svennevig, p. (09) 8564 6231,
pappi Tapio Rautamäki, kanttori Joosef Vola

JUMALANPALVELUKSET

La 24.12. klo 13 ehtoopalvelus
***Pe 6.1. liturgia ja svp klo 10**
Su 15.1. liturgia klo 10
Su 29.1. liturgia klo 10

MONIKULTTUURINEN TYÖ

PAPISTO

Pastori Vaslav (Slava) Skopets
p. (09) 8564 6123,
Pastori Teemu Toivonen,
p. (09) 8564 6122, 040 511 3846

KANTTORI

Irina Tchervinskij-Matsi,
p. (09) 8564 6141, 050 374 0019

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Heikki Huttunen, p. 040 741 8792
Rovasti Ion Durac, p. 040 516 6741 (rom)
Pastori Alekski Saveljeff, p. 040 683 8050
Pastori Alexandre Björklund,
p. 040 550 0103

Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Unioninkatu 31, Kruununhaka
p. (09) 85 646 210/vahtimestari
Pastori Vaslav (Slava) Skopets, kanttori Irina
Tchervinskij-Matsi
Muu papisto: pastori Alekski Saveljeff, pastori
Alexandre Björklund, yli diakoni Gennadij
Stolbow, diakoni Ioann Markolainen

SLAAVINKIELISET JUMALANPALVELUKET

La 17.12. klo 17.30 yleinen panihida
La 17.12. klo 18 vigilia
Su 18.12. klo 10 liturgia
Ke 21.12. klo 18 ehtoopalvelus
Pe 23.12. klo 18 hetkipalvelus
**La 24.12. klo 10 liturgia (Johannes
Krysostomoksen liturgia)**
La 24.12. klo 15.30 vigilia
***Su 25.12. klo 11 liturgia (Basileios
Suuren liturgia)**
Ma 26.12. klo 10 liturgia (piisallinen)
La 31.12. klo 17.30 yleinen panihida
La 31.12. klo 18 vigilia
Su 1.1. klo 10 liturgia
To 5.1. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
***To 5.1. klo 18 vigilia**
***Pe 6.1. klo 10 liturgia (suuri
vedenpyhitys)**
La 7.1. klo 17.30 yleinen panihida
La 7.1. klo 18 vigilia
Su 8.1. klo 10 liturgia
Ke 11.1. klo 18 ehtoopalvelus
La 14.1. klo 17.30 yleinen panihida
La 14.1. klo 18 vigilia
Su 15.1. klo 10 liturgia
Ke 18.1. klo 18 ehtoopalvelus
La 21.1. klo 17.30 yleinen panihida
La 21.1. klo 18 vigilia
Su 22.1. klo 10 liturgia
Ke 25.1. klo 18 ehtoopalvelus

La 28.1. klo 17.30 yleinen panihida
La 28.1. klo 18 vigilia
Su 29.1. klo 10 liturgia
***Ke 1.2. klo 18 vigilia**
***To 2.2. klo 10 liturgia**
La 4.2. klo 17.30 yleinen panihida
La 4.2. klo 18 vigilia
Su 5.2. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho yli 3-vuotiaille su klo 10–12.30
Ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille su klo
10–12.30 ja ke klo 17–18

Huskyrkan i Helsingfors

Elisabetsgatan 29 A, 4:e vån
Gudstjänsterna förrättas av fr Teemu Toivonen,
Mariamkören sjunger under ledning av Satu Vola.

GUDSTJÄNSTER PÅ SVENSKA

***Sö 25.12. kl. 0 liturgi**
Fr 6.1. kl. 10 liturgi (radiosändning)
Lö 4.2. kl. 17 vigilia
Sö 5.2. kl. 10 liturgi

Kotikirkko / Ss. James and Catherine Church

Liisankatu 29, 4th floor (Kruununhaka),
Teemu Toivonen, 040 511 3846

ENGLISH SERVICES

***Sun 25.12. at 0 liturgy**
Sat 28.1. klo 17 evening service
Sun 29.1. klo 10 liturgy (seminary on the
Oriental and Byzantine orthodox churches
at the Parish Hall)

Στο παρεκκλήσιο του Kotikirkko

Δευθρονηση: Liisankatu 29 A, Ελσίνκι,
Teemu Toivonen, 040 511 3846

Δευτέρα 26.12. στις 9 Όρθρος και Θεία
Λειτουργία

КАЛЕНДАРЬ БОГОСЛУЖЕНИЙ

Хельсинкский приход

Настоятель прихода
Маркку Салминен, тел. 09 85 646 103,
markku.salminen@ort.fi

Канцелярия прихода

Адрес: Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Русскоязычный священник
Вячеслав Скопец, тел. 09 85 646 123,
vaslav.skopets@ort.fi

Регент

Ирина Червинский–Матси, тел. 09 85
646 141
Русскоязычный священник дежурит в сто-
рожке Свято-Троицкого храма
каждый вторник 10–12.

Хельсинки

Свято-Троицкий храм

Unioninkatu 31, Helsinki, 09 8564 6210

Священник Вячеслав Скопец
Регент Ирина Червинский-Матси
Внештатное священство
Священник Александр Бьёрклунд
Священник Алексей Савельев
Протоиакон Геннадий Столбов
Диакон Иван Марколайнен

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб 17.12. в 17.30 Панихида
Сб 17.12. в 18:00 Всенощное бдение
Вс 18.12. в 10:00 Литургия
Ср 21.12. в 18:00 Вечерня, Православные беседы
Навечерие Рождества Христова (Рождественский сочельник)
Пт 23.12 в 18:00 Царские часы
Сб 24.12 в 10:00 Литургия
*Рождество Господа, Бога и Спасителя нашего Иисуса Христа
*Сб 24.12 в 15.30 Всенощное бдение
*Вск 25.12 в 11:00 Литургия Собор Пресвятой Богородицы.
Пн 26.12 в 10:00 Архиерейская литургия. Совершает Высокопреосвященнейший Амвросий, Митрополит Хельсинкский
Сб 31.12. в 17.30 Панихида
Сб 31.12. в 18:00 Всенощное бдение
Вс 1.1. в 10:00 Литургия, Обрезание Господне
Вск 1.1. в 10:00 Литургия. По плоти обрезание Господа, Бога и Спасителя нашего Иисуса Христа, Память Святого Василия Великого. Новый год
Чт 5.1. в 9:00 Вечерня и Литургия.
Навечерие Богоявления (Крещенский сочельник)
*Святое Богоявление. Крещение Господа, Бога и Спасителя нашего Иисуса Христа
*Чт 5.1. в 18:00 Всенощное бдение
*Пт 6.1. в 08:00 Литургия и Великое освящение воды.
Сб 7.1. в 17.30 Панихида
Сб 7.1. в 18:00 Всенощное бдение
Вск 8.1. в 10:00 Литургия
Ср 11.1. в 18:00 Вечерня и беседа о православии
Сб 14.1 в 17.30 Панихида
Сб 14.1. в 18:00 Всенощное бдение
Вск 15.1. в 10:00 Литургия
Ср 18.1. в 18:00 Вечерня и беседа о православии
Сб 21.1. в 17.30 Панихида
Сб 21.1. в 18:00 Всенощное бдение
Вск 22.1. в 10:00 Литургия
Ср 25.1. в 18:00 Вечерня и беседа о православии
Сб 28.1. в 17.30 Панихида
Сб 28.1 в 18:00 Всенощное бдение
Вск 29.1. в 10:00 Литургия

Храм при доме престарелых

Церковь святых мучениц Веры, Надежды, Любви и матери их Софии, Hämeentie 55, 00580 Helsinki, тел. 09 2511 1411
Священник: Виктор Порожара

БОГОСЛУЖЕНИЯ

*Сб 24.12. в 14:00 Всенощное бдение
*Вск 25.12. в 10:00 Литургия
*Чт 5.1. в 17:30 Всенощное бдение
*Пт 6.1. в 09.30 Освящение воды и литургия

Приходской центр в Мюллюпуро

Часовня прп. Александра Свирского

Myllypurontie 1, 00920 Helsinki, тел. 09 85 646 206.

Священник Юрки Пенттонен, тел. 09 85 646 124

Богослужения совершаются на финском языке, но при необходимости используется и церковнославянский язык.

- Чаепитие по воскресеньям после Литургии
- Воскресная школа для детей по воскресеньям с 10 до 12.30

Культурный центр София

Часовня Святой Софии – Премудрости Божией, Kallvikinnientie 35, 00980 Helsinki, тел. 010 277 900

Расписание богослужений: www.sofia.fi

Эспоо

Церковь прп. Германа Аляскинского в Тапиола

Kaupinkalliontie 2, 02100 Espoo тел. 09 85 646 221

Священники: Петри Корхонен, тел. 09 85 646 127; Хейкки Хуттунен, тел. 040 741 8792.

В первое воскресенье месяца служба на финском и русском языках.

Интернациональный центр Трапеза

Часовня в честь равноапостольных жен-мироносиц Kotikyläntie 5, 02770 Espoo

Богослужения проводятся на финском и частично на русском языках.

Вантаа

Спасо-Вознесенская церковь в Тиккурила

Läntinen Valkoisenlähteentie 48, 01450 Vantaa

Священник Микаел Сундквист, тел. 09 85 646 125, 050 350 9356. Диакон Сергей Подшивалов, тел. 040 749 1560.

Каждое последнее воскресенье месяца литургия на финском и славянском языках.

Чаепитие по воскресеньям после литургии.

TOIMINTAA
HELSINGIN SEURAKUNNASSA

HELSINKI

Helsingin Tiistaiseura

Kokoontuu seurakuntatalissa Unioninkatu 39:n sisäpihalla joka toinen tiistai klo 16 alkaen. 10.1. klo 16 rukouspalvelus uutta toimikautta aloitettaessa. Isä Veikko Purmo-

nen: "Viipurin hiippakunnan kehitys Suomen autonomiseksi ortodoksiseksi kirkoksi". 24.1. ja 7.2. ohjelma ilmoitetaan myöhemmin. 21.2. Tiistaiseuran vuosikokous.

Pyhän Kolminaisuuden kirkon kuoro hakee uusia laulajia

Kuoro harjoittelee ma klo 18–20 ja laulaa la-illan vigiliassa, su-aamujen liturgiassa sekä suurten juhlien jumalanpalveluksissa kirkkoslaavin kielellä. Kuoro etsii uusia laulajia, joilta toivotaan nuotinlukutaitoa. Syyskaudella kuoro valmistautuu Helsingin seurakunnan ja Pyhän Kolminaisuuden kirkon 190-vuotisjuhlaan. Lisätietoja: kuoron johtaja, kanttori Irina Tchervinskij-Matsiin, irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019.

Хор Свято-Троицкого храма приглашает новых певчих!

Хор поет на богослужениях по субботам и по воскресеньям, а также на богослужениях церковных праздников на церковнославянском языке. Сейчас хор ведется набор новых певчих. Желаящим петь в хоре необходимо знать нотную грамоту. Репетиции хора проводятся по понедельникам с 18 до 20 в Свято-Троицком храме. В осеннем периоде хор готовится к 190-летию Хельсинкского прихода и Свято-Троицкого храма. Объявиться, или получить дополнительную информацию можно у регента Ирины Червинский-Матси: irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019

TAPANTUMIA

Slaavilainen blini-ilta

Tervetuloa blineille tunnelmalliseen slaavilaiseen iltaan perjantaina 10.2. klo 19 seurakuntatalille. Illalliskortti 35 euroa sisältää blinit lisukkeineen, juomat, jälkiruoan ja kahvit. Illallisella on monipuolinen ja korkeatasoinen musiikkiohjelma. Sitovat ilmoittautumiset kanttori Irina Tchervinskij-Matsille, puh. 050 374 0019, irina.tchervinskij-matsi@ort.fi. Järjestäjänä Helsingin Pyhän Kolminaisuuden kirkon kuoro.

Jumalansyntyttäjän syntymän yhteisö

Yhteisön kappelissa aamupalvelukset, Jeesusen rukous-palvelukset ja akatistokset jatkuvat arkipäivin. Olohuone-lafka on auki lauantaan kello 13.00-16.00. Mahdollisuus opetella rukousnauhujen solmimista, tehdä käsitöitä, tai muuten vain viettää hetki kanssamme keskustellen kahvikupin ääressä. Myynnissä muun muassa tuohuksia, ikoneita, kirjallisuutta ja joulukortteja. Osoite Mikonkatu 25, Helsinki (summerissa lukee kappeli, käynti sisäpihalta). Lisätietoja www.theotokos.fi

Oletko kiinnostunut vapaaehtoistoiminnasta?

Ota yhteyttä: Kristiina Aminoff, p. 040 350 1951

Stefanoskodin käspaikkakerho

Vetäjä Lahja Martikainen. Vuoden 2017 kerhopäivät ovat: 19.1., 2.2., 16.2., 2.3., 16.3., 30.3., 27.4. ja 11.5.

Perinteiset Stefanoskodin joulumyyjäiset

La 17.12 klo 10–14. Sään salliessa "ulkokirppis" parkkipaikalla.

Stefanoskodin talvipraasniekka

Ti 27.12 klo 10. PVP + liturgia, papisto + katedraalin mieskuoro.

Seminar on Orthodox Church Families in Finland Sun 29.1.

The seminar begins with the Divine Liturgy service at 10 AM in the Church of SS James & Catherine, Liisankatu 29, 4th floor. Lunch will be served at 11.30 AM in the Parish Hall, Unioninkatu 39. The seminar program includes presentations, discussions and music. The seminar language is English, translation in Finnish as deemed necessary. Organizer: St. Isaac of Nineveh the International Orthodox Community of Helsinki Orthodox Parish

Seminaari "ortodoksiset kirkkoperheet Suomessa" su 29.1.

Seminaari alkaa klo 10 toimitettavalla liturgiapalveluksella Kotikirkossa, Liisankatu 29, 4. krs. Lounastarjoilu seurakuntasalissa, Unioninkatu 39, klo 11.30. Seminaarin ohjelmassa on luentoja, keskustelua ja musiikkia. Seminaarin kieli on englanti, tarvittaessa käännös suomeksi.

Järjestäjä: Helsingin ortodoksisen seurakunnan pyhän lisä Niiniväläisen kansainvälinen ortodoksiyhteisö

Joulukonsertti:

Perinteisiä ja uusia joululauluja

Uspenskin katedraalissa sunnuntaina 18.12. klo 17. Pyhän Hermanin kuoro, johtaa Petri Hakonen. Lauttasaaren laulajat johtaa Victoria Meerson.

Musiikkia kynttilänvalossa

Jouluisia yksinlauluja ma 19.12. klo 18 srk-salilla Unioninkatu 39, sisäpiha. Varvara Merras-Häyrynen, laulu ja Joel Papinoja, piano. Vapaa pääsy, ohjelma 5 euroa.

Valmistaudu Betlehem!

Uspenskin katedraalikuoron konsertti joulun esijuhlan alkaessa ti 20.12. klo 19 Uspenskin katedraalissa. Kuoroa johtaa Varvara Merras-Häyrynen. Vapaa pääsy, ohjelma 10 euroa.

Hyvän mielen joulukuusi

Kuusimyyntin tuotolla tuetaan Loberen alakoulun orpolapsia Keniassa.

Laji	hintaa
Pihtakuusi	50 / 55 €
1.7–2.0 m / 2–2.3m	

Omorikakuusi	45 / 50 €
1.7–2.0 m / 2–2.3m	

Kotimainen	50 / 55 €
1.7–2.0 m / 2–2.3 m	

Kuusten nouto lauontaina 17.12. seurakuntatalin edestä klo 13–15 (Unionink.39, sisäpiha). Kotikuljetus suur-Helsingin alueella sopimuksen mukaan. Hinta 15-20 € euro/kpl. Tilaukset: m.issakainen@luukku.com, (050 552 5919), aino.nenola@ort.fi

Kuusimyyntin tuotto välitetään Ortodoksisen kirkon kansainvälisen diakonia- ja lähestyö Filantropian kautta.

ITÄ-HELSINKI

Aleksanteri Syväriläisen kuoro

Harjoitukset kappelilla (Myllypurontie 1) keskiviikkoin klo 18-19.30. Uusia laulajia otetaan kaikkiin stemmoihin, erityisesti tarvitaan miesääniä. Jos olet kiinnostunut laulamaan kanssamme, ota yhteyttä kanttoriin. Lisätiedot Kirsi-Maria Hartikainen p. 050 401 4798 tai kirsi-maria.hartikainen@ort.fi

Perhemuskari

Aloitamme kappelilla (Myllypurontie 1) to 12.1. klo 10. Tervetuloa laulamaan, soittamaan ja leikkimään koko perheen voimin! Lisätiedot Kirsi-Maria Hartikainen, p. 050 401 4798.

Ekumeeninen jumalanpalvelus Roihuvuoren kirkossa

Ke 18.1. klo 18. Akatistos suloisimmalle Jeesukselle yhteislauluna. Palveluksen jälkeen kirkkokahvit. Tervetuloa edistämään kristittyjen ykseyttä!

KULTTUURIKESKUS SOFIA

Taidenäyttely

Rosa Liksommin taidenäyttely AGAPE, maalauksia, ryijytöitä, valokuvia ja installaatio, 31.12. saakka. Makovech kirkot -näyttely, tammikuu 2017. Pysyvä kirkkotaidenäyttely.

Hiljentyminen, rukous ja meditaatio -seminaari la 19.11. klo 13–17

Kristinuskon ja muiden uskontojen rajapintoja –seminaarisarjan toisessa osassa pohditaan hiljentymistä, rukousta ja meditaatiota eri uskontojen näkökulmista. Puhujina mm. kirjailija Pekka Yrjänä Hiltunen.

Retriitti pe–su 2.–4.12.

Tässä Sofian retiitissä yhdistämme hiljentymisen, rukouksen, virikepuheet ja niihin liittyvän keskustelun. Retriitti painottuu Jeesuksen rukouksen harjoitukseen. Samalla on mahdollisuus liikkumiseen luonnossa ja henkilökohtaiseen hengelliseen ohjauskusteluun. Retriitin ohjaajina ovat yliopistonlehtori Johan Bastubacka ja metropoliitta Ambrosius. Osallistumismaksu täysihoidolla 195 €, sis. ohjelman, ateriat ja majoituksen yhden hengen huoneessa.

Sofian joululounas ma–ke 19.–21.12. klo 11.30–13.30

Joululounaspäivinä mahdollisuus osallistua pikkujouluhartauteen kappelissamme klo 12, kesto n. 10 min. Joululounaan hinta 35 €, lapset 4–12 v. 15 €. Varaukset: reception@sofia.fi tai p. 010 277 900.

Joulu Sofiassa

Tervetuloa joulun viettoon. Ohjelmassa päivittäiset jumalanpalvelukset, alustuksia, keskustelua ja muuta ohjelmaa. Mahdollisuus hiljentymiseen. Tarjoamme edullisia joulunajan majoitus- ja ateriapaketteja ajalle 23.–26.12.2016. Lisätiedot: sofia.fi/joulu-sofiassa

Ikonimaalauksen salaisuudet – kultauskurssi, la–su 28.–29.1.

Kurssilla opetellaan ikonikultauksen vanhoja niksejä ja työmenetelmiä, jotka ovat olleet käytössä salaisuuksina ainoastaan mestareiden työhuoneilla. Opettajana kultaa-jamestari Raimo Snellman. Hinta 360 €, sis. opetuksen ja ateriat.

Lisätiedot: sofia.fi/kulttuuri. Ohjelmamuu- tokset mahdollisia. Kurssien yhteydessä ma- joitus aamiaisella alkaen 40 €/vrk. Ilmoittautumiset: reception@sofia.fi tai p. 010 277 900.

Kulttuurikeskus Sofia, Kallvikinniementie 35, 00980 Hki.

LÄNTINEN ALUE

Espoon miesten piiri Hermaninjengi

Kokoontuu joka kuukauden kolmas torstai klo 18. Lisätietoja piirin vetäjältä: Jouni Rantanen, p. 044 974 9687 (trumpetti.jouni@kolumbus.fi).

Pyhän Hermanin kuoro

Lisätietoja: isä Petri Hakonen, p. 040 767 4335

Perhekerho

Lisätietoja: Kristiin Klubb, p. 040 725 5713

Maria Pariisilaisen piiri ja kahvitreffit

Tauolla tammikuussa. Kevään ohjelmasta tietoa seuraavassa lehdessä.

Lohjan kuoro

Keskiviikkoin klo 18–20 Lohjan kirkolla 11.1., 18.1., 25.1., 8.2., 15.2., 22.2. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782.

Lohjan seniorikerho

Torstaisin klo 14–16 Lohjan kirkolla 12.1., 26.1., 9.2., 23.2. Lisätietoja: kanttori Matti Jyrkinen p. 040 5250782.

Ortodoksisuus tutuksi -kurssi

Torstaisin klo 18–20 Lohjan kirkolla: 19.1., 26.1., 9.2. Lisätietoja isä Kalevi Kasala p. 040 525 2868.

Lohjan ikonipiiri

Tiistaisin klo 12.45–16 ja 17–20 Lohjan kirkolla 17.1., 24.1., 31.1., 7.2., 14.2., 28.2. Lisätietoja: Tarja Tarima, p. 040 541 3901

Miestenpiiri Lohjalla

Kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisätietoja, kanttori Matti Jyrkinen, 040 525 0782.

Naistenpiiri Lohjalla

Kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisätietoja, Pirkko Siili, 0400 782 144.

Lastenkerho

Lohjan kirkolla liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja Päivi Kasala 050 347 0205.

Länsi-Uudenmaan ortodoksien seurakunnat

Torstaina klo 18–20 Lohjan kirkolla 16.2. Lisätietoja: puheenjohtaja Urpo Uotila, 044 314 5210.

Hangon kuoro

Sunnuntaisin klo 14–16 Hangon kirkolla 15.1., 22.1., 29.1., 5.2., 26.2. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi.

Hangon torstaikerho

Torstaisin klo 18–20 Hangon kirkolla 12.1., 2.2., 23.2. Lisätietoja: Matti Jyrkinen.

Nummelan perjantaiپییر

Perjantaisin klo 12–14 Nummelan rukoushuoneella 13.1., 20.1., 27.1., 3.2., 10.2., 17.2. Ruokailu ja kahvi 3 €, vaihtuvaa ohjelmaa, keskustelua. Kerhoon ei tarvitse erikseen ilmoittautua. Lisätietoja: kanttori Matti Jyrkinen p. 040 5250782.

Nummelan ikonipiiri

Nummelan rukoushuoneella tiistaisin klo 10–14 ja torstaisin klo 16–19. Kerhot alkavat tiistaina 24.1. ja torstaina 26.1. Viikolla 8 ei ole ikonipiirejä. Lisätietoja: Ritva Tarima, p. 0400 719 563, ritva.tarima@suomi24.fi

Nummelan nuortenkerho

Lisätietoja: Niina-Maarit Rautamäki 040 484 2427

Nummelan lastenkerho

Lisätietoja: Niina-Maarit Rautamäki 040 484 2427

Karkkilan seurakuntailat

Perjantaisin klo 18–20: 13.1., 27.1., 10.2., 24.2. Karkkilan ev.lut. seurakuntatalo, Huhdintie 9–11. Lisätietoja: isä Kalevi Kasala ja kanttori Matti Jyrkinen.

Karkkilan ikonipiiri

Tiistaisin ja torstaisin klo 12.30–15.45 ja 17–20: 19.1., 26.1., 2.2., 9.2., 16.2. Karkkilan ev.lut. seurakuntatalo, Huhdintie 9–11. Lisätietoja: Tarja Tarima, p. 040 541 3901

Kirkkonummen seurakuntailat

Torstaisin klo 18–20: 12.1., 2.2. Kirkkonummen ev.lut. seurakuntatalo, sali 6, Seurakuntantie 1. Lisätietoja: kanttori Matti Jyrkinen, 040 525 0782.

Tammisaaren kirkkokahvit

Liturgian jälkeen Tammisaaren motellilla la 21.1. Liturgiapalvelukset toimitetaan klo 10 alkaen Tammisaaren ev.lut. kirkossa, Iso Kirkkokatu 1.

TAPAHTUMIA

Lasten- ja nuorisokuoron konsertti pe 16.12. klo 18.

Teofania Matasaarella 6.1. klo 10

Liturgia ja vedenpyhitys Matasaaren kappelissa (Matasaarentie 3, Espoo). Tämän jälkeen Teofania-juhla.

Ekumeenisen rukousviikon kirkkovaellus
Ekumeenisen rukousviikon perinteinen kirkkovaellus sunnuntaina 22.1. Lähtö klo 13.30 Kirkkonummen kirkko, klo 14 Karmel-kappeli, klo 15 Pokrovan kirkko, klo 17 Masalan kirkko. Perillä tarjolla keittoa ja kahvit pyhiinvaeltajille. Reitin pituus noin 10 km. Ilmoittautumiset kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782.

ITÄINEN ALUE

Porvoon diakoniakerho

Kerho aloittaa kevätkauden toiminnan

26.1. klo 13–15.30 Porvoon kirkon salissa os: Vanha Helsingintie 2, Porvoo. Kerho-ohjelma tarkentuu myöhemmin. Kahvi-ja teetarjoilu. Tervetuloa! Tiedustelut: Jaana Björninen

Tikkurilan tiistaiseuran ortodoksiakerho

Parillisten viikkojen keskiviikkoina Tikkurilan kirkolla Arseni-salissa ehtoopalveluksen jälkeen klo 18. Kevään aikana teemoina Mooseksen kirjat sekä bioeettisiä kysymyksiä. Opettajana isä Mikael Sundkvist. 21.12. Pyhän Kolminaisuuden salaisuus Vanhan testamentin kirjoissa
11.1. Ensimmäinen Mooseksen kirja
25.1. Ortodoksisen etiikan lähtökohdat
8.2. Toinen Mooseksen kirja

Tikkurilan ikonimaalauspiiri

Ikonimaalauspiiri Tikkurilan ortodoksikirkolla kokoontuu tiistaisin: päiväryhmä klo 14.15 ja iltaryhmä 17.30. Alkaa 10.1. Ikonimaalauksen opettaja, tiedustelut liisa.holst@kolumbus.fi, 040 566 8481

Järvenpään diakoniakerho

Kerho aloittaa kevätkauden torstaina 19.1. klo 12–14.30 Järvenpään kirkon kryptassa, os: Kartanontie 45, Järvenpää. Kerho-ohjelma tarkentuu myöhemmin. Kahvi-ja teetarjoilu. Tiedustelut: Jaana Björninen

Järvenpään kirkkokuoro

Harjoitukset aina keskiviikkoisin klo 17.30–19.30. Lisätiedot: kanttori Joosef Vola, p. 040 545 2250.

TAPAHTUMIA

Joulumyyjäiset Järvenpään kirkolla su 18.12.

Myyjäiset järjestetään liturgian jälkeen klo 11.30–14 ja niillä kerätään rahaa ikonostaasin kunnostamiseen. Myynnissä on mm. joululeivonnaisia, käsitöitä sekä arpoja ja kahviosta saa joulupuuroa sekä pientä makeaa. Myyjäisissä esitellään ikonostaasin uudistamishanketta ja kuoro esittää joululauluja.

HAMINAN SRK

ORTODOKSIKESKUS SYPRESSI, KIRKKOHERRANVIRASTO

Varuskuntakatu 14, 45100 Kouvola, Avoinna ti ja pe klo 9–14, ke ja to klo 9–13, p. 0206 100 480, hamina@ort.fi, www.ort.fi/hamina

PAPISTO

vt. kirkkoherra pastori Jukka Jauhiainen p. 0206 100 484
jukka.jauhiainen@ort.fi
MUU HENKILÖKUNTA
Kanttori Kari Päivinen, p. 0206 100 483
Seurakunnan vahtimestari, Jaana Juka, p. 0206 100 485, jaana.juka@pp.inet.fi
Seurakuntasihtööri Liisa Eerola, p. 0206 100 480

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Martti Honkaselkä, p. 044 306 4900, marttihonkaselka@gmail.com

Pastori Johannes Wuorlinna, p. 050 589 9011, jouko.wuorlinna@gmail.com

Pastori Vassi Livio, p. 040 752 7727, vassi.livio@finnet.fi

Diakoni Gennadi Ikävalko, p. 040 742 4615

HAMINAN SEURAKUNNAN LIIKE- JA VUOKRATALO

Isoympyräkatu 20, Hamina

Isännöinnistä vastaa isännöitsijätoimisto Realia, Kaivokatu 3, Hamina. Isännöitsijä Jorma Pekkola, p. 010 228 7840, 050 087 5815

Hamina

Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko, Raatihuoneentori 2

Kirkon ja trapesan vahtimestari pastori Jukka Jauhiainen p. 0206 100 484
jukka.jauhiainen@ort.fi

JUMALANPALVELUKSET

La 24.12. klo 13 ehtoopalvelus

*Su 25.12. klo 10 liturgia

La 31.12. klo 18 vigilia

Su 1.1. klo 10 liturgia

La 7.1. klo 18 vigilia

Su 8.1. klo 10 liturgia

La 21.1. klo 18 vigilia

Su 22.1. klo 10 liturgia, kirkkoherran tehtävään siunaaminen

La 4.2. klo 18 vigilia, su/si

Su 5.2. klo 10 liturgia, su/si

Kouvola

Pyhän ristin kirkko, Sakaristonmäki, Kirkonmäenkatu 2

JUMALANPALVELUKSET

La 24.12. klo 16 ehtoopalvelus

To 5.1. klo 18 liturgia

*Pe 6.1. klo 10 suuri vedenpyhitys ja liturgia

La 14.1. klo 18 vigilia

Su 15.1. klo 10 liturgia

Ke 18.1. klo 18 ehtoopalvelus

*Ke 1.2. klo 18 vigilia

*To 2.2. klo 10 liturgia

Myllykosken tsasouna

Koulutie 4, Myllykoski

JUMALANPALVELUKSET

La 17.12. klo 18 vigilia

Su 18.12. klo 10 liturgia

La 24.12. klo 15 ehtoopalvelus

Ma 26.12. klo 9.30 pieni vedenpyhitys ja liturgia

La 28.1. klo 18 vigilia

Su 29.1. klo 10 liturgia

TOIMINTAA HAMINAN SEURAKUNNASSA

Kirkkokuorojen harjoitukset

Haminan kuoron harjoitukset torstaisin klo 17.30 Pietarin ja Paavalin trapesassa, alkaen

12.1., Kouvolan kuoron harjoitukset keski-
viikkoisin klo 18 Ortodoksiakeskus Sypres-
sissä alkaen 11.1. Lisätietoja kanttori Kari
Päivinen, p. 0206 100 483

Haminan diakoniapiiri

sunnuntaisin liturgian jälkeen Pietarin ja
Paavalin trapesassa p. 050 380 9828 Tati-
na Pitkänen

Venäjänkielinen kerho

Ortodoksiakeskus Sypressissä 24.1. ja 7.2.
klo 10–14
Pietarin ja Paavalin trapesassa, Haminassa
31.1. klo 16–20
5.2. liturgian jälkeen Haminassa klo 12- 13
lisätietoja pastori Pavel Pugovkin p. 0206
100 495

Ortodoksiapiiri

kokoontuu Ortodoksiakeskus Sypressis-
sä, tiistaisin klo 18, 17.1. ja 21.2. Aiheena
Martti Haavion teos ”Viimeiset runonlau-
lajat”. Lisätietoja Lahja Warttinen p. (05)
371 3434

Uusi tiistaiseura

Uusi tiistaiseura kokoontuu 18.1. klo 18 al-
kavan ehtoopalveluksen jälkeen Pyhän Ris-
tin kirkon juhlasalissa ja helmikuusta alkaen
kuukauden 1. ja 3.s keskiviikko. Lisätietoja
Tiina Toikka puh. 040 5800 907

Musikaalinen lastenkerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa sunnuntai-
sin klo 17.00 alkaen 15.1. Lisätietoja Iana
Lang p. 044 377 8457

Nuorisokerho

Nuorisokerho kokoontuu Ortodoksiakes-
kus Sypressissä perjantaina 27.1. ja 24.2. klo
17.30–19.30 lisätietoja Mari Walldén, mari.
wallden@elisanet.fi

Kirkkotekstiilikerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa keskiviik-
koisin klo 10–13, alkaa 11.1. Lisätietoja Irma
Leimulahti p. 040 587 8798

Ikonipiiri Haminassa

Pietarin ja Paavalin trapesassa klo 18 kes-
kiviikkoisin. Kokoontumispäivät Ortodoksi-
viestissä 1/2017. Lisätietoja Ritva Koverola
p. 040 837 5909

Ikonipiiri Kouvola

Ortodoksiakeskus Sypressissä klo 10–15
lauantaisin. Kokoontumispäivät Ortodoksi-
viestissä 1/2017. Lisätietoja Ritva Koverola
p. 040 837 5909

TAPAHTUMIA

Joulukonsertti 21.12. klo 18

Ke 21.12. Pyhien apostolien Pietarin
ja Paavalin kirkko, Hamina
Haminan mieslaulajat esittävät
hartaita joulusäveliä, kuoroa johtaa
Inna Heikkilä

KOTKAN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka

Avoimna ti-to klo 10–13, p. (05) 212 490,
kotka@ort.fi, www.ort.fi/kotka

NIKOLAOS-SALI

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka,

p. (05) 212 482. Nikolaos-salia vuokrataan
erilaisiin tilaisuuksiin, p. (05) 212 490

PAPISTO

Kirkkoherra Alexander Hautamäki,
p. (05) 213 157, 0500 480 269

MUU HENKILÖKUNTA

Kanttori Katarine Lehtomäki,
p. 050 359 4823

Vahtimestari Vesa Lehtomäki,
p. (05) 212 490

Seurakuntaemäntä Anna-Maria Osola-
Tähtinen, p. (05) 212 482

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Veikko Lisitsin, p. 050 597 7349
veikko.lisitsin@gmail.com (eläkkeellä)

Pastori Pavel Pugovkin, p. 0206 100 295

Kotka

Pyhän Nikolaoksen kirkko
Isopuisto, p. (05) 212 767

Isännöitsijä Esa Tervio, p. 0440 837846

Pappi Alexander Hautamäki

Kanttori Katarine Lehtomäki

JUMALANPALVELUKSET

La 17.12. klo 18 vigilia

Su 18.12. klo 10 liturgia

La 24.12 klo 14 Metsolassa hautausmaa-
hartaus

La 24.12. klo 16 vigilia

*Su 25.12. klo 10 liturgia

To 5.1. klo 18 vigilia

*Pe 6.1. klo 10 liturgia ja vedenpyhitys

Ke 11.1. klo 13 rukouspalvelus, sl

La 14.1. klo 18 vigilia, sl

Su 15.1. klo 10 liturgia

Ke 18.1. klo 13 rukouspalvelus, sl

La 21.1. klo 18 vigilia

Su 22.1. klo 10 liturgia

Su 29.1. klo 10 liturgia

*Ke 1.2. klo 18

vigilia, sl

*To 2.2. klo 10

liturgia

La 4.2. klo 18 vigilia

Juhliin liittyvät
palvelukset
on merkitty
tummennettuina.
Suuret juhlat
merkitty tähti-
symbolilla*.

Loviisa

Loviisan kirkko Jumalansyntyttäjän
Kasanilaisen ikonin muistolle,
Itäinen Tullikatu 17

Isännöitsijä Margarita Yukhevich,
p. 040 561 9915

JUMALANPALVELUKSET

Ma 26.12. klo 10 liturgia

Su 8.1. klo 10 liturgia

La 14.1. klo 10 liturgia, sl

Su 5.2. klo 10 liturgia

TOIMINTAA KOTKAN SEURAKUNNASSA

Kirkkokuoro

Kirkkokuoro kokoontuu torstai-iltaisin seu-
rakunnan Nikolaos-salilla. Jos torstaina on
jumalanpalvelus, olemme kirkolla. Lisätieto-
ja kanttori Katilta.

Ponomarikerho

Alttariapulaisille ponomarikerho joka sun-
nuntailiturgian aikana Pyhän Nikolaoksen
kirkossa.

Lasten ja nuorten musiikkikerho

Kokoontuu Nikolaos-salilla tiistaina klo 17–
17.45. Ensi vuoden aloituskerta on 31.1. Li-
sätietoja kanttori Katilta

Äiti-lapsikerho

Kokoontuu Nikolaos-salilla maanantaisin Ni-
kolaos-salilla klo 14–16. (ei koulujen loma-
aikoina). Lisätietoja kanttori Katilta.

Kotkan Tiistaiseura

Tiistaisin klo 17, paikkana Nikolaos-sali Kot-
kassa. Pj. Leena Karjalainen, p. 050 343 2966,
Siht. Birgit Salmenhaara, p. 050 561 4740.

17.1. Esa Tervio: Seurakunnan kuulumisia
isännöitsijän näkökulmasta

28.1. (la) Retki kulttuurikeskus Sofiaan läh-
tö klo 9. Matkan ilmoittautumismaksu 5 €,
lisäksi ruokailu n. 15 €

31.1. Kyllikki Lisitsin: Lääkkeiden oikea käyt-
tö ja hävittäminen

14.2. Isä Alexander Hautamäki: Romanian
ortodoksinen kirkko

28.2. Marja-Liisa Jenu aiheena Per Olov
Enquist: Matkamies, kirja uskosta, epäilystä
ystävyydestä ja yksinäisyydestä.

Lisäksi yhdistyksen vuosikokous

Torstaikerho

Kokoontuu Nikolaos-salilla torstaina klo 12.
To 2.2. liturgia klo 10.

Ikonimaalarit

Kokoontuvat seurakunnan kerhohuoneessa.

Karhulan ortodoksit

Joka kuukauden ensimmäinen torstai klo
15 Karhulan Kodintalossa (Vesivallintie 21).
Seuraavat kerrat 5.1. ja 2.2. klo 15.

TAPAHTUMIA

Kotkan seurakunnan retki kulttuurikeskus
Sofiaan la 28.1.

Lähtö Nikolaos-salilta klo 9. Matkan hinta
20 euroa. Paikkoja rajoitetusti.

Näyttely

”Kirkollisia teksteilejä ja esineitä Kotkan py-
hän Nikolaoksen kirkosta Katariina Suu-
ren ajalta aina 1800-luvun lopulle”. Näyttely
avoinna ti-to 10–13 sekä erikseen sovittui-
na ajankohtina Nikolaos-salissa.

LAHDEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Harjukatu 5, 15110 Lahti,
p. 020 610 0450

Avoimna ma-to klo 10-13,
lahti@ort.fi, www.ort.fi/lahti

PAPISTO

Kirkkoherra Jonas Bergenstad,
p. 0206 100 451

Pastori Pavel Pugovkin, p. 0206 100 295
(maahanmuuttajatyö)

MUU HENKILÖKUNTA

Kanttori Petri Huttu, p. 0206 100 453

Seurakuntakeskuksen vahtimestari
Kimmo Mäenrinne, p. 0206 100 456

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Olavi Merras, p. 040 510 4664

Pastori Taisto Rikkinen, p. 050 371 6475

Pastori Matti Lipitsäinen, p. 0400 625 446

Diakoni Aki Korpela, p. (019) 422 101

Lahti

Pyhän kolminaisuuden kirkko, Harjukatu 5

Isännöitsijä Juha Romanov, p. 050 3289 000

JUMALANPALVELUKSET

La 17.12. klo 18 vigilia

Su 18.12. klo 10 liturgia

Ma 19.12. klo 12 rukouspalvelus

La 24.12. klo 15 ehtoopalvelus

***Su 25.12. klo 10 aamupalvelus ja liturgia**

Ma 26.12. klo 9.30 aamupalvelus ja liturgia

Ma 2.1. klo 10 liturgia

***To 5.1. klo 18 vigilia**

***Pe 6.1. klo 10 liturgia ja suuri
vedenpyhitys**

La 7.1. klo 18 vigilia

Su 8.1. klo 10 liturgia

Ke 11.1. klo 18 ehtoopalvelus

La 14.1. klo 18 vigilia

Su 15.1. klo 10 liturgia

La 21.1. klo 18 vigilia, su/sl

Su 22.1. klo 10 liturgia, su/sl

Ma 23.1. klo 12 rukouspalvelus

Ke 25.1. klo 18 ehtoopalvelus

La 28.1. klo 18 vigilia

Su 29.1. klo 10 liturgia

Ma 30.1. klo 12 rukouspalvelus

***Ke 1.2. klo 18 vigilia**

***To 2.2. klo 10 liturgia**

Pe 3.2. klo 18 ehtoopalvelus

La 4.2. klo 10 aamupalvelus ja liturgia

Ma 6.2. klo 12 rukouspalvelus

Hyvinkää

Karjalan valistajien kirkko, Tsasounakuja 1

Isännöitsijä Mika Peltola, p. 0440 774 383

JUMALANPALVELUKSET

La 17.12. klo 18 vigilia

Su 18.12. klo 10 liturgia

La 24.12. klo 13 ehtoopalvelus

Ma 26.12. klo 10 aamupalvelus ja liturgia

***To 5.1. klo 18 vigilia**

***Pe 6.1. klo 10 liturgia ja suuri**

vedenpyhitys

La 21.1. klo 18 vigilia

Su 22.1. klo 10 liturgia

Ke 25.1. klo 18 Jeesuksen rukous

La 28.1. klo 18 vigilia

Su 29.1. klo 10 liturgia

Su 5.2. klo 10 liturgia

Heinola

Kristuksen taivaaseen astumisen kirkko

Isännöitsijä Mikko Äikäs, p. 040 520 1696

JUMALANPALVELUKSET

La 24.12. klo 15 ehtoopalvelus

***Su 25.12. klo 10 aamupalvelus ja liturgia**

La 14.1. klo 10 liturgia

La 28.1. klo 18 vigilia

Su 29.1. klo 10 liturgia

Riihimäki

Seurakunnan toimitila Minea, Valtakatu 3

JUMALANPALVELUKSET

To 22.12. klo 18 ehtoopalvelus

La 14.1. klo 10 liturgia

To 26.1. klo 18 ehtoopalvelus

To 2.2. Jeesuksen rukous

Kausala

Neitsyt Marian syntymän tsasouna

JUMALANPALVELUKSET

La 17.12. klo 10 liturgia

To 22.12. klo 18 ehtoopalvelus

To 12.1. klo 18 ehtoopalvelus

La 21.1. klo 10 liturgia

TOIMINTAA LAHDEN SEURAKUNNASSA

Lahten Kirkkokuoro

Kirkkokuoron harjoitukset pidetään joka toinen keskiviikko klo 18 Lahden seurakuntasalissa. Kuoroon toivotaan uusia laulajia mukaan. Uudet laulajat, ottakaa yhteyttä kanttori Petri Huttuun, p. 0206 100 453, petri.huttu@ort.fi.

Kirjallisuuspiiri Lahdessa

Kirjallisuuspiirissä tutustutaan ortodoksiin ja muuhunkin kirjallisuuteen. Kokoonnumme jokaisen kuukauden kolmantena tiistaina klo 17.00 seurakunnan kerhohuoneella osoitteessa Harjukatu 5, Lahti.

Nuortenkerho Pariton Lahdessa ja Hyvinkäällä

Seurakunnan yläasteikäisten ja tätä vanhempien nuorten kerho Pariton kokoontuu Lahdessa seurakuntasalissa tai poikkeustapauksissa kerhohuoneella osoitteessa Harjukatu 5, Lahti sekä Hyvinkäällä kirkolla osoitteessa Tsasounakuja 1, Hyvinkää. Lisätietoa saa ottamalla yhteyttä kirkkoherra Jonas Bergenstadiin, puh. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi sekä Parittoman Facebook-sivulta.

Suomenkielinen lastenkerho

kokoontuu joka kuukauden toinen sunnuntai liturgian yhteydessä. Su 8.1. klo 10, Su 12.2. klo 10. Kerho alkaa klo 10, ja kerhon lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Lisätietoja Jonas Bergenstad, puh. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi.

Venäjänkielinen lastenkerho

Venäjänkielinen lastenkerho kokoontuu Lahdessa joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena viikonloppuna liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.40, ja kerhon jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Lisätietoja Anastasia Lappalainen, puh. 040 867 5887, anastasia.lappalainen@gmail.com.

Русскоязычная воскресная школа в Лахти

Каждое первое воскресенье месяца в 10:00:

Хоровое пение для детей старше 7 лет
Уроки закона Божьего для малышей (3-6 лет)

Каждое третье воскресенье месяца:

9:40 Уроки закона Божьего (две группы: 5-7 лет и 7-13 лет)

10:00 Общеобразовательные занятия для малышей (1-4 года)

По завершении занятия руководитель приводит детей в храм ко Причастию.

Дополнительная информация: Анастасия Лappalainen, тел. 040 867 5887, anastasia.lappalainen@gmail.com

Venäjänkielinen kerho Lahdessa

Kokoontuu n. kaksi kertaa kuussa tiistaisin klo 17 kerhohuoneella osoitteessa Harjukatu 5, Lahti. Lisätietoja isä Pavel Pugovkinilta, p. 0206 100 295 tai sähköpostilla pavel.pugovkin@ort.fi.

Русскоязычный кружок ВСТРЕЧА при Троицком храме города Лаhti собирается каждый второй вторник в помещении Приходского дома "Керhohuone" по адресу Harjukatu,5. Начало в 18.00. Каждую третью субботу месяца, за час до начала Всенощного бдения (ц.-славянский/финский), в Троицком храме города Лаhti совершается Таинство Исповеди. Начинается последование Таинства чтением священником Канона ко Святому Причащению, а также молитв, положенных Уставом перед Исповедью. Начало в Исповеди и Правила в 17.00, Всенощного бдения в 18.00.

Hyvinkään Kirkkokuoro

Harjoituksista vastaa kanttori Petri Huttu. Uusia laulajia toivotaan mukaan kuoroon. Lisätietoja: Petri Huttu, p. 0206 100 453, petri.huttu@ort.fi.

Hyvinkään Tiistaiseura

Tiistaiseuran seuraava tapaaminen 10.1. klo 16. Kirkkoherra Jonas Bergenstad kertoo seurakunnan ajankohtaisista asioista. Lisätietoja Raila Hokkaselta, p. 050 5435957.

Hyvinkään ikonimaalauskerho

Ikonimaalaus Hyvinkäällä ortodoksikirkolla kokoontuu lauantaan klo 10-14 seuraavan kerran 14.1. Ikonimaalauksen opettaja,

tiedustelut liisa.holst@kolumbus.fi, 040 566 8481

Lastenkerho Hyvinkäällä

Kokoontuu lokakuusta alkaen joka kuukauden kolmas sunnuntai liturgian yhteydessä. Keväällä 22.1. ja 19.2. Kerho alkaa klo 10, ja kerhon lapset osallistuvat liturgiaan. Lisätietoja Tanja Kuri, tanja.kuri@gmail.com.

Riihimäen toimitila Minea

Osoitteessa Valtakatu 3. Avoimna palvelusten yhteydessä ja sopimuksen mukaan. Lisätietoja tapahtumista ja toiminnasta saa Meri-Helga Mantereelta, p. 040 552 9378, meri-helga.mantere@kolumbus.fi sekä Minean kotisivuilta <http://minea.palvelee.net/>.

Orimattilan Tiistaiseura

Kokoontuu Maire Kuisminin johdolla osoitteessa Erkontie 30 A 2, Orimattila.

TAPAHTUMIA

Joulua edeltävä sunnuntai Hyvinkäällä

Tiistaiseura tarjoaa sunnuntaina 18.12. jouluiset kirkkokahvit. Lastenkerhon lapset esittävät pientä ohjelmaa ja yhdessä lauletaan joululauluja. Lastenkerho kokoontuu klo 9.30–10.15.

Lahten seurakunnan joulujuhla 26.12.

Liturgian jälkeen seurakuntaaslassa. Ohjelmassa: Kirkkokahvit, lasten Joulunäytelmä (esityskieli venäjä, tekstitys suomeksi), lauluesitykset, Joulupukin tervehdys ja lahjat lapsille. Lisätietoa: Anastasia Lappalainen, 040 867 5887, anastasia.lappalainen@gmail.com

Воскресный кружок прихода Лахти приглашает всех на традиционный рождественский праздник организуемый в понедельник 26.12. после Литургии в приходском зале. В программе: Праздничное чаепитие, Детский Рождественский спектакль (на русском языке), Песни, Дед Мороз с подарками для детей, Дополнительная информация: Анастасия Лаппалайнен, 040 867 5887, anastasia.lappalainen@gmail.com

LAPPEENRANNAN SRK

LAPPEENRANNAN KIRKKOHERRAN-VIRASTO JA SEURAKUNTATALO

Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta, p. 0206 100 470

Virasto auki ma klo 10–14. Virastoajan ulkopuolellakin voi ottaa yhteyttä suoraan työntekijöihin. lappeenranta@ort.fi, www.ort.fi/lappeenranta

IMATRAN SEURAKUNTATALO

Vuoksenniskantie 3, 55510 Imatra

PAPISTO

Kirkkoherra Timo Tynkkynen, p. 0206 100 473

Pappi Aarne Ylä-Jussila, p. 0206 100 474

MUU HENKILÖKUNTA

Kanttori: Jarmo Huttu, p. 0206 100 475

Kanttori Tatiana Mäkelä, p. 0206 100 478

Seurakuntamestari Kauko Pussinen, p. 0206 100 476

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Markus Petsalo, p. 0400 253 370

Rovasti Mauri Patronen, p. 040 595 1688

Diakoni Jorma Liesma, puh. 040 7176491

Lappeenranta

Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko, Kristiinankatu 3

Seurakuntamestari Kauko Pussinen, p. 0206 100 476

JUMALANPALVELUKSET

La 17.12. klo 18 vigilia

Su 18.12. klo 9.55 (!) liturgia, radiointi

La 24.12. klo 14 panihida hautausmaalla

*La 24.12. klo 15 (!) juhlargilia

*Su 25.12. klo 10 liturgia

La 31.12. klo 18 juhlargilia, su/sl

Su 1.1. klo 10 liturgia ja uudenvuoden

rukoushetki, sl

*To 5.1. klo 18 juhlargilia

*Pe 6.1. klo 10 liturgia ja suuri vedenpyhitys

La 7.1. klo 18 vigilia

Su 8.1. klo 10 liturgia

La 14.1. klo 18 ehtoopalvelus ja akatistos

Serafim Sarovilaiselle

Su 15.1. klo 10 liturgia

La 21.1. klo 18 vigilia

Su 22.1. klo 10 liturgia

La 28.1. klo 18 vigilia, su/sl

Su 29.1. klo 10 liturgia, sl

*Ke 1.2. klo 18 juhlargilia

*To 2.2. klo 10 liturgia

La 4.2. klo 18 vigilia

Su 5.2. klo 10 liturgia

Imatra

Pyhän Nikolaoksen kirkko, Vuoksenniskantie 3

Vahtimestari Nadezda Ryyppö, p. 0206 100 477

JUMALANPALVELUKSET

La 17.12. klo 18 vigilia

Su 18.12. klo 10 liturgia

Ti 20.12. klo 18 ehtoopalvelus ja akatistos

Johannes Kronstadtilaiselle

*La 24.12. klo 15 (!) juhlargilia

*Su 25.12. klo 10 liturgia

La 31.12. klo 18 juhlargilia

Su 1.1. klo 10 liturgia ja uuden vuoden

rukoushetki

*To 5.1. klo 18 juhlargilia

*Pe 6.1. klo 10 liturgia, ristisaatto ja suuri

vedenpyhitys Vuoksella

La 7.1. klo 18 vigilia, su/sl

Su 8.1. klo 10 liturgia, sl

Su 15.1. klo 18 ehtoopalvelus ja akatistos

Serafim Sarovilaiselle

La 21.1. klo 18 vigilia

Su 22.1. klo 10 liturgia

La 28.1. klo 18 vigilia

Su 29.1. klo 10 liturgia

La 4.2. klo 18 vigilia, su/sl

Su 5.2. klo 10 liturgia, sl

Parikkala

Johannes Kastajan tsasouna, Uimalantie 1, Parikkala

JUMALANPALVELUKSET

La 28.1. klo 10 liturgia

Joutseno

Pulpin ev. lut. kappeli, Linjatie 1, Pulp

JUMALANPALVELUKSET

Ma 26.12. klo 10 liturgia

БОГОСЛУЖЕНИЯ НА ЦЕРКОВНО-СЛАВЯНСКОМ ЯЗЫКЕ

Покровская церковь в Лappeenranta Сб 31.12. в 18 праздничная всенощная на финском и церковно-славянском языках

Вск 1.1. в 10 литургия на церковно-славянском языке, Василий Великий, Новый год

Неделя о Закхее

Сб 28.1. в 18 всенощная на финском и церковно-славянском языках

Вск 29.1. в 10 литургия на церковно-славянском языке

Никольская церковь в Иматра

Сб 7.1. в 18 всенощная на финском и церковно-славянском языках

Вск 8.1. в 10 литургия на церковно-славянском языке

Неделя о мытаре и фарисее

Сб 4.2. в 18 всенощная на финском и церковно-славянском языках

Вск 5.2. в 10 литургия на церковно-славянском языке

LAPPEENRANNAN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Katso myös seurakunnan internet-sivuilta www.ort.fi/lappeenranta. Muutokset mahdollisia! Viikko-ohjelma myös Facebookissa: Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta

LAPPEENRANTA

Miestenpiiri

Kokoonnumme kerran kuukaudessa ja tarvittaessa useamminkin Lappeenrannan linnoituksen kirkolle tiistaisin. Yhdessäoloa, maailmaparannusta ja toimintaa seurakun-

nan hyväksi. Seuraava kokoontumisemme on tiistaina 17.1. kello 13.

Lappeenrannan Tiistaiseura

Kokoontuu tiistaisin klo 14 Linnoituksen seurakuntasalilla.

10.1. Vuosikokous

24.1. Autuas Ksenia Pietarilainen – houkkakilvoittelija

7.2. Aihe avoin

21.2. Aihe avoin

Ortodoksinen kirjallisuuspiiri

Keskusteluillat ovat avoimia kaikille kiinnostuneille Lappeenrannan seurakuntatalolla. Kevätkauden aiheena on munkki Serafimin ”Kultainen Jerusalem”.

Ke 18.1. klo 18. Munkki Serafim: Kultainen Jerusalem (luvut I ja II)

Ke 8.2. klo 18. Munkki Serafim: Kultainen Jerusalem (luvut III ja IV)

Valamon ystävät

Valamon Ystävät ry tukee ja tekee tunnetuksi Valamon luostaria.

Su 22.1. klo 12 kirkkokahvit ja esitelmä aiheesta ”Valamon luostarin kalastamo Kymi-joen Siikakoskella”.

Su 19.2. klo 12 kirkkokahvit, esitelmä ja vuosikokous

Kirkkokuorot Lappeenrannassa

Suomenkielisen kirkkokuoron harjoitukset Lappeenrannassa maanantaisin klo 18. Kuoron ilmoittautuminen kanttori Tatiana Mäkelälle, p. 0206 100 478 tai sähköpostilla tatiana.makela@ort.fi.

Церковный хор на русском языке в Лаппеенранта по понедельникам после репетиции финского хора.

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ЛАППЕЕНРАНТА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы
В каждое четвертое воскресенье месяца в 10 часов в Покровском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы всенощная в 18 часов совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии духовная беседа в приходском зале.

Тема на январь 1.1.: «Основы молитвы»

IMATRA

Imatran Tiistaiseura

Kokoontuu tiistaisin klo 14 seurakuntatalolla. 10.1. Kevätkauden alku. Aiheena ”Kristuksen tähden houkat”

24.1. Kirkolliset puvut ja tekstiilit

7.2. Aihe avoin

21.2. Vuosikokous

Ortodoksinen kirjallisuuspiiri

Keskiviikkoisin Imatran seurakuntatalolla. Keskusteluillat ovat avoimia kaikille kiinnostuneille. Syyskauden aiheena on Luukkaan evankeliumi.

Ke 25.1. klo 18. Johanneksen evankeliumi (luvut 1–5)

Ke 15.2. klo 18. Johanneksen evankeliumi (luvut 6–10)

Kirkkokuorot Imatralla

Suomenkielinen kirkkokuoro kokoontuu maanantaisin klo 18 Imatran seurakuntasalilla. Ilmoittautuminen kuoroon kanttori Jarmo Hutulle, p. 0206 100 475 tai sähköpostilla jarmo.huttu@ort.fi.

Церковный хор на русском языке в Иматра по вторникам в 18 часов.

Imatran Nikolaoksen miehet

Tutustumme uskoomme eri näkökulmista, keskustelemme yhteisistä asioista ja teemme seurakunnan tarvitsemia korjaus- ja talokootöitä. Kokoontumiset ovat pääsääntöisesti kuukauden viimeisenä keskiviikkona alkaen klo 13. Lisätietoja Jorelta, puh. 045 665 67 65. Seuraava kokoontuminen 22.2.

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ИМАТРА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы
В каждое первое воскресенье месяца в 10 часов в Свято-Никольском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы всенощная в 18 часов совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии чаепитие и беседа в приходском зале.
Тема на январь 8.1.: «Старые Рождественские колядки»

Simpeleen-Parikkalan Tiistaiseura

Kokoonnumme seuran jäsenten kodeissa iltaisin klo 18.

Ke 1.2. klo 18. Kristuksen kasteen juhla

SEURAKUNNAN TOIMINTAA LAPSILLE JA NUORILLE

Ortodoksinen perhekerho Imatralla

2–5-vuotiaille lapsille sekä heidän vanhemmilleen tai isovanhemmilleen tarkoitettu kohtaamispaikka, jonne lapset tulevat yhdessä aikuisen kanssa. Kokoontuu Imatran seurakuntasalilla keskiviikkoisin klo 17–18. Ensimmäinen kokoontuminen tammikuussa juhlien jälkeen ke 18.1.

Ortodoksiset lastenkerhot

”Pienet askeleeni kirkkoon”

Lastenkerhot 6–12-vuotiaille aloittavat uudistuneina sekä Lappeenrannassa että Imatralla. Kerhot kokoontuvat kerran viikossa alkaen ensin klo 17 kanttorin pitämällä lastenkuorolla, sen jälkeen on papin oppitunti ja klo 18 kädentaitojen ja kuvataiteen kerhot. Kerhoissa on pieni välipala. Kerhot ovat tarkoitettu kaikille lapsille ja ne toimivat suomenkielisinä. Ohjaajat tukevat tarvittaessa vieraskielisiä lapsia.

LAPPEENRANNASSA

maanantaisin klo 17 lastenkuoro ja papin hetki, klo 18 askartelukerho, toiminta jatkuu juhlien jälkeen ma 16.1.

IMATRAN SEURAKUNTATALOLLA

tiistaisin klo 17.30 kuvataidekerho ja papin hetki ja klo 18.30 kanttorin pitämä musiikki-kerho. Huom muuttuneet kellonajat ja järjestys! Toiminta jatkuu juhlien jälkeen ti 17.1.

Детские кружки «Мои маленькие шаги в церковь».

Кружок в Лаппеенранта по понедельникам в 17. Первое занятие после праздников в пн 16.1. В Иматра по вторникам в 17.30 кружок рисования и в 18.30 музыкальный кружок. Внимание! Новое время начала занятий и новый порядок кружков. Первое занятие после праздников во вт 17.1.

ТАРАХТУМИА

Лäntisen alueen syntymäpäiväsankareiden juhla

Läntiseltä alueelta kutsutaan Lappeenrannan kirkkoon 18.12. merkivuottaan 50+ vuoden 2016 aikana viettäneet ja loppuvuodesta vielä viettävät seurakuntalaiset.

Seurakunnan perinteinen kuusijuhla

Seurakunnan vuosikymmenien takaa jatkunutta kuusijuhlaa vietetään jälleen ke 28.12. kello 18 Lappeenrannan seurakuntasalissa.

Pappilan perinteinen loppiaisakahvitus

Teofanian juhlan perinteinen pappilan ohjelmallinen ilta pe 6.1. kello 16 alkaen Siemimäessä.

Yleisöluento pyhästä Simeon Uudesta Teologista

Su 15.1. liturgian jälkeen kirkkokahvien yhteydessä Lappeenrannan seurakuntasalissa diakoni, TM Jaso Pössi kertoo tutkimusaiheestaan teemalla ”Tulkaa ottakaa valo: Pyhä Simeon Uusi Teologi ja Jumalan kohtaaminen”.

Yleisöluento aiheesta ”Uusi ikonimaalaus Suomessa”

FT Katariina Husso kertoo sodanjälkeisen ajan ikonimaalauksen kehityksestä Suomessa. Tilaisuus alkaa kirkkokahvien jälkeen kello 12 Imatran seurakuntasalissa. Tervetuloa tutustumaan kirkkomme lähihistoriaan jälleenrakennuskaudella.

TAMPEREEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Suvantokatu 10, 2 kerros, 33100 Tampere, Avoinna ti–pe klo 9–13.

Suljettu 23.–30.12.

p. 0400 346 089, tampere@ort.fi, www.ort.fi/tampere

PAPISTO

Kirkkoherra Aleksej Sjöberg, p. 050 557 0050

Pastori Heikki Honkamäki, p. 050 557 0057

MUU HENKILÖKUNTA

Kanttori 6.8.2017 saakka Minna Jokinen, p. 050 358 7339

Kanttori Jenni Hakkarainen, p. 044 301 0974

Nuorisotoimienohjaaja Nemanja Balcin, p. 040 1781633

Kanslisti Arja Pikkumarju, p. 050 557 0056

Emäntä Tatiana Kallo, p. 050 557 0053

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Jelisej Rotko,
p. 044 940 0221, elisrotko@gmail.com,
Pastori Mikael Punnala, p. 050 524 2641,
mikael.punnala@gmail.com
Diakoni Harri Kahila, p. 045 130 6723
Diakoni Jarkko Luonila, p. 040 521 8697,
jarkko.luonila@gmail.com

DIAKONIATYÖ

Diakonia-asioissa yhteys ensisijaisesti seurakunnan kansliaan. Avunpyynnön toimittamiseksi eteenpäin voi myös täyttää diakoniatyön palvelukortin. Niitä on saatavana Tampereen kirkossa ja seurakunnan kansliassa.

Tampere

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkko, Tuomiokirkonkatu 27, p. 040 358 9099

Vahtimestari Mika Kangasaho, p. 050 557 0054
Isännöitsijä Leena Uusi-Tarkka, p. 040 563 5556

JUMALANPALVELUKSET

La 17.12. klo 10 liturgia (televisiointi)

Su 18.12. klo 10 liturgia, sl

Su 18.12. klo 14.30 ehtoopalvelus, ro

La 24.12. klo 10 liturgia

***La 24.12. klo 16 vigilia**

***Su 25.12. klo 10 liturgia**

La 31.12. klo 18 rukouspalvelus

Su 1.1. klo 10 liturgia

***To 5.1. klo 18 vigilia**

***Pe 6.1. klo 10 liturgia ja suuri vedenpyhitys**

La 7.1. klo 18 vigilia

Su 8.1. klo 10 liturgia

Ti 10.1. klo 17.30 ehtoopalvelus

Ke 11.1. klo 8 liturgia

La 14.1. klo 18 vigilia

Su 15.1. klo 10 liturgia

Ti 17.1. klo 17.30 ehtoopalvelus

Ke 18.1. klo 8 liturgia

La 21.1. klo 18 vigilia

Su 22.1. klo 10 liturgia

Su 22.1. klo 17.30 rukoushetki

(ekum. kirkkovaellus)

Ti 24.1. klo 17.30 ehtoopalvelus

Ke 25.1. klo 8 liturgia

La 28.1. klo 18 vigilia

Su 29.1. klo 10 liturgia, sl

***Ke 1.2. klo 18 vigilia**

***To 2.2. klo 10 liturgia**

La 4.2. klo 18 vigilia

(seurakunnantarkastus)

Su 5.2. klo 10 liturgia

(seurakunnantarkastus)

Pori

Johannes Teologin kirkko, Maantiekatu 46

Isännöitsijä Jarkko Luonila,
p. 040 5218697

JUMALANPALVELUKSET

To 22.12. klo 18 Jeesus-rukous

La 24.12. klo 16 ehtoopalvelus

***Su 25.12. klo 10 liturgia**

***To 5.1. klo 18 vigilia**

***Pe 6.1. klo 10 liturgia ja suuri vedenpyhitys**

To 12.1. klo 18 Jeesus-rukous

La 28.1. klo 18 vigilia

Su 29.1. klo 10 liturgia

To 2.2. klo 18 Jeesus-rukous

Pe 3.2. klo 18 ehtoopalvelus (seurakunnantarkastus)

Kolho

Pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisen kirkko, Kappelitie, Vilppulan Kolho

Isännöitsijä Toivo Nikoskinen, p. 050 431 6431

JUMALANPALVELUKSET

Ma 26.12. klo 10 liturgia

Su 15.1. klo 10 liturgia

Valkeakoski

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone, Kalmistonkatu

JUMALANPALVELUKSET

La 24.12. klo 14 ehtoopalvelus

La 21.1. klo 17.30 rukoushetki (ekum. kirkkovaellus)

Su 22.1. klo 10 liturgia

Jämsä

Jämsän ev.lut. seurakuntatalo, Koskentie 30

JUMALANPALVELUKSET

Su 18.12. klo 10 liturgia

Su 22.1. klo 10 liturgia

Juhliin liittyvät palvelukset on merkitty **tummennettuina**.
Suuret juhlat merkitty tähti-symbolilla*.

TAMPEREEN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

TAMPERE

Tampereen kirjallisuuspiiri

Kokoontuu kerran kuukaudessa sunnuntai-
sin palveluksen jälkeen n. klo 12.30–14 Ni-
kolaintalon kerhohuoneessa. Lisätietoja: Ar-
ja Kangaspunta, p. 050 325 1880.
Su 15.1.2017 Laura Gustafsson: Korpisoturi

Tampereen kirkon kuoro

Harjoitukset Nikolainsalissa torstaisin 18–
20. Uudet laulajat, ottakaa yhteyttä kant-
toriin. Kanttori Minna Jokinen, p. 050 358
7339, minna.jokinen@ort.fi

Poikakuoro Tampereella

Tampereen ortodoksisen kirkon poikakuo-
ron harjoitukset seurakuntasalilla (os. Su-
vantokatu 10) torstaisin klo 17–17.45. En-
simmäinen harjoituskerta 12.1. Kuoronjoh-
tajana kevään ajan toimii kanttori
Minna Jokinen, p. 050 358 7339,
minna.jokinen@ort.fi

Muskari on jäänyt tauolle kävijöiden vähäisyyden vuoksi.

Tyttöjen kuoro

(7–12-v.) harjoittelee Nikolainsalissa tiistai-
sin klo 16.30–17.15.

Uudet kävijät, ottakaa yhteyttä kanttori Jen-
niin. Harjoitteluajoissa on poikkeuksia joh-
tuen muun muassa laulajien vähäisyydestä.

Yksiääninen kuoro

harjoittelee vanhaa ortodoksista kirkko-
laulua täysin yksiaanisesti ja iisonin säes-
tyksellä. Harjoittelu aika on pääsääntöisesti
keskiviikko klo 16.30–18.00 kryptassa. Jos-
kus kokoonnumme keskiviikon sijasta myös
maanantaisin. Uudet laulajat, ottakaa yh-
teyttä kanttori Jenniin. Kuoron pyrkijöille
on noin 15 minuutin laulustesti.

Nokian Tiistaiseura

Puheenjohtaja Eeva-Liisa Kaikkonen,
p. 040 568 3147.

Kevään kokoontumiset: 26.1. Maria Vik-
ström Rusthollarinkatu 1 A 5

PORI

Tiistaiseura

Kokoontuu joka toinen tiistai kello 18. Aluksi on aina rukoushetki. Isä Aleksej, isä Heikki, Jenni ja Nemanja pitävät vuorollaan opetustilaisuuden. Muina tiistaiseurailtoina voi olla esitelmä kiinnostavasta aiheesta tai luetaan PSHV:n opetusmateriaalia. Jokaisessa illassa on tarjolla myös maittava kahvipöytä sekä piristykseksi miniarpajaiset. Tiistaina 20.12. syödään joulupuuroa ja kuunnellaan kanttori Jenni Hakkaraisen esitelmää. Alkuvuonna kokoontutaan ti 10.1. ja 24.1.

Kirkkokahvit

Liturgiajumalanpalvelusten jälkeen Teologin puolella.

Lukupiiri

Vetäjänä toimii Sirpa-Helene Soini. Sunnuntaina 8.1. klo 16 aiheena on Heikki Ylikangas: Ilkkasen sota.

Raamattupiiri

Vetäjänä Jyri Luonila. Kokoontuu kerran kuukaudessa tiistai-illalla. Aluksi on ehtoopalvelus, jonka jälkeen luetaan ja keskustellaan seuraavan liturgian raamatun kohdista.

Askartelukerho Pyöröset

Kerho kokoontuu joka toinen keskiviikko kello 15–17. Huom! Muuttunut kellonaika. Kerhoa pyörittävät Anita Luonila, Sirkka Grönlund ja Tuula Nousiainen. Kerhossa valmistetaan sekä yhteisiä että omia töitä. Valitaan perinteitä ja opetellaan uusia tuulia. Siellä syntyy tuotteita kirkon käyttöön ja myytävää myyjäisiin. Silloin voi myös harjoitella karjalankielen ymmärtämistä. Ikonimaa-lauksen aloittamistakin suunnitellaan. Alkuvuoden kerhoillat ovat ke 18.1. ja ke 1.2.

TAPAHTUMIA

Porin Seudun Tiistaiseura ry:n vuosikokous

Porin ortodoksisella kirkolla su 26.2. klo 12

Diakonia

DIAKONIAN TOIMINTA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

DIAKONIATOIMISTON PUHELINPÄIVYSTYSAJAT ma, ti, to ja pe klo 9–12 puh. (09) 8564 6160
Henkilökohtaiset tapaamiset sovitaan ensisijaisesti oman alueen työntekijän kanssa.

SÄHKÖPOSTI

diakonia.helsinki@ort.fi
Kaikilla työntekijöillä on oma sähköpostiosoite muotoa: etunimi.sukunimi@ort.fi

DIAKONIATYÖSTÄ VASTAAVA PAPPI

isä Teo Merras p. (09) 8564 6120, 040 540 3200

TIIMIESIMIES

ylidiakoni Juha Lampinen
p. (09) 8564 6130, 040 527 9580

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Helsinki

Kari Hartikka p. (09) 8564 6162, 040 703 4616
Sarianne Karulinna p. (09) 8564 6165, 0400 531 308

Itä

Vantaa: Johanna Jomppanen
p. (09) 8564 6166, 050 404 9404
Itä- ja Keski-Uusimaa: Jaana Björninen
p. (09) 8564 6164, 0400 304 361

Länsi

Espoo, Kauniainen: Taisia Pohjola
p. (09) 856 46163, 040 583 2915
Länsi-Uusimaa: Jaana Larikka p. 040 764 0992

Hiljaisuuden retriitti Kaunisniemessä 16.–19.3.2017

Hiljaisuuden retriitti on torstaista sunnuntaihin kestävä vetäytyminen hiljaisuuteen pois arjen rutiineista ja kiireistä. Retriitin päiväohjelma koostuu jumalanpalveluksista ja yhteisistä aterioista. Hinta täysihoidolla yhden hengen huoneessa on 75 euroa. Yhteiskuljetus Lopelle Kaunisniemen leirikeskukseen maksaa 25 euroa. Ilmoittautumiset: diakonian päivystys p.(09) 8564 6160 tai kari.hartikka@ort.fi p. 040 703 4616.

Helsinki

Horse

Tervetuloa mukaan kaikki uudet ja vanhat horse-laiset! Kerho alkaa joulutauon jälkeen 12.1.2017 "Helsingin ortodoksisen seurakunnan ompeluseura" kokoontuu torstaisin. Aloitamme ehtoopalveluksella Kotikirkossa klo 17.00 ja jatkamme diakonian alatoimistolla (os. Unioninkatu 39, sisäpiha) klo 20.00 saakka. Horse on diakonian ja kasvatuksen yhteinen toimintapiiri, ohjaajina diakoniatyöntekijä Jaana Larikka ja kasvatus-työntekijä Kristiina Klubb. Horsessa voi neuloa, virkata, ommella, huovuttaa, maalata ym. Eikä haittaa jos käsityöt eivät koulussa olleet parasta osaamista, kyllä Horsessa hommat sujuu! Ja aina on mahdollista vaan istuskella ja nauttia hyvästä seurasta. Lisätietoja Horsesta saat Jaanalta p. 040 764 0992 ja Kristiinalta p. 040 725 5713 tai s-postitse etunimi.sukunimi@ort.fi. Tervetuloa mukaan!

Sofiakerho

Sofia-kerho on tarkoitettu seurakuntamme alueella asuville kehitysvammaisille ja heidän omaisilleen. Kokoonnumme kevätkaudella ensimmäisen kerran helmikuussa ja sen jälkeen kerran

kuukaudessa pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappelissa Myllypurossa (os. Myllypurontie 1, Sisäänkäynti Jauhokujan puolelta B2). Kerhossa pidetään rukouspalvelus, jonka jälkeen kahvit ja ajankohtaista ohjelmaa.
Lisätietoja: Taisia Pohjola

Virkistysiltapäivä seniori-ikäisille

Tervetuloa virkistysiltapäivään parittomien viikkojen torstaina kello 12–14. Kokoontumispaikkana toimii seurakuntasali (os. Unioninkatu 39, sisäpiha). Tarjolla mielenkiintoisia esityksiä ja keskustelua sekä lounas, joka maksaa kaksi euroa. Tilaisuus on avoin kaikille. Seniorikerho jatkuu joulutauon jälkeen 19.1.2017 torstaina, jolloin isä Pekka Helakallio kertoo karjalan kielestä. Tervetuloa! Lisätietoja: Sarianne Karulinna

Diakoniaruokailu

Joka tiistai seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) klo 12. Sisäänpääsy klo 12.30 asti. Ateria maksaa yhden euron. Diakoniaruokailu jatkuu joulutauon jälkeen 10.1.2017. Tervetuloa!
Tiedustelut: Sarianne Karulinna

ITÄ

Järvenpään diakonikerho

Kerho aloittaa kevätkauden torstaina 19.1.2017 klo 12–14.30 Järvenpään kirkon kryptassa, os. Kartanontie 45, Järvenpää. Kerho-ohjelma tarkentuu myöhemmin. Kahvi- ja teetarjoilu. Tervetuloa! Tiedustelut: Jaana Björninen

Porvoon diakonikerho

Kerho aloittaa kevätkauden toiminnan 26.1.2017 klo 13–15.30 Porvoon kirkon salissa os. Vanha Helsingintie 2, Porvoo. Kerho-ohjelma tarkentuu myöhemmin. Kahvi- ja teetarjoilu. Tervetuloa! Tiedustelut: Jaana Björninen

LÄNSI

Maria Pariisilaisen piiri ja kahvitreffit ovat tauolla tammikuussa. Kevään ohjelmasta tietoa seuraavassa lehdessä.

Nummellan perjantapiiri

Nummellan rukoushuone os. Naaranpajuntie 7, Nummela. Diakoniatyöntekijä mukana 27.1, 10.2, 10.3, 7.4, ja 12.5 klo 12–14. Ruokailu ja kahvi 3 euroa, vaihtuvaa ohjelmaa, keskustelua. Kerhoon ei tarvitse erikseen ilmoittautua ja niihin ovat tervetulleita kaikki seurakuntalaiset! Lisätietoja: kanttori Matti Jyrkinen p. 040 5250782

Lohjan seniorikerho

Karjalan valistajien kirkko, os. Nahkurinkatu 4, Lohja. Diakoniatyöntekijä mukana torstaina 26.1., 9.2., 9.3., 6.4. ja 11.5. klo 14–16. Kahvittelua,

Helsingin ortodoksisen
seurakunnan diakoniatointoivottaa

Rauhaisaa joulua
ja onnellista uutta
vuotta!

keskustelua, vaihtuvaa ohjelmaa.
Lisätietoja: kanttori Matti Jyrkinen
p. 040 5250782.

Diakoniatyö Tampereen seurakunnassa

Diakonia-asioissa ota yhteys ensisijaisesti seurakunnan kansliaan. Avunpyynnön toimittamiseksi eteenpäin voi myös täyttää diakoniatyön palvelukortin. Niitä on saatavana Tampereen kirkossa ja seurakunnan kansliassa.

OLETKO KIINNOSTUNUT VAPAAEHTOISTOIMINNASTA?

Ota yhteyttä: Kristiina Aminoff
p. 040 350 1951

SAIRASTATKO TAI SAIRASTAAKO LÄHEISESI?

Jos haluat papin tai diakoniatyöntekijän käyvän sinun tai läheisesi luona kotona tai sairaalassa, ota rohkeasti yhteyttä päivystävään pappiin puhelinnumero (09) 856 46105 (arkisin klo 9–14) tai alueesi diakoniatyöntekijään.

**Siipi maassa...
Soita meille!**

Helsingin ortodoksisen
seurakunnan

auttava puhelin

09 8564 6299

päivystää ti, pe ja la klo 18-22

**Когда крылья на земле...
Звони!**

Телефон доверия Хельсинкского
православного прихода

По понедельникам
с 18 до 20

Тел. 09 85 646 299

Perheutisia

Yksityisyydensuojan turvaamiseksi julkaisemme perheutisia vain saatuaamme siihen erillisen luvan. Jos haluatte tiedon avioliittoon vihkimisestä, lapsenne kasteesta tai omaisenne kuolemasta, pyydämme antamaan julkaisuluvan joko toimituksen yhteydessä tai ilmoittamalla siitä seurakunnan asiakaspalveluun, asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi tai puhelimitse numeroon **(09) 85 646 100**.

Helsingin seurakunta

VIHITYT

Heli Johanna Vehkaperä-Palo (e. Vehkaperä) ja Sami Palo, 16.7.2016

KASTETUT

Ruus-Maria Palo, 23.10.2016
Oiva Antero Malinen, 5.11.2016

IKUINEN MUISTO

Saara Laaksonen (os. Larikka), s. 1940, Saarijärvi
Faina Snellman, s. 1919, Suistamo

Ortodoksiviestin 6/16 Ikuinen muisto -palstalla oli virhe. Reino Helonsalon (s.1935 Impilahti) nimeksi oli merkitty Eino. Pahoittelemme virhettä.

Kiitokset

Rakas äitimme ja mummimme Saara Laaksonen (s. 27.5.1940) nukkui pois 11.10.2016. Lämmin kiitos Isä Jyrki Penttoselle, kanttorille ja kuorolle sekä kaikille, jotka otitte osaa suureen suruumme.

Sanna, Kari ja Reetta-Kaisa, Saimi ja Miina

LÄMMIN kiitos sururyhmän ihanille vetäjille Tatjanalle ja Okolle. Rakas poikani kuoli vuonna 2009 ja yritin useamman vuoden mahtua sururyhmiin, joihin en koskaan mahtunut. Sitten kuulin ystävältäni, että hänen kirkossaan on tällainen ryhmä ja ketään ei hyljätä (itse olen luterilainen). Ystävänä lupasi soittaa ja ilmoittaa minut tähän ryhmään; en nimittäin olisi kestänyt uutta tyrmäystä. Nyt olen saanut käydä ryhmässä ja panihidassa myös, kauniissa kirkossa kauniissa auringon valossa. Kiitokset rakkaat Tatjana ja Okko!

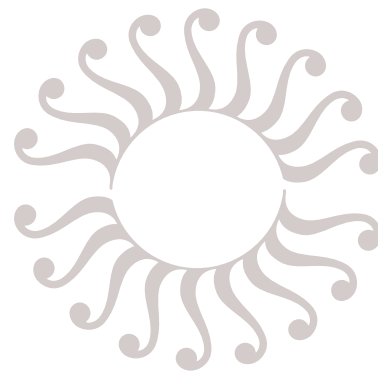
Ystävyydellä, Maija-Helena Salojärvi

LÄMMIN kiitos seurakuntamme papistolle ja sen jäsenille ystävällisestä muistamisesta merkkipäiväni johdosta täyttäessäni 75 vuotta 16.11.2016.

*Professori Alexander Marschan
Helsinki*

LÄMMIN kiitoksemme KP arkkikiispa Leolle ja isä Timo Tynkkyselle Imatran kirkon 60-vuotisjuhlien yhteydessä meille myönnettyistä PKR:n ritarimerkeistä.

Raija Tiittanen ja Hannu Mutanen

Tervetuloa isä Olavin juhlaan

**Rovasti Olavi Merras
viettää maanantaina 2.1.2017
papiksivihkimisensä
45-vuotisjuhlaa.**

Hän toimittaa silloin liturgian Lahden kirkossa klo 10 ja tarjoaa kirkkokahvit.

Lämpimästi tervetuloa!

”Ortodoksinen kirkko on ehkäpä ainoa paikka, jossa venäläiset maahanmuuttajat kokevat itsensä täysin yhdenvertaisiksi. Kukaan ei pelästy kun kuulee venäjän kieltä, ihmiset ovat mukavia toisilleen ja hymyilevät aitoa hymyä.”

*Svetlana Ranta,
Etelä-Saimaa 12.11.*

”Kristillinen tieto alkaa hävitä. Sellaiset asiat, mitkä vielä edelliselle sukupolvelle olivat itsestään selviä, ovat nykylapsille outoja.”

*Pyhäkoulua pitävä Ulpu Leino,
Mäntsälän Uutiset 19.11.*

”Vaikka olemme vähemmistö, ei meidän tapamme ja perinteemme ole yhtään enemmistön käytäntöä merkityksettömämpää, joten paastotkaamme paaston aikana ja juhlikaamme, kun on juhlan aika.”

*piispa Arseni,
Aamun Koitto 21.11.*

LUKIJALTA

Perinteisiin tukeutuminen ja selkeät kannat

Kirkon jäsenenä ilmaisemme huolestumisemme siitä tavasta, jolla seksuaalivähemmistöjä ja avioliittoa käsiteltiin lehden viime numerossa. Seksuaali- ja parisuhdekysymyksiä tarkasteltiin irrallaan tärkeistä asiayhteyksistä – rakkaudesta, elämän jakamisesta, turvan ja hoivan antamisesta. Samoin unohdettiin näkökulmat perheiden ja ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin ja heidän tukemiseensa Kirkkomme jäseninä.

Seurakunnissamme on paljon seksuaali- ja myös sukupuolivähemmistöihin kuuluvia ihmisiä. Monet heistä ovat saaneet kokea kiusaamista ja syrjimistä. Mihin tämä tärkeä sielunhoidollinen tosiasia unohdettiin? Kirkon tulisi viestiä erityisesti nuorille, että seksuaalisuus on pyhä Jumalan lahja, ei synti.

Ihmisoikeudet liittyvät ortodoksiseen uskoon ja teologiaan, ja vähemmistöjen kohtelu on ihmisoikeuskysymys. Bysantin teologinen perintö antaa rakentavan lisän Suomessa käytävään keskusteluun ihmisoikeuksista. Ortodoksinen ihmiskuva haastaa läntiset käsitykset ja avaa tärkeitä näkökulmia elämän arvoon ja merkitykseen ilman ylikorostettua individualismia.

Siksi ortodoksit eivät saa liittyä läntiseen ajatteluun, jossa vaikeat kysymykset pilkataan vastakohtapareiksi. Tällainen johtaa vain rakentelemaan abstrakteja järjestelmiä, joihin ihmisuus hukkuu. Tällainen teologia irtoaa ilmoituksesta, traditiosta, kokemuksesta ja elämästä muuttuen hengettömäksi filosofiaksi. Perinteemme on moniulotteisempi. Meidän tulee turvata siihen.

Lehdessä kirjoitettiin kapealla tavalla avioliiton sakramentista yhteydessä seksuaalivähemmistöihin ja nykykeskusteluun. 1500-luvun luterilainen avioliittokäsitys poikkeaa siitä, miten avioliitto on Bysantissa ymmärretty.

Oikeusvaltiossa kaikkia kohdellaan yhdenvertaisesti riip-

pumatta heidän katsomuksistaan ja uskonnollisista elämäntavoistaan. Oikeusseuraamuksiltaan avioliiton veroinen parisuhde on sivistyneen yhteiskunnan tapa järjestää tasa-arvoinen kohtelu ja turvata yhteiskuntarauhaa. Oikeusseuraamusten tulee toteutua parisuhteissa yhdenvertaisesti ja yhteiskuntaa rakentaen.

Tämä ei voi tarkoittaa sitä, että ortodoksien tulisi muuttaa käsitystään avioliitosta sakramenttina. Yhteiskunnan legitimoimassa parisuhteessa elävät voivat noudattaa ja soveltaa niitä ohjeita, joita Kirkon traditio antaa parisuhteessa elämisestä, ja näin kasvaa rakkaudessa ja uskossa ja kulkea pyhityksen tietä.

Se, että seksuaalivähemmistöihin suhtaudutaan rakkauden hengessä ja ymmärtäen, ei merkitse yritystä muuttaa Kirkon opetusta sakramenteista. Tällaista taakkaa ei pidä säilyttää seksuaalivähemmistöjen edustajien harteille.

Aina, kun toinen kansankirkko lehtensä sivuilla käsittelee arvokysymyksiä, osallistutaan yhteiskunnallisen keskusteluun. Asiaan liittyy myös yhteiskunnallisen vaikuttamisen ulottuvuus. Toivomme lehden pohtivan, minkälaisia viestejä toimitus lähettää. Seurakuntalaiset edustavat erilaisia poliittisia näkemyksiä. Ketään heistä ei saa tämän takia sulkea ulkopuoliseksi.

Ortodoksiviesti jaetaan koteihin hiippakunnassamme. Lehti on ollut lämmin ja kotoisa, ei pois sulkeva. Toivomme lehden toteuttavan tehtävänsä yhteisöllisesti ja rakentavasti.

JOHAN BASTUBACKA
YLIOPISTONLEHTORI, DOSENTTI HELSINGIN YLIOPISTO

ERWIN WOITSCH
KM, LUOKANOPETTAJA, HELSINKI

Ota kantaa! Ortodoksiviesti julkaisee tällä palstalla lukijoitten kirjeitä, kolumneja ja mielipidekirjoituksia. Toimitus voi lyhentää tekstejä ja korjata oikeinkirjoitusta. Kirjoituksia voi lähettää osoitteeseen: ortodoksiviesti@ort.fi.

ORTODOKSIVIESTIN RISTIKKO 8/16

	runollinen sanansaattaja		LAULAJILLE JA SOITTAJILLE JOUKKUE		siellä Delhi	PERINTÖTEKIJÄ SEINALLA
				MERKKI		SUOSIKKI
	SAHAMIES					
				SYLEILY		
	HARJOITUS	LIN-KUT-TAA				
	HORJUMATON	siellä Tikrit	SIIHENTYY-LIIN		ken-	JAPANIN RAHA
						
	JUKOLASSA				LAULAJAT	
				RANGAISTUKSIA		

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

RISTIKKO 7/16 RATKAISU

		PORKAT	LIAT			
		AMIN	IDUT	AHDE		
		MIKAEL	GABRIEL			
		PAUL	LAAR	KEMI		
		P	L	I	NAVATON	
		RUUMIIT	TOMAT	N		
		LEMU	A	N	PAAVIT	
		U	AUVOT	ALARIK	O	R
		POLTE	ITHAKA	ULINA		
		ATLAS	SATSIT	NEMOT		
		SANANSA	ATTAJAPARI			
		OSAT	ESAIAS	TOTOT		

Ristanatehtävän oikein ratkaisseiden kesken arvotaan mielenkiintoinen kirjapalkinto. Lähetä ristikon avainsanat (keltaisella pohjalla) sekä nimesi ja osoitteesi postikortilla osoitteeseen Ortodoksinviesti / ristikko, Liisankatu 29 A, 00170 Helsinki. Vastausten tulee olla perillä 12.1.2017 mennessä. Ratkaisu sekä voittajan nimi julkaistaan 1/17-lehdessä 3.2.2017.

Edelliseen tehtävään saimme runsaasti vastauksia – kiitokset niistä! Onnetar suosi **Kira Elorantaa Järvenpäästä**. Hänelle postitimme Pyhän Paisios Athosvuorelaisen teoksen *Kristityn kilvoitus*. Onnittelut!

Laatukivet kohtuuhintaan
www.HautakiviHalvemmallafi

				
2425 €	99 €	1195 €	510 €	960 €

Sanna Taipale – Puh: 045 109 18 09 – Email: hautakivi@hautakivihalvemmallafi

Herramme Jeesuksen Kristuksen syntymä 25.12.

*Sinun syntymästäsi,
Kristus, meidän Jumalamme,
koitti maailmalle tiedon valkeus,
sillä siitä tähtien palvelijat tähden kautta
oppivat kumartamaan Sinua,
vanhurskauden Aurinkoa, ja tuntemaan Sinut,
Koiton korkeudesta.
Herra, kunnia olkoon Sinulle!*